

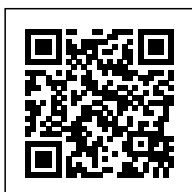

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

286/0

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: min. financí
Doručeno poslancům: 21. září 2018 v 15:20

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ...,

kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 184/1991 Sb., zákona č. 338/1992 Sb., zákona č. 48/1994 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 185/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 229/2003 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 348/2009 Sb., zákona č. 183/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 174/2012 Sb., zákona č. 266/2015 Sb. a zákona č. 170/2017 Sb., se mění takto:

1. Nad § 1 se vkládá označení a nadpis části první, které znějí:

„ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ“.

2. V § 1 úvodní části ustanovení se slova „Obce mohou vybírat“ nahrazují slovy „Obec může zavést“.
3. V § 1 písmeno b) zní:
„b) poplatek z pobytu,“.
4. V § 1 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena e) až g).

5. Nad § 2 se vkládají označení a nadpisy části druhé a hlavy I, které znějí:

„ČÁST DRUHÁ POPLATKY

Hlava I Poplatek ze psů“.

6. V § 2 odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou „Tím může být pro účely tohoto poplatku osoba, která je přihlášená nebo má sídlo na území České republiky.“.

7. V § 2 odst. 2 větě druhé se slova „bezmocná¹⁾ a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu^{1a)}“ nahrazují slovy „osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P“ a slova „zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy“ se nahrazují slovy „pro zvířata“.

Poznámky pod čarou č. 1 a 1a se zrušují, a to včetně odkazů na poznámku pod čarou č. 1a.

8. V § 2 odst. 3 věty druhá a třetí se nahrazují větami „Sazba poplatku ze psů za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může sazba poplatku ze psů činit až o 50 % více, než činí horní hranice poplatku podle věty první nebo druhé.“ a ve větě poslední se slova „držení psa“ nahrazují slovy „trvání poplatkové povinnosti“.
9. V § 2 odst. 4 větě první se slova „místa trvalého pobytu“ nahrazují slovy „svého místa přihlášení“ a ve větách druhé a poslední se slova „trvalého pobytu“ nahrazují slovem „přihlášení“.

10. Nad § 3 se vkládá označení a nadpis hlavy II, které znějí:

„Hlava II
Poplatek z pobytu“.

11. § 3 včetně nadpisu zní:

„§ 3

Subjekt poplatku

Poplatníkem poplatku z pobytu je osoba, která v obci není přihlášená.“.

Poznámky pod čarou č. 4 a 4a se zrušují.

12. Za § 3 se vkládají nové § 3a až 3h, které včetně nadpisů znějí:

„§ 3a

Předmět poplatku

(1) Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.

(2) Předmětem poplatku není pobyt, při kterém je na základě zákona omezoována osobní svoboda.

§ 3b

Osvobození od poplatku

(1) Od poplatku z pobytu je osvobozena osoba

- a) nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, a její průvodce,
- b) mladší 18 let,
- c) starší 65 let,
- d) hospitalizovaná na území obce ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče s výjimkou osoby, které je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče
 1. hrazená jako příspěvková lázeňská léčebně rehabilitační péče podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, nebo
 2. nehrazená z veřejného zdravotního pojištění,
- e) pobývajících na území obce
 1. ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo školském zařízení pro preventivně výchovnou péči anebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
 2. v zařízení poskytujícím ubytování podle zákona upravujícího sociální služby,
 3. v zařízení sloužícím k pomoci lidem v ohrožení nebo nouzi provozovaném veřejně prospěšným poplatníkem daně z příjmů právnických osob, nebo
 4. za účelem výkonu záchranných nebo likvidačních prací podle zákona o integrovaném záchranném systému.

(2) Od poplatku z pobytu je osvobozen příslušník bezpečnostního sboru, voják v činné službě, státní zaměstnanec nebo zaměstnanec České republiky pobývajících na území obce v zařízení ve vlastnictví České republiky nebo této obce v souvislosti s plněním služebních nebo pracovních úkolů.

§ 3c

Základ poplatku

Základem poplatku z pobytu je počet započatých dnů pobytu, s výjimkou dne počátku pobytu.

§ 3d

Sazba poplatku

Sazba poplatku z pobytu činí nejvýše 21 Kč.

§ 3e

Výpočet poplatku

Poplatek z pobytu se vypočte jako součin základu poplatku a sazby poplatku.

§ 3f

Plátce poplatku

- (1) Plátcem poplatku z pobytu je poskytovatel úplatného pobytu.
- (2) Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

§ 3g

Evidenční povinnost

(1) Plátce poplatku z pobytu je povinen vést v listinné nebo elektronické podobě evidenční knihu za každé zařízení nebo místo, kde poskytuje úplatný pobyt. Do evidenční knihy zapisuje údaje týkající se fyzické osoby, které poskytuje úplatný pobyt.

(2) Údaji podle odstavce 1 jsou

- a) den počátku a den konce pobytu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa přihlášení nebo obdobného místa v zahraničí,
- c) datum narození,
- d) číslo a druh průkazu totožnosti, kterým může být
 - 1. občanský průkaz,
 - 2. cestovní doklad,
 - 3. potvrzení o přechodném pobytu na území,
 - 4. pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie,
 - 5. průkaz o povolení k pobytu,
 - 6. průkaz o povolení k pobytu pro cizince,
 - 7. průkaz o povolení k trvalému pobytu,
 - 8. průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nebo
 - 9. průkaz žadatele o poskytnutí dočasné ochrany, a
- e) výše vybraného poplatku, nebo důvod osvobození od poplatku.

(3) Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny správně, úplně, průkazně, přehledně, srozumitelně, způsobem zaručujícím trvalost zápisů a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.

(4) Plátce poplatku je povinen uchovávat evidenční knihu po dobu 6 let ode dne provedení posledního zápisu.

§ 3h

Evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu

(1) Plátce poplatku z pobytu, který jako pořadatel kulturní nebo sportovní akce poskytuje úplatný pobyt účastníkům této akce, může plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu, pokud

- a) důvodně předpokládá, že poskytne pobyt nejméně 1000 účastníkům této akce, a
- b) oznámí záměr plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu nejméně 60 dnů přede dnem zahájení poskytování pobytu správci poplatku.

(2) Plátce poplatku v oznámení podle odstavce 1 písm. b) odůvodní předpokládaný počet účastníků akce, kterým bude poskytnut úplatný pobyt, a uvede o kulturní nebo sportovní akci alespoň údaje o

- a) dni počátku a dni konce konání této akce,
- b) názvu a druhu této akce, a
- c) jednotlivých zařízeních nebo místech, ve kterých se bude pobyt poskytovat.

(3) Správce poplatku rozhodnutím zakáže plátcí poplatku oznámené plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu, nelze-li předpokládat splnění podmínek podle

odstavce 1. O zákazu plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu rozhodne správce poplatku nejpozději do 15 dnů ode dne oznámení podle odstavce 1 písm. b).

(4) Při plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu se v evidenční knize vedou pouze

- a) údaje podle odstavce 2 písm. a) až c) a
- b) souhrnné údaje o počtu účastníků, kterým byl poskytnut pobyt, a o výši vybraného poplatku v členění podle
 1. dne poskytnutí pobytu,
 2. zařízení nebo místa, ve kterých byl pobyt poskytnut, a
 3. důvodu osvobození.“.

13. V § 3d se číslo „21“ nahrazuje číslem „50“.

14. Nad § 4 se vkládá označení a nadpis hlavy III, které znějí:

„Hlava III
Poplatek za užívání veřejného prostranství“.

15. V § 4 odst. 1 větě druhé se slova „výtěžek je určen“ nahrazují slovy „celý výtěžek je odveden“.

16. V § 4 odst. 3 se slova „zdravotně postižené“ nahrazují slovy „, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P“.

17. Nad § 6 se vkládá označení a nadpis hlavy IV, které znějí:

„Hlava IV
Poplatek ze vstupného“.

18. V § 6 odst. 1 větě poslední se slovo „určen“ nahrazuje slovem „odveden“.

19. § 7 se zrušuje.

20. Nad § 10 se vkládá označení a nadpis hlavy V, které znějí:

„Hlava V
Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst“.

21. V § 10 v odst. 1 větě první se slova „mající trvalý pobyt“ nahrazují slovem „přihlášené“ a ve větě poslední se za slovo „ZTP“ vkládají slova „nebo ZTP/P“.

22. Nad § 10b se vkládá označení a nadpis hlavy VI, které znějí:

„Hlava VI
**Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání
a odstraňování komunálních odpadů**“.

23. V § 10b odst. 1 písmeno a) zní:

„a) fyzická osoba přihlášená v obci,“.

24. V § 10b odst. 1 písm. b) se slova „hlášena k pobytu“ nahrazují slovem „přihlášená“.

25. V § 10b odst. 2 větě poslední se slova „obecnímu úřadu“ nahrazují slovy „správci poplatku“.

26. V § 10b odst. 4 se slova „hlášena k pobytu“ nahrazují slovem „přihlášená“.

27. V § 10b odst. 6 větě první se slovo „pobytu“ nahrazuje slovem „přihlášení“.

28. Nad § 10c se vkládá označení a nadpis hlavy VII, které znějí:

„Hlava VII
**Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu
vodovodu nebo kanalizace**“.

29. V § 10c odst. 1 větě první se za slovo „Poplatek“ vkládají slova „za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace“.

30. V § 10c odst. 3 větě druhé se slovo „rozhodnutí¹⁸⁾“ nahrazuje slovy „rozhodnutí nebo nabytí právních účinků kolaudační souhlas“.

Poznámka pod čarou č. 18 se zrušuje.

31. Nad § 11 se vkládá označení a nadpis části třetí, které znějí:

„ČÁST TŘETÍ
ZAVEDENÍ A SPRÁVA POPLATKŮ“.

32. V § 11 odst. 1 až 3 se slova „obecní úřad“ nahrazují slovy „správce poplatku“.

33. V § 11 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „sledujícím jeho osud“.

34. V § 12 odst. 2 se slova „obecní úřad“ nahrazují slovy „správce poplatku“.

35. § 14 včetně nadpisu zní:

„§ 14

Zavedení poplatku

(1) Obec zavádí poplatek obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obec v obecně závazné vyhlášce upraví

- a) sazbu poplatku,
- b) lhůtu pro podání ohlášení, nevyloučí-li povinnost ohlášení podat, a
- c) splatnost poplatku.

(3) Obec v obecně závazné vyhlášce může dále upravit

- a) další osvobození od poplatku,
- b) úlevu na poplatek,
- c) vyloučení povinnosti podat ohlášení,
- d) paušální částku poplatku, pokud její použití u tohoto poplatku zákon připouští; připouští-li zákon u tohoto poplatku volbu paušální částky, upraví obec i způsob její volby,
- e) další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu, nebo
- f) delší lhůtu pro oznámení změn v podaném ohlášení.

(4) Obec v obecně závazné vyhlášce, kterou zavádí poplatek za užívání veřejného prostranství nebo poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, určí místa, která těmto poplatkům v obci podléhají.“.

36. V § 14a se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Poplatník nebo plátce poplatku je povinen podat správci poplatku ohlášení, nevyloučí-li obec tuto povinnost v obecně závazné vyhlášce. V případě poplatku odváděného plátcem poplatku podává ohlášení pouze plátce poplatku.“.

Dosavadní odstavce 1 až 4 se označují jako odstavce 2 až 5.

37. V § 14a odst. 2 písm. a) se slova „nebo obchodní firmu“ zrušují a slova „místo podnikání“ se nahrazují slovy „sídlo podnikatele“.

38. V § 14a odst. 2 písm. c) se slova „výše poplatkové povinnosti“ nahrazují slovem „poplatek“.

39. V § 14a se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, nestanoví-li obec v obecně závazné vyhlášce delší lhůtu“.

40. V § 14a se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Povinnost ohlásit údaj podle odstavce 2 nebo jeho změnu se nevztahuje na údaj, který může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů zveřejní správce poplatku na své úřední desce.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

41. V § 14a odst. 6 se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.

42. § 15 včetně nadpisu zní:

„§ 15

Správce poplatku

(1) Správcem poplatku je obecní úřad.

(2) Správa poplatku je výkonem přenesené působnosti.“.

43. V § 16 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „řízení o místních poplatcích“ nahrazují slovy „správy poplatků“.

44. V § 16 odst. 2 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,“.

Dosavadní písmena d) až f) se označují jako písmena e) až g).

45. V § 16 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) typ datové schránky a identifikátor datové schránky, je-li tato datová schránka zpřístupněna.“.

46. § 16 odst. 3 písmeno h) zní:

„h) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,“.

47. V § 16 se na konci odstavce 3 doplňují písmena i) až l), která znějí:

„i) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem právnická osoba, název a adresa sídla,

j) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti včetně uvedení čísla jednacího a označení soudu, který rozhodl o omezení svéprávnosti,

k) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení omezení svéprávnosti,

- l) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil; je-li opatrovníkem ustanovena právnická osoba, název a adresa sídla.“.
48. V § 16 se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) až k), která znějí:
- „h) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,
i) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti včetně uvedení čísla jednacího a označení soudu, který rozhodl o omezení svéprávnosti,
j) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení omezení svéprávnosti,
k) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a rodné číslo nebo datum narození zákonných zástupců.“.
49. V § 16 odst. 5 se za větu první vkládá věta „Za stejných podmínek může správce poplatku získat také seznam osob přihlášených v obci.“.
50. V § 16a a v § 16b odst. 1 se slova „Obecní úřad“ nahrazují slovy „Správce poplatku“.
51. V § 16b odst. 3 se slova „obecní úřad“ nahrazují slovy „správce poplatku“.
52. Za § 16b se vkládá nová část čtvrtá, která včetně nadpisu zní:

**„ČÁST ČTVRTÁ
SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 16c

Přihlášení fyzické osoby

Pro účely poplatků se za přihlášení fyzické osoby považuje

- a) přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, nebo
b) ohlášení místa pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců, jde-li o cizince,
1. kterému byl povolen trvalý pobyt,
 2. který na území České republiky pobývá přechodně po dobu delší než 3 měsíce,
 3. který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo osobou strpěnou na území podle zákona o azylu anebo žadatelem o poskytnutí dočasné ochrany podle zákona o dočasné ochraně cizinců, nebo
 4. kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo jde o cizince požívajícího dočasně ochrany cizinců.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Pro poplatkové povinnosti u místních poplatků, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 565/1990 Sb. a obecně závazné vyhlášky obcí vydané na základě jeho zmocnění, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2020, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 13, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a místní poplatek z ubytovací kapacity jsou zařazovány mezi místní daně, které jsou v různé podobě vybírány v zahraničí, kde jsou označovány také jako turistická daň, turistická taxa a dávka nebo pobytová daň.

Oba uvedené poplatky mají především fiskální funkci, neboť jejich účelem je zajistit příjmy do rozpočtu obce. Tyto příjmy by měly kompenzovat náklady, které obec vynaloží v souvislosti s cestovním ruchem a službami s ním spojenými, např. na likvidaci odpadů, rozvoj infrastruktury, péči o veřejnou zeleň a prostranství. Navíc obce ve většině případů prostřednictvím svých informačních center poskytují návštěvníkům různé propagační materiály, turistické průvodce, seznam pořádaných akcí, mapy apod. Zjednodušeně lze konstatovat, že účelem předmětných ubytovacích poplatků je především přispět na zvýšené náklady obcí v souvislosti se soustředěným turistickým ruchem.

Uvedené místní poplatky podle právní úpravy v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), zavádí obec v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození.

Předchůdcem uvedených místních poplatků byl od roku 1964 lázeňský poplatek (později poplatek z přechodného ubytování) a poplatek z ubytovací kapacity v rekreačních, školících a rehabilitačních zařízeních organizací v oblasti Krkonošského národního parku.

Poskytování ubytování je v právním řádu zachyceno v soukromém právu, a to zejména smlouvou o ubytování podle § 2326 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Smlouva o ubytování se uzavírá za účelem poskytnutí ubytování v zařízení k tomu určeném, přičemž určením se v tomto případě rozumí určení v souladu s veřejnoprávními předpisy, zejména správním aktem (srov. BAJURA, Jan. § 2326 Základní ustanovení. In: ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2018-2-27]. ASPI_ID KO89_e2012CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.). V případě, že je ubytování poskytnuto v zařízení neurčeném k ubytování, půjde zpravidla o nepojmenovanou smlouvu založenou na smlouvě o ubytování, protože podmínka o určení zařízení k ubytování je součástí definičního znaku smlouvy o ubytování. Alternativně, a to v libovolném druhu zařízení, lze ubytování poskytnout na základě nájemní smlouvy, výprosy nebo jiné smlouvy, ať již jde v daném případě o zastřenou smlouvu o ubytování, nebo ne. Lze tak shrnout, že ubytování lze poskytnout na základě různých institutů soukromého práva, z nichž je smlouva o ubytování hlavním, ale nikoliv jediným využívaným smluvním typem.

Platný právní stav v dotčené oblasti je v souladu s principem zákazu diskriminace.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

2.1. Zavedení systematického členění zákona

Zákon o místních poplatcích v současné době není systematicky členěn a je tvořen pouze posloupností paragrafů bez nadpisů.

Zavedení nového poplatku z pobytu, jehož konstrukce by odpovídala současným trendům tvorby moderní daňověprávní legislativy navázané na zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), tak, aby byly specificky vymezeny jednotlivé konstrukční prvky poplatku, by však vedlo k zásadnímu zneprůhlednění zákona, pokud by zároveň měly jednotlivé konstrukční prvky být rozčleněny do samostatných ustanovení, jak je běžně činěno u jiných právních předpisů (srov. např. poplatky za ukládání radioaktivních odpadů podle § 118 až § 135 zákona č. 236/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů). Východiskem z takového nepřehledného stavu by mohlo být buď upravení celého poplatku v rámci jednoho ustanovení, byť s explicitně oddělenými konstrukčními prvky (obdobně jako je tomu v případě tzv. audiovizuálních poplatků podle § 25 až § 29 zákona č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizi), ve znění pozdějších předpisů), nebo zavedení systematického členění do zákona o místních poplatcích.

Zavedení systematického členění se jeví jako vhodnější varianta, a to nejen pro účely samotného zavedení poplatku z pobytu, ale i v návaznosti na další očekávané změny, které lze v souvislosti s místními poplatky předvídat. Již dříve byla vládě předložena nová úprava poplatků z komunálního odpadu, která si svým rozsahem vynutila navržení zavedení systematiky do zákona o místních poplatcích (srov. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností, evidovaný v systému eKlep pod čj. OVA 1312/16, dostupné z: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNAEMCFLCA>). Podle Plánu legislativních prací vlády na zbývajícím část roku 2018 má být návrh nové legislativy v oblasti odpadů znovu předložen vládě v prosinci 2018.

Zákon o místních poplatcích bude nově členěn na části a hlavy takto:

- **Část první:** úvodní ustanovení
 - § 1
- **Část druhá:** poplatky
 - **Hlava I:** poplatek ze psů
 - § 2
 - **Hlava II:** poplatek z pobytu
 - § 3 až § 3h
 - **Hlava III:** poplatek za užívání veřejného prostranství
 - § 4
 - **Hlava IV:** poplatek ze vstupného
 - § 6
 - **Hlava V:** poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
 - § 10
 - **Hlava VI:** poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
 - § 10b

- **Hlava VII:** poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace
 - § 10c
- **Část třetí:** zavedení a správa poplatků
 - § 11 až § 16b
- **Část čtvrtá:** společná a závěrečná ustanovení
 - § 16c až § 18

2.2. Zavedení poplatku z pobytu

Namísto stávajících místních poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt a z ubytovací kapacity se zavádí jediný poplatek, a sice poplatek z pobytu.

Tento poplatek ideově vychází zejména ze stávajícího poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, ale přináší několik dílčích změn, které mění povahu a využitelnost tohoto poplatku. Poplatek z pobytu bude moci zavést libovolná obec, aniž by nutně musela být lázeňským místem nebo místem soustředěného turistického ruchu, na rozdíl od stávajícího poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Poplatek z pobytu se pak také zásadně neváže na účel, za kterým pobývajících v dané obci pobývá, s výjimkou některých osvobození.

Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt v obci u jednotlivého poskytovatele pobytu, pokud délka tohoto pobytu nepřekročí 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Základ poplatku se počítá po jednotlivých započatých dnech pobytu s vyloučením prvního dne pobytu. Rozhodný je tak počet přenocování v obci u daného poskytovatele pobytu. Poskytovatelem pobytu pak může být kdokoliv, kdo poskytl úplatný pobyt, tedy jak fyzická osoba, tak právnická osoba, ale i jednotka bez právní osobnosti, například svěřenský fond, pokud byl úplatný pobyt poskytnut kupříkladu při činnosti závodu vloženého do této jednotky.

Předmětem poplatku je záměrně „úplatné poskytnutí pobytu“, a nikoliv „ubytování“. Ubytování poskytnuté na základě smlouvy o ubytování podle občanského zákoníku je sice jednou z forem úplatného poskytnutí pobytu, ale předmět poplatku má být širší a má zahrnout i zastřené formy ubytování poskytovaného formálně na základě nájemní nebo jiné smlouvy, a dále má zahrnout úplatné poskytnutí pobytu v prostorách k tomu primárně určených, zejména v bytech, ateliérech a v dalších prostorách zkolaudovaných k jiným účelům než k poskytování ubytování, ale například i na zahradě nebo louce, pokud poskytovatel pobytu za pobyt na nich vybírá úplatu od pobývajících.

Povinnost platit poplatek z pobytu dopadá pouze na pobývajících, kteří nejsou přihlášení v dané obci, tedy zde nemají trvalý pobyt nebo zde nejsou hlášeni ve smyslu zákona o pobytu cizinců, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců (§ 16c).

Model správy poplatku z pobytu odpovídá modelu dosavadního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Poskytovatel pobytu na svou majetkovou odpovědnost vybere poplatek od pobývajících a odvede jej správci poplatku. Pobývajících tak zásadně se správcem poplatku nekomunikuje, i když mu daňový řád poskytuje právní institut stížnosti na postup plátce poplatku pro případ, kdy by od něj byl vybrán poplatek v nesprávné výši (§ 237 daňového řádu).

Aby bylo možné zpětně prověřit správnost odvedení poplatku, je poskytovatel pobytu povinen vést evidenční knihu, do které zapisuje údaje o pobývajících, kterým byl poskytnut pobyt za úplatu. Evidenční kniha má obsahovat záznamy o všech pobývajících, tedy nejen o neosvobozených poplatnících, ale i o poplatnících, kterým svědčí některé z osvobození, a o pobývajících, kteří poplatníky nejsou, protože jsou přihlášení v dané obci. Z důvodu snížení administrativní zátěže se pro velké sportovní nebo kulturní akce navrhuje možnost

vést údaje v evidenční knize ve zjednodušeném rozsahu a to na základě ohlášení správci poplatku.

Právní úprava poplatku z pobytu byla navržena v souladu s moderními trendy současné daňové legislativy tak, aby jednotlivé konstrukční prvky poplatku byly jasně vymezeny a bylo tak zejména možné dovodit, co je předmětem poplatku a kdo je jeho poplatníkem, což je v souladu s požadavkem na jasnost a srozumitelnost právní úpravy v daňové oblasti, která by neměla vést k výkladovým nejednoznačnostem, které nemohou jít k tíži subjektům poplatku (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1611/07 ze dne 2. prosince 2008). Výkladové nejednoznačnosti by tak šly k tíži správců poplatku, resp. přeneseně k tíži příjemců výnosu z poplatků, tedy v tomto případě obcí, které na svém území poplatek z pobytu zavedou.

2.3. Další změny v zákoně o místních poplatcích

V rámci dalších navržených změn dochází k výslovnému rozšíření osvobození od poplatku ze psů na provozovatele všech druhů útulků pro ztracené psy a opuštěné psy, bez ohledu na to, kdo tyto útulky zřídil. S ohledem na to, že toto osvobození těmto provozovatelům svědčilo na základě dřívější judikatury správních soudů (zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 107/2007-168) již podle stávající právní úpravy, jde pouze o promítnutí tohoto principu do platné právní úpravy tak, aby došlo ke zvýšení právní jistoty jejich adresátů. Při tom dochází k navázání na pojem „útulek pro zvířata“ zavedený v zákoně č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“).

Upravuje se vynětí charitativních akcí z poplatku za užívání veřejného prostranství a poplatku ze vstupného. Toto vynětí se zachovává, avšak doplňuje se protizneužívací klauzule, podle které lze vynětí z poplatku uplatnit pouze v případě, kdy je výtěžek akce na charitativní účely skutečně odveden.

Dále dochází ke sjednocení přístupu ke státním občanům České republiky a k cizincům, kteří jsou hlášeni k pobytu na území České republiky. Zákon o místních poplatcích nově nebude zásadně činit rozdíly mezi přihlášením k trvalému pobytu a hlášením místa pobytu podle předpisů cizineckého práva. Cílem této změny je rozšíření principu rovného přístupu, který byl doposud uplatněn pouze v případě poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§10b), na všechny poplatky, které operují s úřední evidencí místa pobytu. Jde o poplatek ze psů (§ 2), poplatek z pobytu (§ 3) a poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (§ 10). V případě poplatku ze psů jde o rozšíření okruhu osob, které poplatku podléhají, v případě ostatních poplatků jde o zúžení tohoto okruhu. Rovný přístup k cizincům bude uplatňován nejen k občanům členských států Evropské unie, ale i k cizincům z jiných států, pokud jsou vedeni v úředních evidencích.

Pro posílení právní jistoty adresátů právní úpravy a odstranění možných výkladových nejasností se navrhuje úprava podmínek nároku na nižší sazbu z poplatku ze psů. Dosavadní výkladové problémy nově navržená úprava odstraňuje tím, že snížená maximální sazba poplatku ze psů nebude nadále vázána na pobírání důchodu (resp. okolnost, že tento důchod představuje jediný zdroj příjmů poplatníka), ale bude vázána na dosažení věku 65 let. Od poplatku budou rovněž nově osvobozeni kromě držitelů průkazu ZTP/P i držitelé průkazu ZTP.

Dále se v návaznosti na užívanou danověprávní terminologii zavádí pojem správce poplatku jako označení orgánu, který provádí správu poplatku, a zavádí se explicitní vyjádření podmínek, za kterých se mu podává ohlášení.

V neposlední řadě se pak výslovně zavádí pravomoc obecního úřadu, jako správce poplatku, získat pro účely správy poplatků ze základních registrů a agendových informačních systémů evidence obyvatel a cizinců seznam fyzických osob přihlášených na území obce, pokud je získání takového seznamu nezbytné pro plnění konkrétního úkolu při správě poplatků. Tento seznam je potřebný pro účely správy poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b), protože poplatníkem tohoto poplatku je každá fyzická osoba přihlášená v obci. Obcím však byl v praxi odpírán přístup k seznamu těchto osob s tím, že stávající právní úprava jim umožňuje přístup pouze k údajům o jednotlivé konkrétně určené fyzické osobě. To však správu poplatku zásadním způsobem ztěžuje, což se snaží návrh zákona napravit.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

3.1. Výše sazby

Od roku 1991 prošla právní úprava obou poplatků řadou změn, na základě kterých především poplatek z ubytovací kapacity ztratil svůj původní smysl. Úpravou tohoto poplatku v roce 2009 došlo ke zrušení osvobození ubytovací kapacity v zařízeních sloužících pro ubytování pracovníků právnických a fyzických osob, které toto zařízení vlastní, a současně bylo vypuštěno omezení stanovit poplatek pouze v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu. U poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nedošlo k žádným výrazným úpravám. Předmětem diskuse však byla výše sazby, která činí až 15 Kč za osobu a za každý započatý den pobytu, následující po dni příjezdu. Přes opakované požadavky, zejména obcí a měst s lázeňským statutem sdružených ve Sdružení lázeňských míst ČR i Svazu měst a obcí ČR zůstává sazba poplatku v nezměněné výši ode dne nabytí účinnosti zákona, tj. 27 let. Výše sazby poplatku neodpovídá současným podmínkám, zejména nelze pochybovat o tom, že náklady lázeňských míst a míst se zvýšeným soustředěným turistickým ruchem na udržování lázeňské a jiné infrastruktury (kolonády, parky, místní komunikace, nároky na čistotu apod.), které jsou využívány i zvýšeným počtem návštěvníků, za období od zavedení tohoto poplatku mnohonásobně vzrostly.

S ohledem na uvedené je vhodné maximální hranici sazby nově navrhovaného poplatku z pobytu zvýšit. Ke zvýšení maximální hranice sazby dojde postupně ve dvou fázích, aby bylo zajištěno, že případný dopad na osoby krátkodobě pobývajících v obci v důsledku zvýšení sazby poplatku ze strany obcí (ke kterému může, ale nemusí, dojít v závislosti na rozhodnutí obce) bude přiměřeně rozložen v čase. V první fázi, tj. od účinnosti navrhovaného zákona do konce roku 2020, bude maximální hranice sazby poplatku z pobytu činit 21 Kč, což odpovídá součtu maximálních sazeb obou stávajících místních poplatků, poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (15 Kč) a poplatku z ubytovací kapacity (6 Kč). V druhé fázi, která nastane od 1. ledna 2021, bude maximální hranice sazby poplatku z pobytu navýšena na 50 Kč, aby byly zohledněny výše uvedené skutečnosti. Skutečná výše sazby v konkrétní obci bude i nadále záviset na tom, jakou sazbu v rámci zákonem stanovených parametrů zakotví obec ve své obecně závazné vyhlášce.

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity lze zařadit mezi tradiční místní daně a svým charakterem patří z hlediska historického mezi tzv. turistické taxi, které jsou v evropských zemích označovány různými názvy.

Přehled současné právní úpravy ve vybraných evropských zemích je uveden v následující tabulce:

Tabulka 1: Země mající zavedený poplatek za ubytování (nebo např. turistický poplatek, lázeňský poplatek či jiný obdobný poplatek, daň nebo taxu). Přepočet měnových kurzů je proveden podle kurzů vyhlášených Českou národní bankou pro 21. únor 2018.

Země	Název poplatku	Výše sazby	Poznámka
Bulharsko	Turistický poplatek	0,20 až 3,00 BGN (cca 2,60 Kč až 38,90 Kč) za přenocování	Výši stanovuje místní municipalita.
Itálie	Daň z „vykládky“		Vybírá se na ostrovech místo turistické/pobytové daně - je obsažena v ceně jízdenky a vybírána lodními společnostmi.
	Turistická/pobytová daň	1 až 7 EUR (cca 25,40 Kč až 177,50 Kč) za den a osobu	Uplatňuje se v turistických lokalitách.
Chorvatsko	Daň z prázdninových domů	5 až 15 HRK (cca 17,- Kč až 51,10 Kč) podle počtu m ² užitného prostoru	Daň je stanovena zákonem a upravena místními samosprávami.
Lucembursko	Daně za turistické pobyty		Stanovované autonomně na úrovni jednotlivých 102 komun, bez zásahů/dozoru státní správy.
Maďarsko	Turistická daň	až 300 HUF (cca 24,37 Kč) za noc anebo až 4 % z platby za ubytování	Přesnou výši stanoví místní samospráva.
Německo	Lázeňská taxa/poplatek či pobytová taxa	1 až 3,50 EUR (cca 25,40 Kč až 88,80 Kč) na osobu na noc	Úprava je obsažena v zákoně dané spolkové země.
Nizozemí	Dočasná daň z pobytu		Dopadá na toho, kdo stráví v obci, v níž je nerezidentem, více než 90 nocí.
	Daň vybíraná od turistů		Dopadá na toho, kdo stráví noc v obci, v níž je nerezidentem.

Země	Název poplatku	Výše sazby	Poznámka
Polsko	Lázeňský poplatek	Místní samosprávy si mohou určit konkrétní výši až do výše vyhlášené ministerstvem financí	Osobám, od kterých je vybírán lázeňský poplatek, není účtována pobytová taxa.
	Pobytová taxa	Místní samosprávy si mohou určit konkrétní výši až do výše vyhlášené ministerstvem financí	Nevybírá se od osob, kterým je účtován lázeňský poplatek.
Rakousko	Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	–	Vybírán pouze v lázeňských městech.
	Poplatek z ubytovací kapacity	Výši si stanovují místní samosprávy, např. v Salzburgu činí 1,50 EUR (cca 38,- Kč) za každou osobu a noc + příplatek 0,05 EUR (cca 1,30 Kč) jako příspěvek do fondu podpory cestovního ruchu	Spolkové (federální) zákony stanoví podrobnosti ohledně poplatků, přičemž místní samosprávy stanoví konkrétní výši.
Řecko	Ubytovací daň	Hotely 1-2* 0,50 EUR (cca 12,70 Kč) 3* 1,50 EUR (cca 38,- Kč) 4* 3,00 EUR (cca 76,- Kč) 5* 4,00 EUR (cca 101,40 Kč) Penziony 0,25 až 1,00 EUR (cca 6,30 Kč až 25,40 Kč)	Platí majitelé veškerých ubytovacích zařízení.

Země	Název poplatku	Výše sazby	Poznámka
Slovensko	Místní daň za ubytování	Výši daně stanoví samospráva, např. v Bratislavě činí 1,70 EUR (cca 43,10 Kč) pro fyzickou osobu za noc v ubytovacím zařízení	Platí se za ubytování v ubytovacím zařízení; ubytovacím zařízením se rozumí hotel, motel, hotel, hostel, penzion, apartmánový dům, lázeňský dům, ubytovací zařízení přírodních léčebných lázní a lázeňských zařízení, turistická ubytovna, chata, stavba na individuální rekreaci, srub, bungalov, kemp, minikemp, tábořiště, rodinný dům, byt v bytovém domě, v rodinném domě nebo ve stavbě sloužící k více účelům.

Z tabulky č. 1 je patrné, že stávající výše poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt i poplatku z ubytovací kapacity patří mezi nejnižší z posuzovaných států.

3.2. Problematika tzv. „sdílené ekonomiky“

Akcentovaným současným tématem je tzv. „sdílená ekonomika“, v kontextu navrženého zákona zejména její segment zaměřený na zprostředkování a poskytování ubytovacích a obdobných služeb.

Tyto služby v poslední době čím dál tím více konkurují klasickým ubytovacím službám. Například v Praze byl k prvnímu pololetí 2016 poskytnut pobyt až 32 % turistů prostřednictvím portálu Airbnb (srov. KVÍTKOVÁ, Zuzana. Analýza nabídky Airbnb v Praze a komparace vybraných ukazatelů s hromadnými ubytovacími zařízeními. In: *Sborník mezinárodní vědecké konference Hotelnictví, turismus a vzdělávání: 8. ročník*. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2016, ISBN 978-80-87411-75-9. str. 90), který je vnímán jako klasický představitel provozovatele služeb sdílené ekonomiky v této oblasti.

V oblasti poskytování pobytu jsou tak tradiční hromadná ubytovací zařízení, například hotely a hostely, čím dál tím méně dominantními subjekty. Poskytovat pobyt prostřednictvím těchto služeb může zásadně kdokoli, kdo disponuje alespoň zhruba vhodným prostorem, který se dá poskytnout pro pobytové účely. Nemusí jít ani o vlastníka daného prostoru. To však zásadním způsobem ztěžuje správu poplatku, protože takové poskytovatele pobytu není možné nalézt v žádné úředně vedené evidenci.

Dále se jako problematické ukázalo vymezení poplatku z ubytovací kapacity, protože ten lze uplatnit pouze v případě ubytovacích zařízení určených k poskytování ubytování v souladu s veřejnoprávními předpisy stavebního práva. Tento poplatek tak na poskytování pobytu prostřednictvím služeb sdílené ekonomiky dopadá pouze, pokud je jimi nabízen pobyt

v některém hromadném ubytovacím zařízení. I když lze prostřednictvím služeb sdílené ekonomiky poskytovat i takovéto pobyty, lze konstatovat, že nabízeno je zejména poskytnutí pobytu v bytech, které k poskytování ubytovacích služeb určeny nejsou, a proto na ně ani nedopadá tento poplatek. To je také jeden z hlavních důvodů, proč se poplatek z ubytovací kapacity navrhuje zrušit s tím, že na něj nový poplatek z pobytu ideově navazuje pouze v tom ohledu, že jej lze zavést v libovolné obci a zásadně není rozhodný účel pobytu.

3.3. Výkladové problémy

Návrh zákona je předkládán také z důvodu, že při aplikaci zákona dochází k výkladovým problémům, např. ohledně snížené sazby poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, pokud nemá žádný jiný zdroj příjmu nebo ohledně osvobození od poplatku ze psů pro osoby provozující útulky pro ztracené nebo opuštěné psy. V důsledku nedostatečné právní úpravy je u poplatku za užívání veřejného prostranství a poplatku ze vstupného vytvořen předpoklad pro možnost spekulativního jednání pořadatelů akcí, kteří prohlásí, že akce je pořádána za účelem získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely, ale následně žádný finanční výtěžek na tuto činnost neodvedou.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). Zásadu zákonnosti a enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí návrh zákona respektuje.

Závěry z posouzení dopadů navrhované právní úpravy do práva na ochranu soukromí a osobních údajů provedeného v části 5.1. jsou zásadně použitelné i při posuzování dopadů do práv podle čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod.

Obce mají jako územní samosprávné celky ústavní právo na samosprávu, jehož základní složkou je právo na fiskální samosprávu, tedy právo rozhodovat samostatně o svých příjmech a výdajích. Místní poplatky představují jeden z klíčových institutů fiskální samosprávy obcí. Obce mohou v souladu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod vybírat pouze ty daně a poplatky, které předvídá zákon. Nemohou tak bez zákonného zmocnění zavádět nové daně a poplatky, byť by jejich předmět náležel do sféry záležitostí, které obec spravuje samostatně (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 63/04 ze dne 22. března 2005). Obec je tak při realizaci svého ústavního práva na fiskální samosprávu do určité míry závislá na podmínkách, které jí zákonem stanoví státní moc. Ta by proto měla pravidelně vyhodnocovat, zda je právní úprava místních poplatků v souladu se zájmy obcí, při současné ochraně práv subjektů poplatku. V rámci předloženého návrhu zákona se navrhuje rozšíření okruhu poplatníků poplatku ze psů, rozšíření možnosti ukládat poplatek související s pobytem na všechny obce (stávající poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt nebylo možné zavést ve všech obcích), zvýšení maximální sazby tohoto poplatku, protizneužívací klauzule u poplatku za užívání veřejného prostranství a poplatku ze vstupného, pokud jde o pořádání charitativních akcí, a explicitní zakotvení možnosti získat seznam poplatníků poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b). Všechna tato opatření posilují fiskální pravomoc obcí. Vedle toho se navrhuje terminologické změny, které mají na fiskální práva obcí neutrální dopad, protože nepředstavují věcnou změnu. Konečně potenciálně negativní dopad na fiskální práva obcí má zavedení stejného režimu pro výjimku z poplatku, jaká je uplatňována v případě osob

s trvalým pobytem v obci, i na cizině, kteří mají v obci hlášený jiný druh pobytu na základě předpisů cizineckého práva. Toto rozšíření výjimky se uplatní v případě poplatku z pobytu a poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst. Z toho plynoucí omezení fiskálních práv obce je však proporcionální s ohledem na to, že se nedůvodně rozlišovalo mezi jednotlivými skupinami stálých, úředně evidovaných obyvatel obce.

Z výše uvedených důvodů je návrh zákona plně v souladu s ústavním pořádkem, včetně práva na ochranu soukromí chráněným čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a práva obcí na samosprávu podle čl. 100 odst. 1 Ústavy.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

Návrh zákona je plně slučitelný se závazky vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii.

Oprávnění stanovit místní poplatky je ve výlučné působnosti členských států. Nicméně přesto je žádoucí návrh blíže posoudit z pohledu některých dotčených unijních předpisů.

5.1. Nařízení GDPR

Navrhovaná právní úprava má dopady ve vztahu k ochraně osobních údajů, protože se poskytovatelům pobytu ukládá povinnost vést evidenční knihu, ve které bude vedena evidence poskytnutých úplatných pobytů, bez ohledu na to, komu tyto pobyty byly poskytnuty. V evidenční knize se vedou základní údaje o poskytnutých úplatných pobytech rozhodné pro určení výše poplatku. Tyto údaje se vedou o fyzických osobách, kterým byl úplatný pobyt poskytnut. Evidované údaje se tak vážou k určené fyzické osobě, a jde tedy o osobní údaje. Evidovanými údaji jsou doba pobytu, údaje o osobě, které byl pobyt poskytnut, v rozsahu osobního jména, příjmení a adresy jejího přihlášení (nebo obdobné adresy v zahraničí), čísla a druhu jejího průkazu totožnosti, a dále důvodu pro případné osvobození a výše vybraného poplatku.

Vedení této evidenční knihy představuje zvláštní formu záznamní povinnosti, na základě které bude možné zpětně ověřit výši poplatku z pobytu, která má být odvedena poskytovatelem pobytu. Evidované údaje se všechny úzce vztahují k rozhodným skutečnostem nutným pro určení výše poplatku nebo pro posouzení nároku na osvobození nebo vynětí z předmětu poplatku. Bez vedení této evidence je zásadně nemožné zpětně posoudit, v jaké výši má plátce poplatku odvést poplatek správci poplatku.

Evidenční kniha se uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu v ní, tedy po stejnou dobu jako podle stávající právní úpravy. Tato doba je delší než výchozí lhůta pro stanovení poplatku, která činí 3 roky ode dne, kdy se stal poplatek splatný (§ 148 odst. 1 daňového řádu), což je okolnost plynoucí z obecně závazné vyhlášky obce, která na svém území poplatek zavedla. Lhůta pro stanovení poplatku však může být za zákonem předvídaných okolností prodloužena až na 10 let (§ 148 odst. 5 daňového řádu). Pro účely správy poplatku je žádoucí, aby byly evidované údaje uchovávány po celou dobu lhůty pro stanovení daně (§ 97 odst. 5 daňového řádu). S ohledem na specifickou správu místních poplatků, která probíhá zásadně pouze v platební rovině, je dále potřebné, aby byly tyto údaje uchovávány taktéž po dobu běhu lhůty pro placení daně, která činí 6 až 20 let (§ 160 odst. 1 a 5 daňového řádu). Z důvodu širokého okruhu poskytovatelů pobytu, kterým je uložena povinnost vést evidenční knihu (což jsou nejen profesionální ubytovatelé, ale může jím být zásadně kdokoli), existuje legitimní zájem na minimalizaci administrativní náročnosti vedení takové evidence. Návrh zákona se snaží administrativní náročnost vedení

evidenční knihy snižovat tím, že se lhůty pro její uchovávání váží ke knize jako celku a nikoliv k jejím jednotlivým záznamům, kterým může lhůta pro stanovení daně začínat a končit v různé okamžiky. Zároveň se tato lhůta stanoví nezávisle na splatnosti místního poplatku, a to jednotně v délce 6 let, což odpovídá základní délce lhůty pro placení poplatku. Doba pro uchovávání evidenční knihy je pak kratší než maximální délka lhůty pro stanovení poplatku, ale odpovídá dvojnásobku základní lhůty pro stanovení poplatku, což by měla být dostatečná doba pro účely správy poplatku v konkrétním případě.

Pro účely správy poplatků má správce poplatku nově přístup k některým dalším údajům vedených v registru obyvatel, informačním systému evidence obyvatel a informačním systému cizinců. V registru obyvatel jde o údaje o doručovací adrese a o identifikátoru datové schránky poplatníka, v informačním systému evidence obyvatel jde o údaje o doručovací adrese, omezení svéprávnosti a opatrovníkovi a konečně v informačním systému cizinců jde o údaje o doručovací adrese, omezení svéprávnosti a zákonných zástupcích poplatníka. Doručovací adresa a identifikátor datové schránky poplatníka souvisí s komunikací při poplatkovém řízení. Údaje o omezení svéprávnosti a opatrovníkovi, resp. o zákonných zástupcích, pak souvisí s přechodem poplatkové povinnosti podle § 12. Ve všech případech může správce poplatku k těmto údajům přistoupit pouze, pokud je to nezbytné pro splnění daného úkolu (§ 16 odst. 5).

Dále se stanoví pravomoc správce poplatku získat v konkrétním případě pro plnění konkrétního úkolu při správě poplatků seznam fyzických osob přihlášených v obci, a to ze základních registrů, agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pokud to bude nezbytné pro plnění tohoto úkolu. Tento přístup tak půjde uplatnit pouze u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b), jehož poplatníkem je každá osoba přihlášená na území obce.

Navržená právní úprava je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), dále jen jako „nařízení GDPR“.

Navržená právní úprava představuje legitimní zákonný rámec pro zpracování osobních údajů jak poskytovatelem pobytu při vedení evidenční knihy (čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení GDPR), tak správcem poplatku při získání seznamu poplatníků v obci (čl. 6 odst. 1 písm. e) nařízení GDPR). V obou případech jde také o přiměřené a relevantní zpracování osobních údajů omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány (čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení GDPR). V případě uchovávání evidenční knihy pak jde o jejich uchování po dobu ne delší, než je nezbytně nutné pro účely správy poplatku (čl. 5 odst. 1 písm. e) nařízení GDPR).

V návaznosti na nařízení GDPR je poskytovatel úplatného pobytu povinen informovat poplatníka poplatku z pobytu, o tom, jak dlouho budou jeho osobní údaje uchovávány.

5.2. Rovný přístup k občanům Evropské unie

Jak bylo uvedeno v části 2.3, dochází u poplatku ze psů o rozšíření okruhu osob, které poplatku podléhají. Poplatníky nově budou i cizinci hlášení k pobytu na území České republiky. Povinnost platit poplatek ze psů, která nově vzniká osobám přihlášeným na území České republiky, je shodná s poplatkovou povinností státních občanů České republiky a jiných fyzických osob s trvalým pobytem na území České republiky, a je proto plně v souladu se zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti uvedeném v článku 18 Smlouvy o fungování Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky podle článku 10 Ústavy (vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána), mají z hlediska hierarchie právních předpisů aplikační přednost před zákony a právními předpisy nižší právní síly. Stanoví-li tedy mezinárodní smlouva podle článku 10 Ústavy něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Článek 10 Ústavy tak zaručuje, že při případném nesouladu vnitrostátního práva s mezinárodní smlouvou musí být respektována právě mezinárodní smlouva podle článku 10 Ústavy. Ústavní soud navíc v nálezu publikovaném pod č. 403/2002 Sb. rozhodl, že si tehdy platné mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách zachovávají hierarchickou přednost před zákonem.

6.1. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Navržená právní úprava se dotýká některých práv zakotvených v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (viz sdělení č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“), a tedy je nutné přistoupit k podrobnějšímu posouzení těchto zásahů a zhodnotit jejich slučitelnost s Úmluvou ve světle jejího výkladu podaného Evropským soudem pro lidská práva.

6.1.1. Právo na respektování soukromého a rodinného života

Závěry z posouzení dopadů navrhované právní úpravy do práva na ochranu soukromí a osobních údajů provedeného v části 5.1 jsou zásadně použitelné i při posuzování zásahů do práva na respektování soukromého a rodinného života.

6.1.2. Právo na účinný prostředek nápravy

Článek 13 Úmluvy zaručuje každému, kdo má za to, že bylo porušeno jeho právo přiznané Úmluvou, právo na účinný prostředek právní nápravy. Navržená právní úprava sama o sobě neobsahuje zvláštní úpravu právních prostředků nápravy zásahu do práva. Lze však užít institutů v obecných předpisech, a to zejména v daňovém řádu.

V případě neoprávněného zásahu způsobeného správcem poplatku má oznamovaná osoba právo na náhradu škody způsobenou nesprávným úředním postupem podle zvláštního zákona.

6.1.3. Zákaz diskriminace

Zákaz diskriminace vyjádřený v článku 14 Úmluvy směřuje proti takovému zacházení, kdy by s osobami, které jsou ve stejném nebo obdobném postavení, bylo zacházeno nerovně, nebo naopak, kdy by s osobami, které se nacházejí v odlišném postavení, bylo zacházeno stejně, a tím by došlo k nerovnému uplatňování práv a svobod garantovaných Úmluvou. Pokud by tento přístup neměl žádné opodstatnění, tedy pokud by nebyl opřen o žádný legitimní a objektivní důvod, byl by diskriminační.

Navrhovaná právní úprava sjednocuje přístup k úředně evidovaným obyvatelům obcí a ukládá jim v návaznosti na to stejná práva a povinnosti.

6.1.4. Celkové zhodnocení navržené právní úpravy

V rámci celkového zhodnocení navržené právní úpravy v kontextu Úmluvy lze konstatovat, že s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti je navrhovaná právní úprava plně slučitelná s touto Úmluvou.

6.2. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 19. prosince 1966, vyhlášený ve Sbírce zákonů pod č. 120/1976 Sb. (dále jen „Pakt“), zakotvuje

- v článku 2 odst. 3 právo domáhat se ochrany před případným zásahem do práv garantovaných Paktem,
- v článku 3 zákaz diskriminace na základě pohlaví,
- v článku 17 zákaz svévolných zásahů do soukromého života a
- v článku 26 zákaz diskriminace na základě dalších důvodů.

Tato práva mají zásadně stejný obsah jako obdobná práva zakotvená v Úmluvě, která byla posuzována výše. Výjimkou je zákaz diskriminace dle článku 26 Paktu. Zatímco zákaz diskriminace zakotvený v Úmluvě má povahu akcesorického práva (tedy se ho lze dovolat pouze spolu s porušením jiného práva), v případě Paktu má zákaz diskriminace povahu neakcesorickou, a tedy se jej lze dovolat přímo. Zhodnocení vztahu k zákazu diskriminace provedené v části 6.1.3. však nezáviselo na tom, zda má toto právo akcesorickou nebo neakcesorickou povahu. Na základě tohoto zhodnocení tedy lze dovodit, že navržená právní úprava je v souladu s článkem 26 Paktu.

S odkazem na výše uvedenou argumentaci k Úmluvě tedy lze konstatovat, že navrhovaná právní úprava je plně slučitelná s Paktem.

6.3. Celkové zhodnocení slučitelnosti

Návrh zákona je plně v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy

Kvantitativní hodnocení dopadů a přínosů návrhů změn nelze u zákona o místních poplatcích provést v rozsahu obvyklém u ostatních právních předpisů. Místní poplatky jsou pro poplatkové subjekty povinnými až po jejich zavedení na území obce obecně závaznou vyhláškou, přičemž o zavedení jednotlivých druhů poplatků, jejich výši, rozsahu osvobození nebo úlev (tj. o konečném výnosu) rozhoduje zastupitelstvo obce. Přesné vyčíslení tohoto dopadu nelze provést i s ohledem na skutečnost, že neexistují žádné statistické údaje dotčených osob a že obce mají navíc pravomoc určité okruhy poplatkových subjektů od zpoplatnění osvobodit nebo jim poskytnout úlevu. Je řada obcí, které některé místní poplatky nezavedou, přičemž se nemusí jednat pouze o obce s malým počtem obyvatel. Jednání obcí v tomto směru nelze zcela předjímat.

V případě, že by poplatek z pobytu zavedly ve větším rozsahu i obce, které v současné době nemají zaveden poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, nebo v případě, že by větší část obcí využila možnosti zvýšit poplatek z pobytu až na 50 Kč, bude mít tato skutečnost dopad na státní rozpočet i na podnikatelské prostředí kvůli vyšším nákladům na služební a pracovní cesty zaměstnanců veřejného i soukromého sektoru. V případě orgánů napojených na státní rozpočet bude tento dopad nižší díky osvobození pro příslušníky bezpečnostních sborů, vojáky v činné službě, státní zaměstnance a zaměstnance státu pobývající v zařízeních obce nebo státu.

8. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů bylo provedeno v části 5.1.

9. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

9.1. Identifikace korupčních rizik

a) Přiměřenost

Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností jako takový, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměřuje nutnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo. Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících, nebo stávající kompetence ve stejném nebo upraveném rozsahu svěřuje jinému správnímu orgánu, který je schopen tyto kompetence vykonávat efektivněji, anebo zavádí kompetenci novou, a to pouze v rozsahu nezbytném pro úpravu vztahů, které mají být právní úpravou nově regulovány, přičemž míra diskrece je vzhledem k vymezení povinností (ať už zákonem nebo mezinárodní smlouvou) minimální.

b) Standardnost

Navržená právní úprava upravuje pouze standardní nástroje správy poplatků, které navazují na nástroje správy daní obsažené v daňovém řádu.

c) Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě uvést, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti při správě místních poplatků je věcně a místně příslušný správce místních poplatků. Správce poplatku obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí i potřebnými odbornými znalostmi a znalostmi místních poměrů, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Nástroje kontroly a vynucování jsou v oblasti správy poplatků upraveny jako obecné instituty daňového řádu.

d) Odpovědnost

Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správce daně, resp. jiného správního orgánu, je při správě daní vždy úřední osoba. Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem (srov. § 12 odst. 4 daňového řádu); úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

e) Opravné prostředky

Navržená regulace se týká primárně činnosti obecních úřadů v roli správce místních poplatků, které postupují podle daňového řádu, který stanoví systém opravných prostředků na ochranu legitimního zájmu osob zúčastněných na správě daní.

f) Kontrolní mechanismy

Orgány vykonávající správu místních poplatků, která je výkonem státní správy v přenesené působnosti, současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní náhrady škody.

g) Transparentnost

Z hlediska transparentnosti a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

9.2. Eliminace korupčních rizik

Navržená regulace byla v kapitole 9.1 analyzována z hlediska sedmi kritérií, pokud jde o identifikaci korupčních rizik. Byl prověřován potenciál korupčního rizika související nejen výhradně s agendou, která je předmětem navržené regulace (správa místních poplatků), ale také širší rámec uvedené agendy (správa daní v širokém smyslu jako celek).

V rámci správy místních poplatků je podstatným faktorem i z hlediska korupčního rizika možnost ovlivnění výše vyměřeného a odvedeného poplatku a případného zvýšení poplatku. Tento faktor se projevuje jak v rovině stanovení výše poplatku, tak i v rovině platební. Pokud jde o dopad navrhovaných změn, lze dopad na vyměření a placení poplatků považovat spíše za marginální. Lze naopak zdůraznit, že informace obsažené v seznamu poplatníků přihlášených na území obce mohou napomoci omezení poplatkových úniků.

V souvislosti s místními poplatky se uplatní standardní rámec pro eliminaci korupčních rizik jako pro oblast správy daní v širokém smyslu. Opatření na eliminaci korupčních rizik lze různě klasifikovat. Rozlišovat lze např. preventivní a represivní opatření, opatření *ex ante* a *ex post*, opatření v rovině právních předpisů (legislativní), nebo v rovině správní praxe (nelegislativní).

V souvislosti s návrhem zákona nejsou zaváděny nové represivní nástroje zaměřené na eliminaci korupčních rizik. Vedle obecného trestněprávního protikorupčního rámce lze blíže připomenout aspekty protikorupčního rámce spojené se státní službou resp. pracovním poměrem úředníků územních samosprávných celků.

Účinná jsou také opatření poplatkového práva (resp. daňového práva v širokém smyslu). Při správě poplatků se uplatňuje zásada neveřejnosti a poplatkové mlčenlivosti podle daňového řádu. Informace o poměrech poplatkových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 000 Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti. Další represivní sankce jsou stanoveny trestním zákoníkem v případě, že jednání konkrétní úřední osoby nebo skupiny úředních osob naplní podstatu trestného činu, například trestný čin přijetí úplatku.

Za další opatření k eliminaci korupčních rizik lze považovat odpovídající organizační zajištění výkonu příslušné agendy. V souvislosti se správou daní v širokém smyslu, do které patří i správa místních poplatků, se hovoří o tzv. pravidlu čtyř nebo šesti očí. Podle něj by mělo být zajištěno, aby určitý postup úřední osoby byl kontrolován nebo dohlížen jednou nebo dvěma jinými osobami. Takový přístup je v kontextu České republiky běžným standardem, který není potřeba upravovat na úrovni právních předpisů. Existují jistě i další organizační a technická opatření na úrovni veřejné správy, avšak ta nejsou specifická pro tuto agendu.

Pokud jde o zajištění nejlepší správní praxe v dané oblasti, je možné připomenout také úlohu expertních výborů v rámci orgánů Evropské unie, které pravidelně takové aktivity zajišťují.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

II. Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1 (část první)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení části první, která bude obsahovat výčet místních poplatků (§ 1).

K bodu 2 (§ 1)

Legislativně-technická změna v návaznosti na úpravu znění § 14 upravující zavedení místních poplatků.

K bodu 3 (§ 1 písm. b))

V taxativním výčtu místních poplatků se pod písmenem b) uvádí nový místní poplatek z pobytu, který nahrazuje dosavadní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity.

K bodu 4 (§ 1 písm. e))

V návaznosti na vtělení poplatku z ubytovací kapacity do poplatku z pobytu se zrušuje odpovídající položka taxativního výčtu místních poplatků. V návaznosti na to se dosavadní písmena e) až h) označují jako písmena e) až g).

K bodu 5 (část druhá, hlava I)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení části druhé, která bude obsahovat právní úpravu jednotlivých poplatků, a dále se vkládá označení hlavy I, která bude obsahovat právní úpravu poplatku ze psů (§ 2).

K bodu 6 (§ 2 odst. 1)

Podle stávajícího znění zákona o místních poplatcích bylo možné poplatek ze psů uložit pouze fyzickým osobám, které jsou přihlášeny k trvalému pobytu na území České republiky, a právnickým osobám, které mají sídlo na území České republiky.

Právní úprava poplatku ze psů tak nezahrnovala cizince, kteří se na území České republiky zdržovali a byli vedeni v úředních evidencích. Nově bude možné poplatek ze psů vztáhnout i na cizince, kteří jsou v obci hlášeni. Při tom se používá pojem „přihlášení fyzické osoby“ nově zavedený v § 16c, podle kterého se přihlášením rozumí jak přihlášení k trvalému pobytu, tak hlášení místa pobytu v případě cizinců.

Zároveň se upřesňuje znění věty druhé § 2 odst. 1 tak, aby bylo zjevné, že nejde o definici pojmu držitel, ale o vymezení okruhu možných držitelů.

K bodu 7 (§ 2 odst. 2)

S ohledem na změnu právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení se dané ustanovení terminologicky upravuje, neboť osoby podle předchozí právní úpravy označované jako bezmocné jsou podle stávajícího zákona o sociálních službách označeny za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Jedná se o osoby, které nezbytně nejsou odkázány na využívání psa ke svému doprovodu, jak je tomu u osob nevidomých. Tyto osoby vedou k pořízení psa obdobné osobní pohnutky jako jiné fyzické osoby.

Osvobození osob provozujících útulek, a to bez rozlišení, zda byl zřízen obcí či nikoliv, se upravuje v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 107/2007-168, který

upozornil na podstatu péče o opuštěné psy, která zjevně nespočívá v podnikání, tj. v činnosti vykonávané za účelem zisku, či v uspokojování vlastních zájmů útulku, nýbrž výhradně ve službě veřejnosti.

Východiskem nové právní úpravy je i úprava občanského zákoníku, podle níž již neexistuje pojetí zvířete jako movité věci, nesleduje se ani jeho hospodářský užitek, ale především povaha živého tvora a možnost vzniku citové vazby k novému pánovi (vlastníkovi). Obecně podle občanského zákoníku dále platí, že nález zvířete oznámí nálezce bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno. Osoba, která nalezené zvíře opatruje, pečuje o ně jako řádný hospodář, dokud se ho neujme vlastník. Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu (typicky pes) a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezů, nabude k němu nálezce vlastnické právo. Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabýt nechce, a svěří-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy ji bylo zvíře svěřeno. Ze slov „může volně nakládat“ je možné podle Thöndela¹ dovozovat nabytí vlastnického práva ke zvířeti na straně osoby provozující útulek. V takovém případě by útulek, který nabyl vlastnické právo ke zvířeti, byl rovněž jeho držitelem. Jak Thöndel rovněž uvádí, není vyloučena situace, kdy si obec zvíře ponechá pro vlastní účely (např. dobrý hlídací pes pro ostrahu obecního majetku). Takové řešení však bude zřejmě spíše ojedinělé, neboť péče o zvíře nebo zvířata může být pro obec velmi zatěžující a zákon ji nenutí k tomu, aby tak činila. Situaci bude obec zpravidla řešit právě prostřednictvím zvířecího útulku, jehož cílem a posláním bude především snaha nalézt zvířeti nového pána.

Z výše uvedeného lze dovodit, že závěry Nejvyššího správního soudu, zejména výše uvedená definice podstaty péče o opuštěné psy, korespondují s úpravou občanského zákoníku, přestože nabytí držby vlastnického práva psa na straně útulku není vyloučeno. I nadále lze osvobození všech útulků pro opuštěné psy opírat o neexistenci srozumitelného a rozumného veřejného zájmu na nerovnosti spočívající v osvobození pouze těch útulků, které byly zřízeny obcemi.

V návaznosti na změnu konstrukce snížení poplatku (§ 2 odst. 3), kdy se opouští vazba na těžko prokazatelný jediný zdroj příjmů poplatníka z různých typů důchodů, mezi kterými byl i invalidní důchod, a přechází se na jednoznačné kritérium věku (srov. následující novelizační body). Dále se pro zmírnění dopadů této změny navrhuje zařadit držitele průkazu ZTP, bez ohledu na jejich věk, mezi osoby, které jsou od poplatku zcela osvobozeny.

Pokud jde o pojem útulek pro zvířata, vychází se z jeho vymezení ve veterinárním zákoně.

K bodu 8 (§ 2 odst. 3)

Cílem navrhované úpravy je odstranění pochybností z praxe, a sice zda nárok na využití snížené sazby poplatku ze psů má i poplatník v případě souběhu invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu. Stejně tak nastávaly v praxi pochybnosti o tom, zda lze snížení poplatku aplikovat na osoby, které mají jednorázový mimořádný příjem, bez ohledu na to, jak významnou část jeho příjmů tvoří (například odměna za činnost člena volební komise). Tyto pochybnosti nově navržená úprava odstraňuje tím, že snížená maximální zákonná sazba poplatku ze psů nebude nadále vázána na pobírání důchodu (resp. okolnost, že tento důchod představuje jediný zdroj příjmů poplatníka), ale bude vázána na dosažení věku 65 let.

¹ THÖNDEL, Alexandr. § 1059 (Nález zvířete ze zájmového chovu). In: ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek III, (§ 976-1474)* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2018-2-15]. ASPI_ID KO89_c2012CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

Většině osob, kterým v současné době svědčí snížení poplatku z toho důvodu, že je některý z důchodů jediným zdrojem jejich příjmů, bude toto snížení svědčit i nadále. Poživatelé starobního důchodu budou mít nárok na sníženou sazbu poplatku na základě svého věku. Hranice 65 let byla zvolena s ohledem na horní hranici důchodového věku (§ 32 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů) tak, aby byl minimalizován dopad této změny na stávající důchodce, kterým snížení sazby poplatku svědčí již nyní.

Nárok na sníženou sazbu u poplatníků, jejichž jediným zdrojem příjmů je invalidní důchod, nelze nahradit věkovým kritériem. Namísto toho se s cílem zpřehlednit právní úpravu a zjednodušit správu poplatku navrhuje osvobodit držitele průkazu ZTP (srov. novelizační bod upravující § 2 odst. 2).

Nelze vyloučit, že navrhovaná právní úprava může mít dopad na určitý počet poživatelů důchodů, nicméně nárok na úlevu může obec těmto osobám zachovat v rámci své samostatné působnosti úpravou sazby ve své obecně závazné vyhlášce. Současně i v tomto případě platí, že obec může v obecně závazné vyhlášce zavést další úlevy (či osvobození), pokud zastupitelstvo obce dospěje k závěru, že se má snížení sazby vztahovat i na další osoby.

Dochází ke zpřesnění ustanovení o výši sazby poplatku za druhého a dalšího psa poplatníka, u které v praxi docházelo k výkladovým problémům, protože nebylo jasné, zda se 50 % zvýšení vztahuje k výši sazby určené obcí v obecně závazné vyhlášce nebo k výši sazby podle zákona.

V současné době se mělo zvýšení vztahovat k výši sazby podle zákona a tento princip má platit i nadále. V rámci vyjasnění legislativního textu však byla konstrukce zvýšení, při zachování věcného obsahu, změněna tak, že nově půjde o speciální sazbu k oběma sazbám uvedeným v odstavci 3 (tedy jak základní sazbě, tak snížené sazbě pro některé poplatníky).

V případě základní sazby tak může sazba pro druhého a dalšího psa činit až 2 250 Kč a v případě snížené sazby až 300 Kč. Zároveň platí, že pokud obec nebude považovat za nutné upravit odchylně sazbu poplatku pro druhého a dalšího psa, může stanovit sazbu poplatku pro libovolný počet psů jednotně.

Zvláštní sazba poplatku má regulační účel vzhledem k počtu psů v obci, kdy se respektuje skutečnost, že i když má na jedné straně držení psa příznivý vliv na jeho držitele (zejména u starších osob, kterým navíc svědčí motivační snížení sazby), tak může na druhé straně větší počet psů v obci mít nepříznivý vliv na život v ní. Z tohoto důvodu je zavedena zvýšená sazba za druhého a dalšího psa poplatníka, a výše tohoto zvýšení se váže k horní hranici sazby poplatku uvedené v zákoně, a nikoliv k sazbě poplatku podle obecně závazné vyhlášky, která může být za prvního psa výrazně pod zákonnou hranicí. V takovém případě by zvýšení o 50 % mělo mizivý dopad a nemohlo by plnit regulační funkci poplatku.

Ustanovení o kratším trvání držení psa se rozšiřuje na obecnější pojem „trvání poplatkové povinnosti“, který zahrne jak držení psa, tak i další okolnosti v jeho životě rozhodné pro výši poplatku, například dosažení rozhodného věku tří měsíců. V takovém případě se poplatek platí již za celý kalendářní měsíc, ve kterém pes dovršil tohoto věku. Dochází tak k odstranění výkladové nejasnosti, zda se v takovém případě má platit poplatek za celý měsíc (obdobné použití ustanovení o držení psa), nebo pouze za kalendářní dny následující po dosažení rozhodného věku.

K bodu 9 (§ 2 odst. 4)

V návaznosti na úpravu § 2 odst. 1, kdy byli mezi držitele psů nově zařazeni i cizinci, se sjednocuje terminologie tak, aby byla s touto úpravou v souladu.

K bodu 10 (hlava II)

Stanoví se nový místní poplatek z pobytu, kterým se nahrazuje dosavadní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity.

Poplatek z pobytu patří mezi tzv. jednorázové poplatky, nestanovuje se mu proto poplatkové období.

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy II, která bude obsahovat právní úpravu poplatku z pobytu (§ 3 až § 3g).

K bodu 11 (§ 3)

Zrušuje se poplatek za lázeňský a rekreační pobyt, který bude plně nahrazen poplatkem z pobytu. Legislativně technická úprava spočívá ve zrušení poznámek pod čarou.

Subjekt poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, kdo má poplatkovou povinnost.

Poplatníkem poplatku z pobytu je každá fyzická osoba, která není v obci přihlášená (§ 16c). Pro vznik poplatkové povinnosti je však zároveň rozhodné naplnění předmětu poplatku (§ 3a tohoto zákona a § 3 daňového řádu), tedy skutečnost, že daná osoba v obci pobývá u jednotlivého poskytovatele pobytu po dobu nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů.

K bodu 12 (§ 3a až 3g)

K § 3a

Předmět poplatku je základním konstrukčním prvkem, který určuje, jaká hospodářská skutečnost podléhá zpoplatnění, a na jeho naplnění je vázán vznik poplatkové povinnosti (srov. § 3 daňového řádu).

K odstavci 1:

Předmětem poplatku z pobytu je krátkodobý pobyt za úplaty u jednotlivého poskytovatele pobytu. Poskytnutí pobytu je synonymem pro ubytování (srov. FILIPEC, Josef, František DANEŠ, Jaroslav MACHAČ a Vladimír MEJSTRÍK. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: S dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 4. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1446-2. str. 436). Pojem ubytování však záměrně nebyl použit proto, aby nebyl předmět poplatku navázán na uzavření smlouvy o ubytování podle § 2326 an. občanského zákoníku, ale aby byl širší. Součástí definičního znaku smlouvy o ubytování je podmínka, že se ubytování poskytuje v zařízení k tomu určeném. Určením se pak zpravidla rozumí určení podle veřejnoprávních (stavebních) předpisů, tzn. v zařízeních, kde je poskytování ubytování v souladu s kolaudačním rozhodnutím či kolaudačním souhlasem stavebního úřadu (BAJURA, Jan. § 2326 Základní ustanovení. In: ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek V, (§ 1721-2520)* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2018-2-21]. ASPI_ID KO89_e2012CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.).

Předmět poplatku z pobytu však má být širší, protože se má vztahovat jak na úplatné poskytnutí ubytování v zařízení k tomu určeném, tak i na poskytnutí úplatného ubytování v prostoru k tomu primárně neurčeném, ať již půjde o úplatné poskytnutí zahrady pro účely stanování nebo pobytu v karavanu, anebo například o úplatné poskytnutí ateliéru. Poplatek z pobytu se pak má vztahovat na poskytnutí úplatného pobytu i na základě jiné než ubytovací smlouvy. Může tak jít například o smlouvu nájemní, nebo o smlouvu nepojmenovanou, jejímž předmětem ale bude úplatné poskytnutí pobytu. Ze všech těchto důvodů byl předmět vymezen širěji a nebylo použito slovo, kterému již občanský zákoník přisuzuje užší význam.

Zpoplatnění pobytu je časově limitováno tak, aby cílilo především na krátkodobé „turistické“ pobyty osob. Takto nastavená délka krátkodobého pobytu zahrnuje jak krátkodobější dovolenou na zotavenou, tak dlouhodobější rekreační pobyty (např. tzv. letní byty) nebo lázeňské pobyty. Dále pak zahrnuje i ubytovávání (pobyty) poskytované v rámci tzv. sdílené ekonomiky. Poplatková povinnost by neměla dopadat na osoby, které se v obci zdržují za účelem dlouhodobějšího pobytu, např. v rámci výkonu zaměstnání, studia, delších sezónních prací, anebo za účelem uspokojení bytových potřeb, ať již na základě nájemního či družstevního vztahu. Na druhou stranu se však má poplatek vztahovat i na tzv. kongresovou turistiku.

U pobytu delšího než 60 dnů není předmět poplatku naplněn, a poplatková, ani evidenční povinnost tak vůbec nevzniká (a to ani pro prvních 60 dnů pobytu). V případě, že pobyt, který měl původně trvat déle než 60 dnů, bude ukončen před uplynutím této doby, bude mít zkrácení pobytu za následek okamžitý vznik poplatkové i evidenční povinnosti, která bude zahrnovat všechny dny pobytu, s výjimkou dne příjezdu.

Pokud jde o posuzování délky poskytnutí úplatného pobytu, je rozhodné trvání nároku na pobyt u stejného poskytovatele pobytu. Není tak rozhodné, zda se daná fyzická osoba v obci skutečně vyskytuje, nebo zda své setrvání v obci krátkodobě přeruší, aniž by přitom ztratila nárok na poskytnutí úplatného pobytu. Naopak posloupnost úplatných pobytů u jednoho poskytovatele, které na sebe bezprostředně navazují, je nutné posuzovat jako pobyt jediný. Není tak možné obcházet poplatek tak, že by byla na každý den pobytu uzavřena zvláštní smlouva o poskytnutí úplatného pobytu, s cílem dosáhnout nulového poplatku, protože se první den pobytu nezapočítává (blíže k tomu u § 3c).

Předmět poplatku z pobytu je pak vázán k jednotlivému poskytovateli pobytu, kterým je zpravidla ubytovatel, ale jak bylo rozvedeno výše, je i zde použit neutrální pojem, protože předmět poplatku naplní i jiná poskytnutí úplatného pobytu, než pouze na základě smlouvy o ubytování. V případě, že by poplatník sjednal současně úplatné poskytnutí pobytu u více poskytovatelů pobytu, vznikla by mu poplatková povinnost vzhledem ke každému z těchto pobytů a poplatek by musel být placen vícekrát. Stejně tak platí, že pokud by poplatník v průběhu pobytu v obci měnil poskytovatele ubytování, ale u žádného by úplatně nepobýval déle než 60 dnů, tak by mu poplatková povinnost vznikla, i kdyby v součtu v obci úplatně pobýval po dobu delší než 60 dnů. Důvodem je snaha o snížení administrativní náročnosti pro poskytovatele pobytu, kteří jsou plátcí poplatku (§ 3f) tak, aby bylo při sjednání úplatného pobytu jasné, zda má být poplatek placen, nebo ne. Zároveň v důsledku vazby předmětu poplatku na jednotlivého poskytovatele není třeba tomuto poskytovateli dokládat skutečnosti o předchozích pobytech v obci.

K odstavci 2:

Z důvodu odstranění možných výkladových nejasností, kdy by mohl být za úplatný pobyt považován například i krátkodobý pobyt obviněného ve vazbě, pokud hradil náklady svého pobytu, se výslovně stanoví, že předmětem poplatku není pobyt, při kterém je na základě zákona omezoována osobní svoboda, tedy zejména výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy, ale ani například pobyt cizinců v zařízení pro zajištění cizinců podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo v jiných detenčních zařízeních.

Důvodem pro vynětí z předmětu je to, že v případě pouhého osvobození od poplatku (čímž by mimo jiného došlo k utvrzení v tom, že tyto pobyty předmět naplňují) by sice takové osoby neměly povinnost platit poplatek, ale na jejich ubytovatele (například vazební věznice nebo zařízení pro zajištění cizinců) by se z důvodu naplnění předmětu poplatku nadále vztahovaly

povinnosti plátce poplatku, například povinnost vést evidenční knihu podle § 3g, podávat ohlášení podle § 14a apod.

K § 3b

Osvobození od poplatku je ostatním konstrukčním prvkem, který omezuje poplatkovou povinnost poplatníků.

K odstavci 1:

Z důvodu, aby poplatek nadměrně nezatížil určité okruhy fyzických osob, navrhuje se pro ně stanovit osvobození přímo v zákoně. Další osvobození a úlevy může i nadále stanovit obec obecně závaznou vyhláškou (srov. § 14 odst. 3 písm. a) a b)).

Navrhuje se osvobození seniorů, a to z důvodu, že dosavadní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt obsahoval ze sociálních důvodů osvobození pro tento okruh poplatníků. Doporučuje se zachovat kontinuitu i u poplatku z pobytu, neboť se předmět poplatku vztahuje na obdobný okruh poplatníků. V rámci sjednocování podmínek pro osvobození a pro nárok na sníženou sazbu u jednotlivých poplatků, dochází k posunu věkové hranice pro osvobození od poplatku ze 70 na 65 let.

Poplatek z pobytu se má obdobně jako poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt vztahovat na osoby, které pobývají v obci za účelem lázeňského pobytu s výjimkou osob, kterým je z veřejného zdravotního pojištění hrazena komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče podle § 33 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Důvodem je snížení finanční zátěže u osob, kterým je z vážných důvodů souvisejících s jejich léčbou předepsána komplexní lázeňská léčebně rehabilitační péče.

Problematikou úplatnosti pobytu v případě komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 2 Afs 51/2009–85 ze dne 25. listopadu 2009. Soud dospěl k závěru že „*[p]obytem za úplatu je [...] i pobyt fyzické osoby hrazený plně z prostředků veřejného zdravotního pojištění v rámci komplexní lázeňské péče*“.

Osobám, které pobývají v obci za účelem lázeňského pobytu, vzniká poplatková povinnost i podle stávající právní úpravy. V návaznosti na terminologii zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“), se lázeňská péče, plným názvem lázeňská léčebně rehabilitační péče, považuje za následnou lůžkovou péči, která spadá pod souhrnný pojem lůžková péče (srov. § 9 zákona o zdravotních službách), přičemž hospitalizací se podle § 3 odst. 4 zákona o zdravotních službách rozumí doba zpravidla delší než 24 hodin, po kterou je pacientovi přijatému na lůžko ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče poskytována lůžková péče. Poskytovatel lázeňské léčebně rehabilitační péče je tak zároveň také poskytovatelem lůžkové péče a osoby podstupující lázeňskou léčebně rehabilitační péči jsou osoby hospitalizované. Z tohoto důvodu nelze od poplatku z pobytu osvobodit všechny osoby hospitalizované ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, ale je nutné vyloučit osoby hospitalizované ve zdravotnickém zařízení poskytovatele léčebně rehabilitační péče.

Dále se navrhuje osvobození osob, které pobývají na území obce za určitými účely. Tyto účely vycházejí ze stávajícího znění zákona. Nově se doplňuje osvobození osob, které pobývají na území obce za účelem výkonu záchranných nebo likvidačních prací podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o integrovaném záchranném systému“). Osvobození se tak vztahuje jak na příslušníky složek integrovaného systému, tak na další osoby, které tyto práce vykonávají, ať již povinně, nebo dobrovolně (včetně osob, které by byly osvobozeny od

povinnosti osobní pomoci, ale dobrovolně tuto pomoc vykonávají podle § 26 odst. 4 zákona o integrovaném záchranném systému). Není přitom rozhodné, zda provádění záchranných či likvidačních prací probíhá na území obce, ve které je osobám poskytován pobyt. Osvobození tak dopadne i na situace, kdy není možné pobývat přímo v postižené obci, ale je nutné pobývat v okolí. Rozhodné není ani to, zda v případě dlouhodobějšího pobytu vykonává osoba tyto práce nepřetržitě. Například den volna při dvoutýdenním pobytu, jehož účelem je výkon záchranných nebo likvidačních prací, neruší nárok na osvobození od poplatku.

Podle zákona o integrovaném záchranném systému se záchrannými pracemi rozumí činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Likvidačními pracemi se pak podle téhož zákona rozumí činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Tyto pojmy blíže upřesňuje Metodická pomůcka Ministerstva vnitra PO-1590/IZS-2003, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích (asanačních) prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí.

Podle této metodické pomůcky jsou záchranné práce činnosti, které je při zásahu složek integrovaného záchranného systému po oznámení vzniku nebo neodvratně se blížící mimořádné události nutné provést v místě nasazení složek integrovaného záchranného systému nebo v místě předpokládaných účinků mimořádné události bezprostředně a nejpozději v okamžiku, kdy je to možné s ohledem na zdraví a životy zasahujících osob. Za záchranné práce se považují i činnosti, které umožňují vytvoření přiměřených bezpečnostních podmínek pro ochranu zasahujících osob. Činnosti prováděné po zveřejnění tísňové informace (varovné relace) o neodvratně se blížící mimořádné události v hromadných informačních prostředcích nebo technickými prostředky jednotného systému varování a vyrozumění do okamžiku vzniku škodlivého působení a dopadů mimořádné události, zejména evakuace osob, zvířat a majetku, jsou součástí záchranných prací.

Likvidační práce jsou podle uvedené metodické pomůcky činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky (dopady) působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí. Jsou to činnosti, které je nutno vykonat bez zbytečného odkladu tak, aby složky integrovaného záchranného systému mohly opustit místo zásahu a ukončit zásah, nebo předat místo zásahu k dalšímu užívání, případně k provedení obnovovacích prací a ukončit zásah. Za likvidační práce jsou považovány i některé obnovovací práce, pokud jsou na základě rozhodnutí velitele zásahu výjimečně z důvodů racionality nebo jiných závažných důvodů provedeny v rámci zásahu složek integrovaného záchranného systému. Mezi typické úkony spadající mezi likvidační práce patří zamezení opětovného vzniku další mimořádné události (hlídání požářiště, zabezpečování inženýrských sítí a další), nejnutnější stavební, technické nebo demoliční práce, dekontaminace osob, techniky a prostorů kontaminovaných nebezpečnými látkami, umožnění obnovení alespoň provizorního provozu motorových a kolejových vozidel (odstranění překážek silničního a železničního provozu, vytyčení objízdek, rozřezání stromů padlých na komunikace, omytí vozovky apod.) atd. (blíže viz příloha 1 metodické pomůcky).

Za okamžik ukončení záchranných prací a počátek likvidačních prací lze podle metodické pomůcky orientačně považovat stav, kdy jsou beze zbytku odvrácena bezprostřední rizika vzniklá mimořádnou událostí, je poskytnuta odborná lékařská pomoc poraněným osobám, veterinární pomoc zvířatům postiženým mimořádnou událostí a jsou odstraněny příčiny vzniku mimořádné události.

Stále platí, že obec může v obecně závazné vyhlášce rozšířit okruh osvobození i na další osoby, například všechny lázeňské hosty.

K odstavci 2:

Právní úprava poplatku z pobytu by mohla za určitých podmínek dopadnout i na příslušníky bezpečnostních sborů, vojáky v činné službě a zaměstnance orgánů státní správy pobývajících v obci ve státním či obecním zařízení za účelem výkonu státní správy nebo za účelem plnění jiných povinností, které z tohoto výkonu vyplývají, a to například v případech, kdy jejich příslušníci nebo zaměstnanci přispívají na pobyt (kupříkladu při povinném školení). Tento případný dopad poplatku se navrhuje vyloučit jako nežádoucí.

Osvobození se nevztahuje na zaměstnance vyšších územních samosprávných celků, ani na pracovníky orgánů státní správy, příslušníky bezpečnostních sborů či vojáky pobývajících v zařízeních ve vlastnictví vyšších územních samosprávných celků. I v tomto případě však platí obecná zásada místních poplatků spočívající v tom, že obec může okruh osvobození rozšířit v obecně závazné vyhlášce.

K § 3c

Základ poplatku je základním konstrukčním prvkem, který konkretizuje předmět daně a vyjadřuje ho hodnotou předmětu nebo jinou měrnou jednotkou vztahující se k předmětu.

Základem poplatku z pobytu je počet započatých dní bez započítání dne příjezdu. V důsledku toho základ poplatku odpovídá počtu noclehů, které jsou v rámci pobytu úplatně poskytnuty.

Dnem počátku pobytu se rozumí den, kdy podle smlouvy o úplatném poskytnutí pobytu započalo poskytování tohoto pobytu. Při tom ale platí, že pokud by byl pobyt účelově rozdělen na dílčí pobyty tak, aby v průběhu pobytu nastalo více počátečních dnů nezapočítaných do základu poplatku, ale tyto dílčí pobyty by na sebe bezprostředně navazovaly, tvořila by tato posloupnost pobytů jeden celek. Tento závěr plyne ze zákazu zneužití práva, který v oblasti daňového práva definoval poprvé Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 1 Afs 107/2004-48 ze dne 10. listopadu 2005 takto: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené.“ Z nedávné doby pak zneužití práva na straně poplatníka daně judikoval například Krajský soud v Českých Budějovicích v čj. rozsudku 10 Af 566/2012-190 ze dne 11. února 2015, který následně rovněž potvrdil Nejvyšší správní soud. Institut zneužití práva v oblasti práva daňového byl judikován i Soudním dvorem Evropské unie a to poprvé v rozsudku ze dne 21. února 2006, *Halifax*, C-255/02, EU:C:2006:121, který stanovil dvě podmínky, při jejichž kumulativním splnění je možné hovořit o zneužití práva v daňové oblasti: 1. poskytnutí daňového zvýhodnění je v rozporu s cílem ustanovení, na základě kterých je toto zvýhodnění poskytováno a 2. zvýhodnění je výsledkem jednání, jehož hlavním účelem je právě zisk z daňového zvýhodnění.

Spolu s institutem zneužití práva lze nemožnost účelového dělení pobytu na sérii jednodenních pobytů odvodit i ze zásady materiální pravdy (§ 8 odst. 3 daňového řádu). V takovém případě by dnem počátku pobytu byl den počátku prvního z dílčích pobytů.

K § 3d

Sazba poplatku je základním konstrukčním prvkem, který je měřítkem, pomocí kterého se ze základu poplatku vypočte poplatek.

Sazba poplatku se pro první fázi, která bude trvat do konce roku 2020, navrhuje ve výši až 21 Kč za každý započatý den, není-li dnem příjezdu. Konkrétní sazbu poplatku bude nadále

určovat obec v samostatné působnosti, a to s přihlédnutím k místním podmínkám a potřebám obce. Při stanovení maximální výše sazby bylo nutné zohlednit, že jedním poplatkem dojde k nahrazení dvou současných poplatků. Pro první fázi proto sazba odpovídá součtu sazeb obou stávajících poplatků, poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (15 Kč) a poplatku z ubytovací kapacity (6 Kč). V druhé fázi pak dojde ke zvýšení až na 50 Kč, a to z důvodů blíže popsanych v důvodové zprávě k dalšímu novelizačnímu bodu.

V případě, kdy obec v obecně závazné vyhlášce změni sazbu poplatku, je třeba, aby současně v přechodném ustanovení upravila, jakým způsobem se postupuje v případě, kdy pobyt započne přede dnem nabytí účinnosti novely obecně závazné vyhlášky a skončí po tomto dni. Obdobně musí obec postupovat v případě, kdy upraví zvláštní sazbu pro určité období, například letní prázdniny.

K § 3e

Výpočet poplatku je základním konstrukčním prvkem, ze kterého vyplývá konkrétní postup, jak vypočítat výši poplatku.

Výpočet poplatku z pobytu má standardní podobu součinu jeho základu a sazby. Základ poplatku je ze své povahy již zaokrouhlen na celé dny (srov. textaci „započaté dny“ v § 3c), proto se případně uplatní pouze § 146 daňového řádu, upravující zaokrouhlování, pokud by sazba nebyla vyjádřena v celých korunách.

K § 3f

Pro zjednodušení správy poplatku z pobytu se navrhuje zavést plátce poplatku, který poplatek vybere od poplatníků a odvede jej ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou správci poplatku, tedy obecnímu úřadu. Tento plátce poplatku není povinen podávat hlášení ani vyúčtování podle daňového řádu, neboť mu tuto povinnost zákon o místních poplatcích neukládá.

Ustanovení navazuje na § 233 an. daňového řádu, podle kterého je plátce poplatku, který je podle zákona povinen vybrat poplatek, také povinen vybraný poplatek odvést ve stanovené lhůtě správci poplatku.

Plátcem poplatku je osoba, která poskytla úplatný pobyt, ať už jde o fyzickou nebo právnickou osobu. Může jím však být případně i svěrenský fond nebo jiná jednotka bez právní osobnosti, pokud se dostane do postavení poskytovatele pobytu tím, že pobyt bude poskytnut v zařízení, které je vloženo do tohoto fondu nebo do jiné jednotky.

K § 3g

K odstavci 1:

Z dřívější právní úpravy zůstává plátcí poplatku zachována povinnost vést evidenční knihu. S ohledem na současnou praxi a rozvoj elektronické komunikace ve společnosti je umožněno vést evidenční knihu i v elektronické podobě. V takovém případě je ovšem nutné vést evidenční knihu v takovém programu, resp. takovým způsobem, aby bylo možné i zpětně dohledat všechny provedené změny, a nebylo tak možné údaje o ubytovaných osobách jednoduše bez dalšího smazat (srov. odstavec 3).

Povinnost vést evidenční knihu je zvláštním druhem záznamní povinnosti podle daňového řádu. Pokud plátce poplatku evidenční knihu řádně nepovede, může mu správce poplatku uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy, a to ve výši až 500 000 Kč.

Vedení evidenční knihy je základním prostředkem, pomocí kterého může správce poplatku ověřit správné plnění poplatkové povinnosti. Vedle toho se však správce poplatku může podle daňového řádu obrátit i na zprostředkovatele ubytování (např. různé servery

zprostředkovávající ubytování u jednotlivých ubytovatelů) s výzvou k poskytnutí údajů nezbytných pro správu poplatku. Takovými údaji může být například informace o tom, komu a pro koho bylo v obci zprostředkováno ubytování. I v tomto případě může správce daně uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy ve výši až 500 000 Kč.

Do evidenční knihy se zapisují údaje o všech osobách, kterým byl poskytnut úplatný pobyt, bez ohledu na to, zda šlo o poplatníky, nebo ne. Do evidenční knihy se tak budou zapisovat i osoby, které jsou přihlášeny v dané obci. Rovněž se budou zapisovat osoby, kterým svědčí některé osvobození od poplatku.

Poskytovatel úplatného pobytu v souladu s čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (tzv. nařízení GDPR) vhodným způsobem informuje osobu poskytující své osobní údaje, tj. poplatníka poplatku z pobytu, o tom, jak dlouho budou její osobní údaje uchovávány.

K odstavci 2:

Výčet skutečností, které mají být vedeny v evidenční knize, je obdobný jako u stávajícího poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.

Nově se bude evidovat datum narození osoby, které byl poskytnut úplatný pobyt, protože je tento údaj relevantní pro posouzení oprávněnosti uplatněného osvobození.

Dále se bude evidovat důvod pro osvobození, pokud bylo uplatněno, nebo výše poplatku, který byl od poplatníka vybrán.

Rozšiřuje se okruh dokladů, jejichž číslo má být případně uvedeno v evidenční knize. Vedle občanského průkazu a cestovního dokladu, které se evidovaly již podle stávající právní úpravy poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, se do evidenční knihy případně eviduje číslo dokladů vydávaných cizincům, kteří jsou přihlášení (ve smyslu § 16c) na území České republiky, ze kterých je možné zjistit místo tohoto přihlášení. Výjimku tvoří cestovní doklad vydaný podle zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ze kterého nelze místo přihlášení zjistit. Jde však o tradiční prostředek prokazování totožnosti, zakotvený již ve stávajícím poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, jehož vyloučení by bylo vnímáno adresáty právní úpravy negativně. V případě, že osoba, které byl poskytnut úplatný pobyt, prokáže svou totožnost cestovním dokladem, například cestovním pasem, musí poskytovatel pobytu zjistit místo přihlášení s dostatečnou určitostí jiným způsobem, protože jako plátce poplatku (§ 3f) na svou majetkovou odpovědnost musí vybrat poplatek od všech poplatníků, kterým nesvědčí osvobození. Vedle čísla dokladu se v evidenční knize eviduje i informace o druhu tohoto dokladu.

K odstavci 3:

Ze stávající právní úpravy poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se zachovává povinnost upravující způsob vedení záznamů. Protože se nově explicitně upravuje možnost vést evidenční knihu v elektronické podobě, je nutné klást na zápisy v evidenční knize vyšší nároky než na zápisy v listinné podobě, protože elektronická podoba vedení záznamů umožňuje relativně snadnější zpětnou manipulaci s nimi. Ideálním řešením tohoto problému by bylo povinné opatřování záznamů uznávaným elektronickým podpisem a kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem. S ohledem na široký okruh poskytovatelů pobytu, na které dopadne tato povinnost, a to včetně fyzických osob, které jsou příležitostnými poskytovateli, by však šlo o zjevně neproporcionální opatření. Z tohoto důvodu se navrhuje rozšířit výčet zásad, kterými se řídí způsob vedení záznamů v evidenční knize, s tím, že konkrétní technické řešení se ponechá na konkrétním plátcí poplatku a jeho technických možnostech. Ustanovení

je tak technologicky neutrální. Nové zásady, a sice správnost, úplnost, průkaznost a zachycování způsobem zaručujícím trvalost zápisů, vycházejí z účetní legislativy (§ 8 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů), která čelí stejnému problému. Na rozdíl od účetní legislativy se však nepožaduje připojování podpisového záznamu ke každému zápisu.

K odstavci 4:

Ze stávající právní úpravy poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt se zachovává stávající povinnost uchovávat evidenční knihu po dobu 6 let ode dne provedení posledního zápisu. Doba pro uchovávání záznamů není navázána na lhůtu pro stanovení daně, protože s ohledem na to, že pro každý záznam evidenční knihy běží tato lhůta nezávisle, bylo by pro poskytovatele úplatného pobytu nepraktické a v praxi obtížné sledovat, do kdy má danou knihu uchovávat.

K § 3h

K odstavcům 1 a 2:

Plnění evidenční povinnosti podle § 3g by mohlo být nadměrně zatěžující pro pořadatele velkých kulturních či sportovních akcí, kteří v souvislosti s touto akcí pro její účastníky poskytují úplatný pobyt. Z tohoto důvodu se pořadatelům takové akce navrhuje umožnit plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu, který spočívá v tom, že se o poskytnutých pobytech zaznamenávají zásadně pouze souhrnné údaje (odst. 3), přičemž ale ostatní povinnosti podle § 3g zůstávají zachovány, zejména tedy zůstává zachována povinnost uchovávat evidenční knihu po stanovenou dobu (§ 3g odst. 4), zachovávají se požadavky na kvalitu vedených záznamů (§ 3g odst. 3) a evidenční knihu je i v tomto případě možné vést v listinné či elektronické podobě (§ 3g odst. 1).

Evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu nelze plnit v případech, kdy pobyt neposkytuje přímo pořadatel akce, ale jiná osoba. Na druhou stranu se nevylučuje možnost, aby akci spolupořádalo a pobyt poskytovalo více osob. Možnost vést evidenci ve zjednodušeném rozsahu se však i tak bude vztahovat pouze na pořadatele akce, tedy na osoby, které se v konečném důsledku hospodářsky podílejí na přípravě a uskutečňování akce a zpravidla nesou její zisk, ale i ztrátu. V takovém případě může vzniknout společná poplatková povinnost všem pořadatelům akce, kteří účastníkům pobyt poskytují.

Základem pro možnost vést evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu je důvodný předpoklad pořadatele akce, že poskytne pobyt alespoň 1000 účastníkům akce, což v první řadě znamená nutnost disponovat dostatečnou ubytovací kapacitou pro účastníky. Dále musí existovat příčinná souvislost mezi účastí na akci a poskytnutým pobytem. Stejně tak musí existovat racionální důvod, na základě kterého pořadatel předpokládá, že poskytne pobyt alespoň 1000 účastníkům akce. Tím může být například počet účastníků každoročně konané kulturní nebo sportovní akce v loňském roce, počet prodaných vstupenek na akci v den podání oznámení, počet poskytnutých pobytů na obdobných akcích apod. Pokud jde o hranici 1000 účastníků, tento parametr vychází jednak ze sdělení festivalové asociace FESTAS. Podle tohoto sdělení se na začátku festivalu, u kterého by evidenční povinnost v klasickém rozsahu činila administrativní potíže, ve velmi krátkém časovém úseku ubytuje v těchto prostorách několik tisíc, u největších festivalů dokonce desítek tisíc účastníků. Bylo rovněž prověřeno, že řádově tisíce účastníků se účastní několikadenních sportovních akcí, kde pobyt poskytuje pořadatel (např. pětidenní závody orientačního běhu).

Nutnou podmínkou pro možnost plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu je oznámení záměru takto evidovat správci poplatku, a to nejméně 60 dnů přede dnem zahájení poskytování pobytu. V oznámení musí pořadatel akce také zdůvodnit, na základě čeho se

domnívá, že bude poskytovat pobyt alespoň 1000 účastníkům akce, a musí tuto skutečnost doložit. Lhůta 60 dnů byla zvolena s ohledem na to, že se obci umožňuje v návaznosti na toto oznámení rozhodnutím zakázat plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu. Proti tomuto rozhodnutí bude přípustný opravný prostředek, a proto je nutné, aby byl dán dostatečný prostor pro to, aby rozhodnutí mohlo nabýt právní moci i v případě, kdy by do něj byl uplatněn opravný prostředek. S ohledem na obvyklou dobu přípravy takto velké akce nejde o lhůtu nepřiměřeně dlouhou. Lze doplnit, že v souladu s § 109 odst. 5 daňového řádu nemá odvolání proti rozhodnutí správce poplatku o zákazu plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu odkladný účinek. Nevydá-li správce poplatku ve lhůtě rozhodnutí, lze evidenční povinnost bez dalšího plnit ve zjednodušeném rozsahu.

K odstavci 3:

Plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu snižuje možnost zpětné kontroly plnění poplatkových povinností, a tím tak ztěžuje správu poplatku. Z tohoto důvodu se navrhuje správci poplatku umožnit posoudit oprávněnost záměru plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu a případně toto plnění zakázat. Zákaz plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu musí mít formu rozhodnutí podle daňového řádu. To mimo jiného znamená, že jej správce poplatku musí odůvodnit a že na něj lze uplatnit odvolání. Důkazní břemeno v souladu s § 92 daňového řádu zásadně tíží plátce poplatku. Správce poplatku je povinen rozhodnout o případném zákazu zjednodušené evidence bezodkladně, nejpozději však do 15 dnů ode dne podání oznámení, což je standardní lhůta pro vydání zákazu v případě ohlašovacího principu (srov. např. § 108 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů). Pokud v této lhůtě zjednodušenou evidenci správce poplatku nezakáže, může plátce poplatku vést evidenci ve zjednodušeném rozsahu.

K odstavci 4:

Odstavec 4 je při plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu ve vztahu speciality k § 3g odst. 2. Zjednodušený rozsah plnění evidenční povinnosti spočívá v tom, že se vedou údaje o kulturní nebo sportovní akci a o místech a zařízeních, ve kterých se poskytuje pobyt. O samotných poskytnutých pobytech se pak bude evidovat pouze jejich celkový počet a celková výše vybraného poplatku. Tyto údaje budou agregovány podle jednotlivých dní a zařízení nebo míst, kde byl pobyt poskytnut. Protože se i v tomto případě uplatní osvobození jednotlivých poplatníků, jsou pak údaje agregovány také podle důvodů osvobození.

Příklad:

Název akce:	Folkové Kotěhůlky		
Druh akce	Hudební festival		
Počátek akce:	5. července 2020	Konec akce:	7. července 2020

Zařízení nebo místa, ve kterých se poskytuje pobyt:			
Název:	Stanové městečko A	Umístění:	Louka na pozemku parc. č. 123/2 v k. ú. Kotěhůlky
Název:	Stanové městečko B	Umístění:	Louka na pozemku parc. č. 123/9 v k. ú. Kotěhůlky
Název:	Tělocvična	Umístění:	Sokolovna TJ Sokol Kotěhůlky

Den	Zařízení	Počet osob	Osvobození	Poplatek celkem
5. července 2020	Stanové městečko A	950	-	47 500 Kč
5. července 2020	Stanové městečko A	5	§ 3b písm. c)	0 Kč
5. července 2020	Stanové městečko B	100	-	5 000 Kč
5. července 2020	Tělocvična	80	-	4 000 Kč
5. července 2020	Tělocvična	10	§ 3b písm. a)	0 Kč
5. července 2020	Tělocvična	30	§ 3b písm. c)	0 Kč
6. července 2020	Stanové městečko A	1020	-	51 000 Kč
7. července 2020	Stanové městečko A	150	-	7 500 Kč

K bodu 13 (§ 3d)

Navrhuje se od roku 2021 zvýšit maximální sazbu poplatku z pobytu z 21 Kč (viz výše) na 50 Kč za každý započatý den, není-li dnem příjezdu. Tato změna se uplatní ve druhé fázi zvýšení maximální sazby poplatku z pobytu, která nastane od 1. ledna 2021 (srov. čl. III). Návrh odpovídá skutečnosti, že v souvislosti se zvýšeným turistickým ruchem se zvyšují náklady obcí na udržování lázeňské a jiné infrastruktury obce (kolonády, parky, místní komunikace, nároky na čistotu apod.). Při určování maximální výše poplatku byla zohledněna skutečnost, že obec může v samostatné působnosti stanovit konkrétní výši poplatku. Nepředpokládá se, že by obce využívaly nejvyšší možnou sazbu stanovenou zákonem bez přihlídnutí k místním podmínkám a potřebám obce. Samotná obec musí při stanovení poplatku zvážit, zda dojde k úměrnému zatížení fyzických osob přechodně a krátkodobě pobývajících v obci, tj. porovnat, zda jim předpokládané výnosy z poplatku převýší vyvolané náklady spojené s jeho správou, popř. zda nebudou mít negativní sekundární dopad na cestovní ruch v daném území. Provedení takovéto lokální analýzy je i nadále založeno na diskreci obcí, které znají místní podmínky a preference jejich obyvatel i potenciálních účastníků. Na základě těchto skutečností lze důvodně předpokládat, že sazba těchto poplatků bude v takové výši, aby byla ekonomicky výhodná jak pro obec, tak pro osoby zdržující se v obci krátkodobě a zároveň za úplatu.

K bodu 14 (hlava III)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy III, která bude obsahovat právní úpravu poplatku za užívání veřejného prostranství (§ 4).

K bodu 15 (§ 4 odst. 1)

Předpokládá se, že navrhovaná úprava povede ke snížení možnosti spekulativního jednání některých pořadatelů akcí, kteří sice prohlásí, že akce je pořádána za účelem získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely, ale ve svém důsledku žádný finanční výtěžek na tuto činnost neodvedou, neboť prohlásí, že akce konaná za uvedeným účelem nebyla úspěšná a nepřinesla žádné finanční prostředky. Dále se provádí formální sjednocení s § 6 odst. 1, kde je explicitně uvedeno, že na charitativní nebo veřejně prospěšné účely musí být odveden (resp. dříve určen) celý výtěžek.

K bodu 16 (§ 4 odst. 3)

Vedle držitelů průkazu ZTP se nově osvobozují i držitelé průkazu ZTP/P. Vzhledem k tomu, že držitelé průkazu ZTP/P mají vyšší stupeň postižení, než držitelé průkazu ZTP, není logické, aby byly osvobozeny osoby s nižším stupněm postižení a osoby s vyšším stupněm postižení osvobozeny nebyly.

K bodu 17 (hlava IV)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy IV, která bude obsahovat právní úpravu poplatku ze vstupného (§ 6).

K bodu 18 (§ 6 odst. 1)

Předpokládá se, že navrhovaná úprava povede ke snížení možnosti spekulativního jednání některých pořadatelů akcí, kteří sice prohlásí, že akce je pořádána za účelem získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely, ale ve svém důsledku žádný finanční výtěžek na tuto činnost neodvedou, neboť prohlásí, že akce konaná za uvedeným účelem nebyla úspěšná a nepřinesla žádné finanční prostředky.

K bodu 19 (§ 7)

Zrušuje se ustanovení, které upravuje místní poplatek z ubytovací kapacity, neboť je nahrazen místním poplatkem z pobytu.

K bodu 20 (hlava V)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy V, která bude obsahovat právní úpravu poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst (§ 10).

K bodu 21 (§ 10 odst. 1)

V souvislosti se zavedením pojmu „přihlášení fyzické osoby v obci“ v § 16c se rozšiřuje okruh osob, které nebudou platit poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.

K bodu 22 (hlava VI)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy VI, která bude obsahovat právní úpravu poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b).

K bodu 23 (§ 10b odst. 1 písm. a))

Legislativně-technická změna související se zavedením pojmu „přihlášení fyzické osoby v obci“ v § 16c. Věcný obsah ustanovení zůstává touto změnou nedotčen.

K bodu 24 (§ 10b odst. 1 písm. b))

Legislativně-technická změna související se zavedením pojmu „přihlášení fyzické osoby v obci“ v § 16c. Věcný obsah ustanovení zůstává touto změnou nedotčen.

K bodu 25 (§ 10b odst. 2)

Legislativně-technická změna navázaná na zavedení označení obecního úřadu jako správce poplatku (§ 15).

K bodu 26 (§ 10b odst. 4)

Legislativně-technická změna související se zavedením pojmu „přihlášení fyzické osoby v obci“ v § 16c. Věcný obsah ustanovení zůstává touto změnou nedotčen.

K bodu 27 (§ 10b odst. 6)

Legislativně-technická změna související se zavedením pojmu „přihlášení fyzické osoby v obci“ v § 16c. Věcný obsah ustanovení zůstává touto změnou nedotčen.

K bodu 28 (hlava VII)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení hlavy VII, která bude obsahovat právní úpravu poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (§ 10c).

K bodu 29 (§ 10c)

Legislativně-technické zpřesnění ustanovení v návaznosti na novou systematiku zákona sledující princip, že každý poplatek by měl být v rámci určitého ustanovení označen svým názvem.

K bodu 30 (§ 10c odst. 3 a poznámka pod čarou č. 18)

Ustanovení se uvádí do souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Rušená poznámka pod čarou č. 18 odkazovala na již zrušený zákon, a proto byla zrušena.

K bodu 31 (část třetí)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení části třetí, která bude obsahovat ustanovení upravující správu místních poplatků (§ 11, § 12 a § 14a až § 16b) a ustanovení upravující možnost zavedení místních poplatků obcí (§ 14).

K bodu 32 (§ 11 odst. 1 až 3)

Legislativně-technická změna navázaná na zavedení označení obecního úřadu jako správce poplatku (§ 15).

K bodu 33 (§ 11 odst. 3)

Protože zvýšení poplatku plní obdobnou funkci jako úrok z prodlení resp. penále, stejně jako úrok z prodlení resp. penále sleduje osud poplatku (srov. § 2 odst. 5 daňového řádu).

K bodu 34 (§ 12 odst. 2)

Legislativně-technická změna navázaná na zavedení označení obecního úřadu jako správce poplatku (§ 15).

K bodu 35 (§ 14)

K odstavci 1:

V návaznosti na § 8 zákona o obcích platí, že je-li upravena působnost obcí a není stanoveno, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost. Z tohoto důvodu je ustanovení o samostatné působnosti obce při zavádění místních poplatků nadbytečné. To podporuje i to, že se obecně závazné vyhlášky podle § 10 zákona o obcích vydávají pouze v samostatné působnosti.

Ustanovení bylo převedeno do jednotného čísla. Došlo k úpravě použitého pojmosloví, kdy nově bude používán pro výraz vyjadřující skutečnost, že určitá záležitost má být upravena v obecně závazné vyhlášce (pojem „zavede“) a nebude již používán pojem „stanoví“, který je při správě daní vyhrazen pro vyměření a doměření daně.

K odstavci 2:

Ustanovení upravuje obecné obligatorní náležitosti obecně závazné vyhlášky ohledně všech poplatků, které tato vyhláška zavádí. Jak sazbu poplatku, tak splatnost poplatku uvádí obec v obecně závazné vyhlášce i dnes.

U sazby bylo pro nadbytečnost vypuštěno slovo „konkrétní“. Tato skutečnost nic nemění na tom, že obec musí určit konkrétní výši sazby poplatku v rámci zákonného rozmezí.

K odstavci 3:

Ustanovení obsahuje další náležitosti obecně závazné vyhlášky, které může obec u jednotlivých poplatků, které tato vyhláška zavádí, fakultativně upravit. U náležitostí uvedených v písm. b) a e) nedochází k žádné změně oproti stávajícímu stavu. U ostatních náležitostí dochází zásadně pouze ke změně legislativního vyjádření bez změny jejich věcné podstaty, s výjimkou uplatňování paušálních sazby resp. výše poplatku (srov. níže).

V písmenu a) se doplňuje slovo „další“, aby bylo nepochybné, že obec může v obecně závazné vyhlášce upravit osvobození nad rámec okruhu osvobození uvedených v zákoně. Důvodem pro doplnění tohoto slova je sjednocení legislativní techniky s písmenem e), které také umožňuje obci rozšířit okruh způsobů placení nad rámec způsobů podle daňového řádu.

V případě upravení dalšího osvobození může obec upravit i podmínky pro vznik nároku na toto osvobození. Pokud chce obec například osvobodit poplatníky pobývající dlouhodobě v zahraničí, musí určit, jakým způsobem se má tato skutečnost dokládat.

V písmenu c) se explicitně normuje možnost obce vyloučit povinnost podat ohlášení (srov. § 14a). Pokud tak obec neučiní, bude poplatník (případně plátce poplatku) povinen ohlášení ohledně tohoto poplatku podat.

Možnost danou písmenem d) lze využít pouze u poplatků, u nichž zákon připouští upravení paušální sazby (srov. § 4 odst. 4) nebo výše poplatku (srov. § 6 odst. 3 a § 10 odst. 3). V případě poplatků, u kterých si může poplatník zvolit, zda použije standardní sazbu poplatku, nebo zda namísto toho uplatní paušální sazbu anebo výši tohoto poplatku, je v případě zavedení této paušální sazby nebo výše poplatku obec povinna v obecně závazné vyhlášce upravit i způsob, jakým poplatník provede tuto volbu.

Obec dále může v obecně závazné vyhlášce prodloužit lhůtu pro ohlášení změn z výchozích 15 dnů na lhůtu delší (srov. § 14a odst. 4).

K odstavci 4:

Navrhované ustanovení přebírá úpravu ze stávajícího § 14 odst. 2 poslední věty. Dále se explicitně doplňuje, že v případě zavedení místního poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, obec určí v obecně závazné vyhlášce tato vybraná místa. Bude tak zcela postaveno najisto, jaká vybraná místa podléhají zpoplatnění.

K bodu 36 (§ 14a odst. 1)

Nově se upravuje povinnost podat ohlášení, pokud tuto povinnost obec v obecně závazné vyhlášce nevyloučí (tzv. model opt-out). Nejde o věcnou změnu, protože tato povinnost vyplývá i ze stávající úpravy zákona o místních poplatcích, není v něm však explicitně uvedena. Zároveň se doplňuje explicitní vyjádření toho, kdo podává ohlášení v případě poplatků, které mají jak poplatníka, tak plátce poplatku.

K bodu 37 (§ 14a odst. 2 písm. a))

Jedná se o upřesňující legislativně-technickou úpravu ustanovení tak, aby terminologicky odpovídalo příslušným ustanovením daňového řádu a občanského zákoníku.

K bodu 38 (§ 14a odst. 2 písm. c))

Pojem „stanovení výše poplatkové povinnosti“ se nahrazuje širším pojmem „stanovení poplatku“.

K bodu 39 (§ 14a odst. 4)

Obce nově získávají možnost prodloužit v obecně závazné vyhlášce lhůtu pro oznámení změn údajů uvedených v ohlášení. Není-li tato lhůta v obecně závazné vyhlášce upravena, platí zákonná lhůta pro oznámení změn, která činí 15 dní.

K bodu 40 (§ 14a odst. 5)

Ustanovení nově explicitně řeší situace, kdy správce poplatku disponuje určitými údaji potřebnými pro správu poplatku, a to na základě toho, že si zřídil automatizovaný přístup do rejstříků a evidencí umožňující takové údaje automatizovaným způsobem zjistit (např. přístup podle § 16 zákona o místních poplatcích nebo podle § 57 ve spojení s § 58 odst. 2 daňového řádu). V případě takových údajů není vhodné, aby jejich neposkytnutí poplatkovým subjektem v rámci ohlašovací povinnosti bylo sankcionováno ztrátou nároku na osvobození (srov. odstavec 6).

Vzhledem k tomu, že okruh těchto údajů se může u jednotlivých správců poplatků lišit, je třeba, aby jednotliví správci seznámili poplatkové subjekty s tím, jaké údaje mají tímto způsobem k dispozici. Za tímto účelem se stanoví, že správce poplatku zveřejní okruh těchto údajů na své úřední desce. Z § 26 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, pak vyplývá povinnost správce poplatku zveřejnit tyto údaje i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K bodu 41 (§ 14a odst. 6)

Legislativně-technická změna v návaznosti na posun v číslování odstavců.

Chybný odkaz uvedený v dosavadním odstavci 2 (nově odstavec 3) není třeba měnit, protože posunem odstavců došlo k opravě této chyby.

K bodu 42 (§ 15)

Dochází ke sloučení stávajícího § 14 odst. 3 a § 15.

K odstavci 1:

Explicitně se normuje, kdo je správcem místních poplatků. V současné době tato skutečnost vyplývá z toho, že § 14 odst. 3 uvádí, že řízení o poplatcích vykonává obecní úřad. V této souvislosti je vhodné pojem „řízení o poplatcích“ nahradit pojmem „správa poplatků“, který je širší, neboť správa zahrnuje nejenom řízení, ale i jiné postupy při správě poplatků. Jde o obvyklé vyjádření pravomoci orgánu veřejné moci při správě daní, poplatků a jiných peněžitých plnění podle daňového řádu. Není nutné stanovovat, že správu poplatku vykonává obecní úřad té obce, která jej na svém území zavedla, protože to plyne již z § 61 zákona o obcích a *a contrario* i z § 64 a § 66 zákona o obcích.

K odstavci 2:

Odstavec 2 vychází ze stávajícího znění § 15. V návaznosti na § 8 zákona o obcích platí, že je-li upravena působnost obcí a není stanoveno, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost. Proto je nutné výslovně zakotvit, že správa poplatků je výkonem přenesené působnosti obce.

K bodu 43 (§ 16 odst. 1)

V odstavci 1 úvodní části ustanovení se pojem „řízení“ nahrazuje pojmem „správa“, který je širší, neboť správa zahrnuje nejenom řízení, ale i jiné postupy při správě poplatků. Není účelné, aby využívání údajů bylo omezeno pouze na řízení.

K bodu 44 (§ 16 odst. 2 písm. d))

Podle § 44 odst. 1 daňového řádu se fyzické osobě doručuje mimo jiného na její adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti. Z tohoto důvodu se navrhuje doplnit oprávnění správce poplatku přistupovat k této adrese, a to i v systému základních registrů.

K bodu 45 (§ 16 odst. 2 písm. h))

V rámci revize ustanovení o údajích využívaných při správě místních poplatků se doplňuje jako jeden z využívaných údajů referenční údaj registru obyvatel týkající se zpřístupněné datové schránky. Tento referenční údaj nebyl v základních registrech veden od počátku, a proto ani nebyl obsažen v novele, která výčet využívaných referenčních údajů do zákona o místních poplatcích zavedla (zákon č. 142/2012 Sb.). Údaje týkající se datové schránky jako výchozího komunikačního prostředku s poplatkovým subjektem (srov. § 39 odst. 1 písm. b) daňového řádu a § 42 daňového řádu) jsou údaji, který by správce místního poplatku měl mít k dispozici.

V této souvislosti bylo provedeno i posouzení potřebnosti doplnění ustanovení týkajícího se přístupu do základního registru osob (základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci), které v současné době není v § 16 explicitně uvedeno, protože subjektem místních poplatků mohou být i právnické osoby (srov. např. poplatek ze psa). V návaznosti na § 61 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o základních registrech“) do tohoto základního registru mají prostřednictvím agendových informačních systémů správci místních poplatků přístup v potřebném rozsahu již dnes. Z tohoto důvodu zvláštní úprava přístupu do registru osob nebyla doplněna.

K bodu 46 (§ 16 odst. 3 písm. h))

Podle § 44 odst. 1 daňového řádu se fyzické osobě doručuje mimo jiného na její adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti. Z tohoto důvodu se navrhuje doplnit oprávnění správce poplatku přistupovat k této adrese, a to v informačním systému evidence obyvatel (s ohledem na § 16 odst. 5 se však primárně bude používat údaj o doručovací adrese ze základního registru obyvatel).

K bodu 47 (§ 16 odst. 3 písm. i) až l))

Stávající § 16 odst. 3 písm. i) se aktualizuje tak, aby bylo v souladu s § 3 odst. 3 písm. k) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“). Při tom se používá standardní textové ustanovení sloužících k přístupu k informacím v agendových informačních systémech.

Pokud vznikl nedoplatek na poplatek, přechází podle § 12 odst. 1 a 2 poplatková povinnost z poplatníka omezeného ve svéprávnosti, kterému byl jmenován opatrovník spravující jeho jmění, na tohoto opatrovníka. Z tohoto důvodu se navrhuje, aby měl správce poplatku přístup do evidence obyvatel, pokud jde o položky upravující informaci o omezení svéprávnosti a osobě opatrovníka.

K bodu 48 (§ 16 odst. 4 písm. h) až k))

S ohledem na sjednocení právní úpravy zpoplatnění cizinců se navrhuje sjednocení i v otázce souvisejících údajů z informačního systému cizinců, a proto se nově budou správci poplatku z informačního systému cizinců poskytovat informace o doručovací adrese, o omezení svéprávnosti a o rodičích a dalších zákonných zástupcích cizince, na které podle § 12 odst.

1 a 2 může přejít poplatková povinnost. Na rozdíl od informačního systému evidence obyvatel se však v informačním systému cizinců neeviduje údaj o ustanoveném opatrovníkovi. Proto se ani do odstavce 4 nedoplňuje přístup k informacím o poplatníkovi a správce poplatku jej tak případně pro účely přechodu poplatkové povinnosti bude nucen vyhledat jiným způsobem.

K bodu 49 (§ 16 odst. 5)

Charakter některých poplatků vede k tomu, že poplatníkem poplatku je každá osoba v obci (například všechny fyzické osoby přihlášené v obci jsou poplatníkem poplatku podle § 10b). Někteří správci místních poplatků se však setkali v praxi s odmítnutím přístupu k jejich seznamu, protože takový způsob přístupu ze zákona nevyplýval.

Z tohoto důvodu se zakotvuje pravomoc správce místních poplatků takový seznam získat. Takový seznam lze získat pouze v rozsahu pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti správce místních poplatků, aby bylo minimalizováno riziko zneužití takového přístupu.

K bodu 50 (§ 16a a 16b odst. 1)

Legislativně-technická změna navázaná na zavedení označení obecního úřadu jako správce poplatku (§ 15).

K bodu 51 (16b odst. 3)

Legislativně-technická změna navázaná na zavedení označení obecního úřadu jako správce poplatku (§ 15).

K bodu 52 (část čtvrtá, § 16c)

V návaznosti na změnu systematiky se vkládá označení části čtvrté, která bude obsahovat společná a závěrečná ustanovení.

V souvislosti se sjednocením právní úpravy místních poplatků ve vztahu k občanům České republiky a cizincům, pokud jde o úřední evidenci místa jejich pobytu, se zavádí nový souhrnný pojem „přihlášení fyzické osoby“, který vychází z dosavadního § 10b odst. 1 písm. a). Tento pojem v sobě zahrnuje jak přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, tak ohlášení místa pobytu podle zákonů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, azyl nebo dočasnou ochranu cizinců. Nově se tento institut přihlášení fyzické osoby použije v právní úpravě poplatku ze psů (§ 2), poplatku z pobytu (§ 3) a poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (§ 10b).

Pojem přihlášení fyzické osoby se zavádí pouze pro účely místních poplatků, nikoli pro účely celého právního řádu. Tento způsob vymezení však umožňuje použít jej přímo v obecně závazných vyhláškách obcí v oblasti místních poplatků, aniž by jej bylo nutné v nich zvláště zavádět.

K čl. II

Přechodným ustanovením je řešena účinnost dosavadní a nové právní úpravy. Pro poplatkové povinnosti a práva a povinnosti s nimi související vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, platí dosavadní právní předpisy, tj. použije se zákon o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky vydané na základě jeho zmocnění, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto (navrhovaného) zákona.

K čl. III

Navrhované nabytí účinnosti zákona je ke dni 1. ledna 2020. Toto datum nabytí účinnosti poskytne dostatečný časový prostor pro obce, aby přijaly nové obecně závazné vyhlášky

zejména v souvislosti se zavedením nového poplatku z pobytu. Druhá fáze, ve které dojde ke zvýšení maximální sazby poplatku z pobytu z 21 Kč na 50 Kč, má nastat od 1. ledna 2021, což řeší odložená účinnost ustanovení čl. I bodu 13.

V Praze dne 12. září 2018

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v. r.

Ministryně financí:
JUDr. Alena Schillerová, Ph.D., v. r.

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

*Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k návrhu zákona, kterým se mění zákon
č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů*

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Zákon, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.	
Zpracovatel / zástupce předkladatele Ministerstvo financí	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozved'te 1. ledna 2020 s výší sazby u poplatku z pobytu 21 Kč za osobu a den (zvýšení sazby na 50 Kč s účinností od 1. ledna 2021)
Implementace práva EU: Ne	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Cílem návrhu zákona je především nahrazení místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem, kterým je poplatek z pobytu. Současně se navrhuje aktualizace úpravy vybraných místních poplatků, jejímž cílem je především odstranit nejasnosti terminologie a výkladové problémy výrazně komplikující aplikaci zákona v praxi. Rovněž se navrhuje úprava některých pojmů tak, aby odpovídaly změnám provedeným v jiných právních předpisech.</p>	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano	
<p>Zásadní navrhovanou změnou zákona je nahrazení dosavadního místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem, kterým je poplatek z pobytu. V současné době činí sazba místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt až 15 Kč za osobu a každý i započatý den pobytu, není-li tento den dnem příchodu. Maximální sazba poplatku z ubytovací kapacity je zákonem stanovena na 6 Kč za každé využití lůžko a den. Za předpokladu, že nový místní poplatek z pobytu zavedou obce, které vybíraly alespoň jeden z výše uvedených poplatků, lze při navrhované sazbě až 50 Kč za den pobytu (v druhé fázi od roku 2021) uvažovat, že by změna měla přinést zvýšení finančních prostředků do rozpočtu obcí, a to i v případech, kdy obec stanoví podle svých podmínek a potřeb sazbu nižší než je sazba maximální.</p> <p>Kvantitativní hodnocení dopadů a přínosů návrhů změn nelze ovšem u zákona o místních poplatcích provést v rozsahu obvyklém jako u ostatních právních předpisů. Místní poplatky jsou pro poplatkové subjekty povinnými až po jejich zavedení na území obcí obecně závaznou vyhláškou, přičemž o zavedení jednotlivých druhů poplatků, jejich výši, rozsahu osvobození nebo úlev (tj. o konečném výnosu) rozhoduje v samostatné působnosti</p>	

<p>zastupitelstvo obce. Přesné vyčíslení tohoto dopadu nelze provést i s ohledem na skutečnost, že neexistují žádné statistické údaje dotčených osob a že obce mají navíc pravomoc určité okruhy poplatkových subjektů od poplatku osvobodit nebo jim poskytnout úlevu. Je řada obcí, které některé místní poplatky vůbec nezavedou, přičemž se nemusí jednat pouze o obce s malým počtem obyvatel.</p>
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano
<p>Zrušení místního poplatku z ubytovací kapacity bude znamenat zánik poplatkové povinnosti, která se doposud vztahovala na fyzické a právnické osoby poskytující přechodné ubytování za úplatu. Tyto osoby byly povinny platit až 6 Kč za každé využití lůžko a den v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.</p>
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ano
<p>Správu místních poplatků vykonává v přenesené působnosti obecní úřad. Nová právní úprava nahrazující dva poplatky obdobného charakteru by měla vést ke zjednodušení a zefektivnění procesu výběru místních poplatků.</p>
3.5 Sociální dopady: Ne
<p>Navrhovaný nárůst maximální sazby poplatku reaguje na současnou ekonomickou situaci, případný dopad na některé sociální skupiny řeší poměrně rozsáhlé osvobození přímo ze zákona. Problematiku případných sociálních dopadů budou řešit především obce, a to v souvislosti se stanovením konkrétní výše sazby v obecně závazné vyhlášce a využitím zákonného zmocnění stanovit další osvobození a úlevy.</p>
3.6 Dopady na spotřebitele: Ne
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne
3.10 Korupční rizika: Ne
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Obsah

Východiska studie	6
A Osvobození osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů	7
1 Důvod předložení a cíle.....	7
1.1 Název	7
1.2 Definice problému	7
1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti.....	7
1.4 Identifikace dotčených subjektů	9
1.5 Popis cílového stavu	9
1.6 Zhodnocení rizika	9
2 Návrh variant řešení	10
2.1 Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování.....	10
3 Vyhodnocení nákladů a přínosů	10
3.1 Identifikace nákladů a přínosů.....	10
3.2 Náklady.....	10
3.3 Přínosy	10
3.4 Vyhodnocení variant.....	11
4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	11
B Nárok poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu na úlevu u poplatku ze psů	13
1 Důvod předložení a cíle.....	13
1.1 Název	13
1.2 Definice problému	13
1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti.....	13
1.4 Identifikace dotčených subjektů	15
1.5 Popis cílového stavu	16
1.6 Zhodnocení rizika	16
2 Návrh variant řešení	16
2.1 Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování.....	17
3 Vyhodnocení nákladů a přínosů	17
3.1 Identifikace nákladů a přínosů.....	17
3.2 Náklady.....	17
3.3 Přínosy	18
3.4 Vyhodnocení variant.....	18
4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	19
C Nahrazení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem z pobytu	20
1. Důvod předložení a cíle.....	20
1.1 Název	20
1.2 Definice problému	20

1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti.....	22
1.4	Identifikace dotčených subjektů	26
1.5	Popis cílového stavu	26
1.6	Zhodnocení rizika	26
2	Návrh variant řešení	26
2.1	Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování.....	27
3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	27
3.1	Identifikace nákladů a přínosů.....	27
3.2	Náklady.....	27
3.3	Přínosy	28
3.4	Vyhodnocení variant.....	28
4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	30
D	Zamezení spekulativnímu jednání pořadatelů akcí u poplatku za užívání veřejného prostranství a u poplatku ze vstupného	31
1	Důvod předložení a cíle.....	31
1.1	Název	31
1.2	Definice problému	31
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti.....	31
1.4	Identifikace dotčených subjektů	32
1.5	Popis cílového stavu	32
1.6	Zhodnocení rizika	32
2	Návrh variant řešení	32
2.1	Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování.....	32
3	Vyhodnocení nákladů a přínosů	33
3.1	Identifikace nákladů a přínosů.....	33
3.2	Náklady.....	33
3.3	Přínosy	33
3.4	Vyhodnocení variant.....	33
4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	34
	Přezkum a zdroje	35
5	Implementace doporučené varianty a vynucování	35
6	Přezkum účinnosti regulace	35
7	Konzultace a zdroje dat	35

Východiska studie

Studie zachycuje popis existujících dílčích problémů jakožto příčin, které předkladatele novely zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších přepisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), vedly k úvahám, jak tyto problémy řešit. Studie se skládá z jednotlivých částí, které se zabývají dílčími rozhodovacími problémy, jejich popisem, uvažovanými variantami řešení, zvolenými kritérii, vyhodnocením variant podle těchto kritérií a výběru nejvhodnější varianty (srov. části A až D). Pro všechny tyto části jsou společné kapitoly 5 až 8, týkající se přezkumu a zdrojů.

Ačkoli návrh zákona obsahuje řešení více dílčích problémů, studie RIA se na základě obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace blíže nezabývá tématy, která:

- sice jsou věcnou změnou, ale neznamennají významné dopady,
- se týkají parametrických změn,
- jsou pouze úpravami legislativně technické povahy.

Cílem návrhu zákona je především nahrazení místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem, kterým je poplatek z pobytu. Současně se navrhuje aktualizace úpravy vybraných místních poplatků, jejímž cílem je především odstranit nejasnosti terminologie a výkladové problémy výrazně komplikující aplikaci zákona v praxi. Rovněž se navrhuje úprava některých pojmů tak, aby odpovídaly změnám provedeným v jiných právních předpisech.

A Osvobození osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Osvobození osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů.

1.2 Definice problému

Současná dikce zákona o místních poplatcích ve vztahu k osvobození osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů neodpovídá jeho výkladu v praxi. Důvodem je skutečnost, že výklad v praxi byl ovlivněn soudní judikaturou, která došla k závěru, že přestože podle zákona o místních poplatcích náleží osvobození od poplatku ze psů pouze osobám provozujícím útulky zřízené obcemi, nepodléhají poplatku ani osoby provozující jiné útulky, neboť tyto osoby nelze považovat za držitele psa, který je poplatníkem tohoto poplatku.

Kromě toho došlo v důsledku zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový občanský zákoník“), k posunu právní úpravy týkající se právního vztahu útulků k psům v nich umístěných.

Současné znění zákona o místních poplatcích je v tomto směru neaktuální, což může vyvolávat nežádoucí výkladové nejasnosti.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Osvobození osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů je upraveno v § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Podle znění tohoto ustanovení je osvobození omezeno pouze na osoby provozující útulek zřízený obcemi. Ze striktně jazykového výkladu by bylo možné dovozovat, že osvobození se nevztahuje na osoby provozující útulek obcemi nezřízený. Nicméně je třeba přihlídnout k rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 2 Afs 107/2007-168, ve kterém tento soud upozornil na podstatu péče o opuštěné psy, která zjevně nespočívá v podnikání, tj. v činnosti vykonávané za účelem zisku, či v uspokojování vlastních zájmů útulku, nýbrž výhradně ve službě veřejnosti. Rovněž Nejvyšší správní soud připomenul nezbytnost ústavně konformního výkladu předmětného ustanovení s poukazem na neexistenci srozumitelného a rozumného veřejného zájmu na nerovnosti spočívající v osvobození pouze těch útulků, které byly zřízeny obcemi. S ohledem na tyto premisy soud dospěl k závěru, že § 2 zákona o místních poplatcích je třeba vyložit tak, že poplatek ze psů nedopadá ani na útulky zřízené jinými osobami, než obcemi, neboť osobu provozující útulek nelze považovat za držitele věci ve smyslu § 129 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, který se subsidiárně použil pro výklad pojmu „držitel psa“ použitého v § 2 zákona o místních poplatcích k vymezení poplatníka tohoto poplatku.

V souvislosti s uvedením textu § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích do souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu je však třeba se rovněž vypořádat se změnou nastalou v občanském právu. Na základě právní úpravy nového občanského zákoníku již neexistuje pojetí zvířete jako movité věci, nesleduje se ani jeho hospodářský užitek, ale především povaha živého tvora a možnost vzniku citové vazby k novému pánovi

(vlastníkovi). Obecně podle nového občanského zákoníku dále platí, že nález zvířete oznámí nálezce bez zbytečného odkladu obci, nelze-li z okolností poznat, komu má být vráceno. Osoba, která nalezené zvíře opatruje, pečuje o ně jako řádný hospodář, dokud se ho neujme vlastník. Je-li nalezeno zvíře zjevně určené k zájmovému chovu (typicky pes) a nepřihlásí-li se o ně nikdo do dvou měsíců od vyhlášení nálezu, nabude k němu nálezce vlastnické právo. Prohlásí-li nálezce obci, že zvíře nabýt nechce, a svěří-li obec zvíře neodvolatelně osobě, která provozuje útulek pro zvířata, může tato osoba se zvířetem volně nakládat, pokud se o ně nikdo nepřihlásí do čtyř měsíců ode dne, kdy jí bylo zvíře svěřeno. Ze slov „může volně nakládat“ je možné podle Thöndela¹ dovozovat nabytí vlastnického práva ke zvířeti na straně osoby provozující útulek. V takovém případě by útulek, který nabyl vlastnické právo ke zvířeti, byl rovněž jeho držitelem. Jak Thöndel rovněž uvádí, není vyloučena situace, kdy si obec zvíře ponechá pro vlastní účely (např. dobrý hlídací pes pro ostrahu obecního majetku), takové řešení však zřejmě bude spíše ojedinělé, neboť péče o zvíře nebo zvířata může být pro obec velmi zatěžující a zákon ji nenutí k tomu, aby tak činila. Situaci bude obec zpravidla řešit právě prostřednictvím zvířecího útulku, jehož cílem a posláním bude především snaha nalézt zvířeti nového pána. Jak je patrné, v novém občanském zákoníku dochází k posunu v oblasti nakládání se ztracenými a opuštěnými psy, který by mohl vést k závěru, že rovněž útulky nabydou v některých případech držbu vlastnického práva k psůvi.

Počet obcí, které mají zaveden místní poplatek ze psů, je uveden v tabulce, která byla zpracována na základě údajů poskytnutých Ministerstvem vnitra ke dni 1. 8. 2018. Je však třeba vycházet ze skutečnosti, že níže uvedená čísla představují počty obcí, které Ministerstvu vnitra v souladu se zákonem o obcích zaslaly své obecně závazné vyhlášky, kterými poplatek ze psů zavedly. Reálná čísla mohou být ještě o něco vyšší.

Kraj	Celkový počet obcí	MP ze psů
Jihočeský	624	324
Jihomoravský	673	384
Karlovarský	134	113
Vysočina	704	627
Královéhradecký	448	398
Liberecký	215	200
Moravskoslezský	300	269
Olomoucký	402	309
Pardubický	451	614
Plzeňský	501	437

¹ THÖNDEL, Alexandr. § 1059 (Nález zvířete ze zájmového chovu). In: ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek III, (§ 976-1474)* [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2018-2-15]. ASPI_ID KO89_c2012CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

Kraj	Celkový počet obcí	MP ze psů
Středočeský	1 144	779
Ústecký	354	319
Zlínský	307	164
Hl. město Praha	1	1
Celkem	6 258	4 938

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Osoby provozující útulek pro ztracené nebo opuštěné psy

Podle platného zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tzv. veterinárního zákona, podléhají registrační povinnosti osoby provozující útulky pro zvířata, tj. jak útulky pro psy, tak i útulky pro jiná zvířata. V současné době je na území České republiky registrováno 280 útulků, z toho je podle druhu 277 útulků pro zvířata v zájmovém chovu (psi, kočky apod.) a 3 útulky pro hospodářská zvířata. Registrace není členěna podle toho, kdo je zřizovatel útulku (kraj, obec, právnická nebo fyzická osoba), neboť z hlediska veterinární správy je rozhodující ochrana ztracených nebo opuštěných zvířat. K uvedenému nutno dodat, že z dosavadních zkušeností právních úprav obcí v obecně závazných vyhláškách vyplývá, že bez ohledu na současné znění zákona reagují obce na praktickou situaci tak, že poskytují osvobození jak provozovatelům všech útulků pro ztracená a opuštěná zvířata, tak poskytují osvobození nebo úlevu i osobám, které převezmou psa z útulku do svého držení.

Obce

Obec je dotčeným subjektem z toho důvodu, že obecní úřad je správcem místního poplatku, který poplatek vybírá. V případě přijetí navrhované úpravy místního poplatku budou obce muset revidovat své stávající obecně závazné vyhlášky, návrh zákona implementovat a jeho plnění vynucovat.

Ministerstvo vnitra

Vzhledem k tomu, že obce mají povinnost Ministerstvu vnitra zasílat obecně závazné vyhlášky, byl identifikován nepřímý dopad.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem navrhované úpravy je zajistit soulad mezi zněním zákona o místních poplatcích, závěry Nejvyššího správního soudu uvedenými v rozsudku čj. 2 Afs 107/2007-168 a novým občanským zákoníkem a eliminovat tak výkladové problémy.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizika nebyla identifikována.

2 Návrh variant řešení

VARIANTA 0 – Zachování současného stavu

Varianta 0 vychází z dosavadního stavu a ten ponechává beze změny.

VARIANTA 1 – Výslovné osvobození všech útulků pro ztracené nebo opuštěné psy

Varianta 1 vypouští z ustanovení § 2 odstavce 2 zákona o místních poplatcích slova „zřízený obcí“, čímž výslovně rozšiřuje osvobození od poplatku ze psů na všechny útulky, bez ohledu na to, kým byly zřízeny.

2.1 Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování

Vzhledem k tomu, že se žádná z navrhovaných variant nedá vyloučit pro její nerealizovatelnost, nebo pro rozpor s ústavním pořádkem nebo právem Evropské unie, budou všechny navržené varianty dále analyzovány.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Výše uvedené varianty byly vyhodnoceny podle kritérií, která pokrývají klady a zápory (resp. přínosy a náklady) jednotlivých navržených variant.

Jako hlavní hodnotící kritéria byla identifikována:

- zjednodušení správy místního poplatku ze psů,
- zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a soulad s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu.

3.2 Náklady

Navrhované varianty nepředpokládají žádné významné náklady s dopadem na státní správu ani samosprávu.

Jelikož provozovatelé útulků pro zvířata nemají povinnost hlásit, zda se starají/nestarají mj. o psy, tak nelze ani odhadem určit, jaký dopad bude mít osvobození na rozpočet konkrétní obce. Lze však předpokládat, že s ohledem na to, že celkově útulků není ani 300, tak dopady na rozpočty jednotlivých obcí budou minimální. Navíc praxe prokázala, že většina obcí, která má místní poplatek ze psů zavedený, již v současné době útulky pro ztracené a opuštěné psy v obecně závazných vyhláškách od placení poplatku osvobozuje.

Navrhované varianty předpokládají minimální náklady s dopadem na veřejnou správu (konkrétně Ministerstvu vnitra budou zasílány aktualizované obecně závazné vyhlášky obcí upravující v obci místní poplatek ze psů) a samosprávu (obce budou novelizovat obecně závazné vyhlášky upravující místní poplatek ze psů).

3.3 Přínosy

Zjednodušení správy místního poplatku ze psů

Osvobozením osob provozujících útulek pro ztracené nebo opuštěné psy od poplatku ze psů dochází pro správce poplatku ke zjednodušení identifikace osvobozeného subjektu, neboť osvobození je jednoznačně stanoveno přímo zákonem. Dochází k osvobození všech osob provozujících útulek pro ztracená nebo opuštěná zvířata přímo ze zákona.

Zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a soulad s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu

Toto kritérium hodnotí, do jaké míry byly odstraněny nerovnosti mezi útulky zřizovanými obcí a útulky zřizovanými jinými subjekty, neboť jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí čj. 2 Afs 107/2007-168, útulky pro psy plní stejnou veřejnou službu, bez ohledu na osobu svého zřizovatele, a proto soud neshledal srozumitelný a rozumný veřejný zájem na tom, aby právní úprava poplatku ze psů mezi těmito útulky rozlišovala.

Pro zajištění rovnějších podmínek poplatníků, kterými jsou útulky pro ztracená nebo opuštěná zvířata, obce již nemusí řešit diskriminaci útlků, které byly zřízeny jiným subjektem než obcí, a stanovit pro ně osvobození v obecně závazné vyhlášce.

3.4 Vyhodnocení variant

3.4.1 Varianta 0 – Zachování současného stavu

Zjednodušení správy místního poplatku ze psů

Varianta 0 nevede ke zjednodušení správy místního poplatků ze psů.

Zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a soulad s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu

Zachování stávajícího stavu bude i nadále způsobovat nerovné podmínky poplatkových subjektů a povede z jejich strany k námitkám a případným soudním sporům.

Varianta 0 je v rozporu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, které se týká neexistence srozumitelného a rozumného veřejného zájmu na nerovnosti spočívající v osvobození pouze těch útlků, které byly zřízeny obcemi.

3.4.2 Varianta 1 - Výslovné osvobození všech útlků pro ztracené nebo opuštěné psy

Zjednodušení správy místního poplatku ze psů

Varianta 1 vede ke zjednodušení správy místního poplatku ze psů, která je prováděna obecním úřadem, a zároveň vede ke zjednodušení úpravy osvobození v obecně závazné vyhlášce, kterou se poplatek zavádí.

Zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a soulad s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu

Varianta 1 znamená zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a zároveň odstraňuje diskriminaci. Varianta 1 je v souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Níže uvedená tabulka je grafickým přehledem vyhodnocení variant. Varianty jsou řazeny podle vhodnosti číslicemi od nejlepší (číslo 1) po nejhorší (číslo 2).

Tabulka 1 - Vyhodnocení kritérií

	Zjednodušení správy místního poplatku ze psů	Zajištění rovnějších podmínek pro poplatníky a soulad s rozhodnutím NSS
Varianta 0	2	2
Varianta 1	1	1

Doporučuje se VARIANTA 1.

Navrhovanou právní úpravou dojde k odstranění nerovného postavení osob provozujících útulky pro ztracené a opuštěné psy, neboť osvobození stanovené zákonem se bude vztahovat na všechny útulky, nikoliv pouze na útulky zřízené obcí. Současně dojde ke snížení administrativní náročnosti při správě poplatku ze psů.

B Nárok poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu na úlevu u poplatku ze psů

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Nárok poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu na úlevu u poplatku ze psů.

1.2 Definice problému

Při aplikaci zákona o místních poplatcích dochází k výkladovým problémům ohledně snížené sazby poplatku ze psů, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, pokud nemá žádný jiný zdroj příjmu. Konkrétně v praxi vznikají pochybnosti, zda nárok na využití snížené sazby poplatku ze psů uvedený v zákoně o místních poplatcích je možné uplatnit i v případě osoby, u které dochází k souběhu důchodů, zejména starobního a vdovského nebo vdoveckého důchodu. Na nutnost řešení dané problematiky dlouhodobě upozorňuje Veřejný ochránce práv s cílem zajistit jednotnou aplikaci zákona o místních poplatcích i jeho výkladu.

Kromě toho mohou vznikat výkladové problémy týkající se vymezení pojmu „zdroj příjmů“, neboť vzhledem ke smyslu tohoto ustanovení není v praxi tento pojem používán ve stejném významu, jako například v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Pouhým výkladem se proto dovozuje, jaké příjmy se v rámci právní úpravy poplatku ze psů zohledňují a jaké nikoliv.

Úhrn příjmu poživatele starobního a vdovského (vdoveckého) důchodu bývá často nižší než v případech, kdy starobní důchodce, který je držitelem psa, žije ve společné domácnosti s jiným starobním důchodcem. Pokud dojde k úmrtí jednoho z nich, sociální situace druhého se obvykle zhorší a tím, že získá nárok na vdovský nebo vdovecký důchod, v případě přísného výkladu zákona o místních poplatcích, ztratí nárok na sníženou sazbu, což nelze rozumně odůvodnit.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Podle § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích činí sazba poplatku až 1 500 Kč. V některých případech je horní hranice sazby snížena na 200 Kč v případě jednoho psa. Na snížení sazby mají nárok poživatelé invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jejich jediným zdrojem příjmů, anebo poživatelé sirotčího důchodu. Tento text vede k výkladovým problémům popsáným v části 1.2.

Ministerstvo financí oslovilo všechna statutární města a vybraný okruh obcí s počtem obyvatel do 10 000 s žádostí o sdělení celkového počtu poplatníků místního poplatku ze psů s uvedením počtu osob majících nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku ze psů.

Z uvedených údajů vyplynulo, že úleva ze zákona pro poživatele invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jejich jediným zdrojem příjmů, anebo poživatele sirotčího důchodu, dopadá ve vztahu k úlevě ze zákona o místních poplatcích na největší počet poplatníků.

Místní poplatek ze psů – vybraná statutární města s počtem obyvatel do 100 000 obyvatel

Město	Celkový počet poplatníků	Počet poplatníků osvobozených ze zákona	Počet poplatníků osvobozených na základě OZV	Počet poplatníků s úlevou ze zákona	Počet poplatníků s úlevou na základě OZV
Frýdek Místek	3 552	100	114	1 812	334
České Budějovice	8 056	164	5 869	1 722	0
Kladno	5 890	168	918	1 559	23
Prostějov	2 704	117	3	1 141	0
Karviná	4 628	67	79	2 253	0
Jablonec nad Nisou	4 548	196	0	1 807	0
Karlovy Vary	2 932	107	16	1 736	935
Chomutov	4 129	187	269	2 014	777
Havířov	6 310	177	34	3 102	0
Mladá Boleslav	2 374	90	0	914	0
Děčín	4 265	108	107	1 104	372
Jihlava	3 233	113	169	1 481	23
Most	5 547	122	131	2 504	721
Hradec Králové	6 678	174	20	2 317	0
Opava	5 357	185	42	2 561	171
Přerov	3 236	81	157	1 473	0
Pardubice	7 519	95	57	2 365	1 155

Místní poplatek ze psů – vybraná statutární města s počtem nad 100 000 obyvatel

Město	Celkový počet poplatníků	Počet poplatníků osvobozených ze zákona	Počet poplatníků osvobozených na základě OZV	Počet poplatníků s úlevou na základě zákona	Počet poplatníků s úlevou na základě OZV
Liberec	6 269	226	268	2 834	0
Olomouc	5 881	163	0	1 213	931
Plzeň	10 616	357	9	5 024	0

Místní poplatek ze psů – vybraná města a obce s počtem do 10 000 obyvatel

Město	Celkový počet poplatníků	Počet poplatníků osvobozených ze zákona	Počet poplatníků osvobozených na základě OZV	Počet poplatníků s úlevou na základě zákona	Počet poplatníků s úlevou na základě OZV
Rožnov pod Radhoštěm	971	43	5	509	8
Budišovice	124	0	0	0	0
Litošice	34	0	0	0	0
Mirotslav	481	16	3	0	0
Chotilsko	106	0	0	42	0
Panenské Břežany	102	0	0	40	0
Bedřichov	67	6	3	0	0
Lutín	270	0	3	26	0

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Poživatelé invalidního, starobního, vdovského, vdoveckého, nebo sirotčího důchodu

Tyto osoby jsou považovány za dotčené subjekty z důvodu, že na ně dopadá poplatková povinnost. Většině osob, kterým v současné době svědčí snížení poplatku z toho důvodu, že je některý z důhodů jediným zdrojem jejich příjmů, bude toto snížení svědčit i nadále. Výjimkou jsou poživatelé sirotčího důchodu, kteří nadále nárok na sníženou sazbu poplatku nebudou moci uplatnit, ledaže zastupitelstvo obce dospěje k závěru, že se má snížená sazba vztahovat i na osoby, které jsou držiteli psa a pobírají sirotčí důchod.

Přehled osob pobírajících důchod od České správy sociálního zabezpečení²	
Starobní důchodci	2 403 933
Invalidní důchodci	424 242
Vdovy	23 676
Vdovci	5 590
Sirotci	38 522

Obce

Obec je dotčeným subjektem z toho důvodu, že obecní úřad je správcem místního poplatku, který poplatek vybírá.

Ministerstvo vnitra

Vzhledem k tomu, že obce mají povinnost Ministerstvu vnitra zasílat obecně závazné vyhlášky, byl identifikován nepřímý dopad.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem navrhované úpravy je odstranění pochybností, zda nárok na úlevu od poplatku ze psů má i poplatník v případě souběhu invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu. Rovněž je žádoucí odstranit tvrdost zákona, kdy nárok ztrácejí např. důchodci i v případě minimálního přivýdělku.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizika nebyla identifikována.

Pokud by každý z uvedených dotčených subjektů (což lze jen těžko předpokládat) byl držitelem psa, mohla by mít navrhovaná úprava zákona negativní dopad na osoby pobírající pouze jiný důchod než starobní. Vzhledem k tomu, že ani jednotlivé obce nemají k dispozici údaje rozlišující v evidenci osoby podle jednotlivých druhů důchodů, nelze kvalifikovaně odhadnout, kolik osob ztratí nárok na úlevu od poplatku ze psů. Lze počítat s negativním dopadem na poživitele sirotčího důchodu, resp. na jejich zákonné zástupce, na které přechází poplatková povinnost, pokud je v době splatnosti poplatku osoba poplatníka nezletilá a poplatek nebyl uhrazen, neboť se zachováním úlevy na poplatku pro osoby pobírající sirotčí důchod návrh zákona již nepočítá. Opět ovšem nelze předpokládat, že všechny tyto osoby jsou držitelem psa, ale z celkového počtu osob 38 522 se negativní dopad na určité procento těchto osob nedá vyloučit.

2 Návrh variant řešení

VARIANTA 0 - Zachování současného stavu

Varianta 0 vychází z dosavadního stavu a ten ponechává beze změny.

² Data získána z webu České správy sociálního zabezpečení ze statistik ke dni 31. 12. 2017

VARIANTA 1 – Nárok poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu na úlevu u poplatku ze psů

Varianta 1 vede formulační úpravou textu ohledně „zdroje příjmu“ k odstranění pochybností, zda nárok na využití snížené sazby poplatku ze psů uvedený v zákoně o místních poplatcích je možné uplatnit i v případě osoby, u které dochází k souběhu důchodu. Tyto pochybnosti varianta 1 odstraňuje tím, že sníženou sazbu poplatku váže na skutečnost, že invalidní, starobní, vdovský či vdovecký důchod jsou hlavním zdrojem příjmů poplatníka. Snížení poplatku se uplatní navíc i v případech, kdy má poplatník, který požívá některý z vymezených důchodů, i jiný pravidelný příjem, jehož výše je však vzhledem k těmto důchodům zanedbatelná. Nárok na sníženou sazbu bude zachován i v případech, kdy půjde o příjem jednorázový, například odměna člena volební komise, jiné druhy přivýdělku, ale i jednorázové větší příjmy, jako například výhra v loterii, hodnotný dar nebo prodej nemovité věci.

VARIANTA 2 – Nárok na úlevu u poplatku ze psů vázat na věk a rozšířit okruh osvobozených osob o držitele průkazu ZTP

Obdobně jako u nově zaváděného poplatkem z pobytu nebude snížená maximální zákonná sazba poplatku ze psů nadále vázána na pobírání důchodu, ale na dosažení věku 65 let. Okruh osob osvobozených ze zákona od poplatku bude rozšířen i na držitele průkazu ZTP (dosud byli osvobozeni pouze držitelé průkazu ZTP/P). Tato kritéria pro osvobození, resp. pro nárok na sníženou sazbu poplatku, budou jednoznačná a zároveň okruh osvobozených osob a osob s nárokem na sníženou sazbu pokryje většinu poživatelů některého z důchodů. Poživatelé starobního důchodu budou mít nárok na sníženou sazbu poplatku na základě svého věku. Navíc budou od poplatku osvobozeni držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P. V případě poživatelů ostatních důchodů pak může obec upravit úlevu nebo osvobození od poplatku v obecně závazné vyhlášce.

2.1 Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování

Vzhledem k tomu, že se žádná z navrhovaných variant nedá vyloučit pro její nerealizovatelnost, nebo pro rozpor s ústavním pořádkem nebo právem Evropské unie, budou všechny navržené varianty dále analyzovány.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Výše uvedené varianty byly vyhodnoceny podle kritérií, která pokrývají klady a zápory (resp. přínosy a náklady) jednotlivých navržených variant.

Jako hlavní hodnotící kritéria byla identifikována:

- odstranění tvrdosti a výkladových problémů,
- snížení administrativních nákladů.

3.2 Náklady

Navrhované varianty nepředpokládají žádné významné náklady.

Jelikož nelze z veřejně dostupných registrů zjistit, kolik poživatelů některého z důchodů má v držení psa, nelze ani určit dopady na rozpočty jednotlivých obcí. Dá se však předpokládat, že budou minimální, neboť ne každý příjemce nějakého z důchodů má v držení psa.

3.3 Přínosy

Odstranění tvrdosti a výkladových problémů

Kritérium hodnotí prohloubení principu nároku na sníženou sazbu poplatku pro okruh osob, které mají nárok na úlevu na základě skutečnosti, že jsou poživateli invalidního, starobního, vdovského či vdoveckého důchodu a tento důchod je jejich hlavním zdrojem příjmů. Zohledňuje se, zda bude odstraněna tvrdost zákona, kdy nárok na sníženou sazbu poplatku ztratili důchodci i v případě minimálního přivýdělku.

Rovněž se posuzuje, zda hodnocená varianta umožní odstranění současných výkladových problémů.

Snížení administrativních nákladů

Snížení administrativy spočívá v tom, že obce nebudou muset řešit nárok na sníženou sazbu u poplatku ze psů stanovením úlevy v obecně závazné vyhlášce v případě souběhu zejména starobního a vdovského nebo vdoveckého důchodu.

3.4 Vyhodnocení variant

3.4.1 Varianta 0 – Zachování současného stavu

Odstranění tvrdosti a výkladových problémů

Negativem daného řešení je skutečnost, že nelze smysluplně odůvodnit, proč by v případě souběhu např. starobního a vdovského nebo vdoveckého důchodu nemohlo dojít ke vzniku nároku na sníženou sazbu poplatku ze psů. Varianta 0 přitom nežádoucí stav zachovává, neodstraňuje jeho tvrdost ani s ním spojené výkladové problémy.

Snížení administrativních nákladů

Varianta 0 nevede ke snížení administrativních nákladů, neboť obce budou muset nadále stanovat případný nárok na sníženou sazbu poplatku ze psů v obecně závazné vyhlášce.

3.4.2 Varianta 1 - Nárok poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu na úlevu u poplatku ze psů

Odstranění tvrdosti a výkladových problémů

Varianta 1 odstraňuje nežádoucí tvrdost v případech, kdy osoba, jejímž dominantním příjmem je starobní či jiný důchod, si například přivydělá členstvím ve volební komisi, a v důsledku toho by měla pozbýt nároku na úlevu poplatku ze psů. Bude-li nárok na úlevu vázán na skutečnost, že důchod je hlavním, ale nikoliv jediným zdrojem příjmů, neztratí poživatelé důchodu při drobných přivýdělcích nárok na úlevu.

Na druhou stranu vázanost nároku na úlevu na důchod jakožto hlavní zdroj příjmů nesnižuje zcela pravděpodobnost výkladových problémů, protože není jasné, jak velkou část musí důchod(y) tvořit, aby jej bylo možno považovat za hlavní zdroj příjmů. Hrozí tak riziko, že by jednotlivé obce posuzovaly tento nárok různě a vznikaly by tak neodůvodněné rozdíly.

Snížení administrativních nákladů

Varianta 1 vede ke snížení administrativy spočívající v tom, že obce uvedené případy nebudou muset řešit stanovením úlevy v obecně závazné vyhlášce.

3.4.3 Varianta 2 - Nárok na úlevu u poplatku ze psů vázat na věk a rozšířit okruh osvobozených osob o držitele průkazu ZTP

Odstranění tvrdosti a výkladových problémů

Stejně jako varianta 1 i varianta 2 odstraňuje nežádoucí tvrdost v případech, kdy by osoba měla ztratit nárok na úlevu kvůli drobnému přivýdělku. Při zavedení této varianty může být spatřována tvrdost v tom, že zákonný nárok na úlevu ztratí někteří sirotci či poživatelé starobního důchodu mladší 65 let. Nicméně nárok na úlevu těmto osobám mohou obce zachovat v rámci své samostatné působnosti zavedením úlevy ve svých obecně závazných vyhláškách. Ohledně sirotek je nutno vzít v úvahu také skutečnost, že ztráta nároku se bude týkat zejména nezletilých osob, které jsou obecně chráněny ustanovením § 12 zákona o místních poplatcích a dále skutečnost, že pobírání sirotčího důchodu se týká pouze omezeného okruhu osob (nezaopatřených dětí rodičů, kteří ke dni úmrtí splňovaly podmínky stanovené zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů).

Varianta 2 vede k odstranění výkladových problémů ze současné praxe.

Snížení administrativních nákladů

Vzhledem k tomu, že věk poplatníka je zjistitelný z veřejně přístupného rejstříku, do kterého má obec za zákonem určených podmínek přístup, a zároveň je možné jak věk, tak skutečnost, zda je poplatník držitelem průkazu ZTP či ZTP/P zjistit na základě předložení průkazu, vede přechod na tato kritéria k výraznému snížení administrativy spojené s prokazováním nároku na úlevu, resp. osvobození od poplatku.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Níže uvedená tabulka je grafickým přehledem vyhodnocení variant. Varianty jsou řazeny podle vhodnosti číslicemi od nejlepší (číslo 1) po nejhorší (číslo 3).

Tabulka 2 - Vyhodnocení kritérií

	Odstranění tvrdosti a výkladových problémů	Snížení administrativních nákladů
Varianta 0	3	3
Varianta 1	1-2	2
Varianta 2	1-2	1

Doporučuje se VARIANTA 2.

Zatímco v odstranění tvrdosti jsou varianta 1 a varianta 2 srovnatelné, vede varianta 2 navíc k výraznému snížení administrativních nákladů a odstranění výkladových problémů, proto lze doporučit její realizaci.

C Nahrazení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem z pobytu

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Nahrazení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem z pobytu.

1.2 Definice problému

Rozvoj tzv. sdílené ekonomiky v ubytovacím sektoru znamená nebývalý rozvoj v oblasti poskytování ubytovacích služeb, a to bez ohledu na charakter zařízení, ve kterém jsou tyto služby poskytovány. Vedle ubytování poskytovaného tzv. tradičními ubytovateli (hotely, motely, penziony) dochází v rámci sdílené ekonomiky k podstatnému nárůstu nabídky ubytování v soukromých apartmánech, bytech a v zařízeních pro rodinnou rekreaci. Na tuto skutečnost je nutné reagovat, neboť současná právní úprava místního poplatku z ubytovací kapacity způsobuje nerovné postavení subjektů poskytujících ubytování v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplaty ve vztahu k osobám poskytujícím ubytování v „soulkromí“.

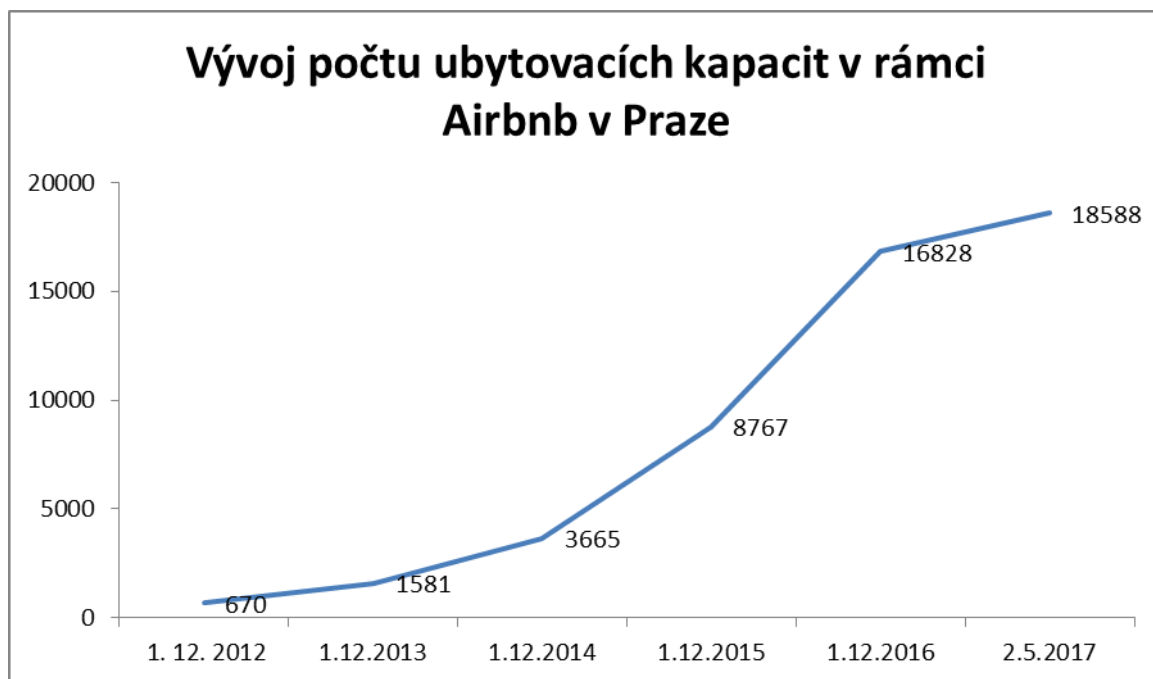
Nárůst ubytovacích služeb je patrný i z níže uvedeného přehledu.

Meziroční nárůst poskytovatele sdíleného ubytování Airbnb v ČR za rok 2016 proti roku 2015 ³	
Praha	122 %
Liberec	80 %
Karlovy Vary	73 %
Ostatní města	120 %
CELKEM	86 %

Uvedený nárůst, patrný z níže uvedeného grafu, u Airbnb v Praze je zřejmý i z nárůstu ubytovacích kapacit, které Airbnb využívá v Praze⁴.

³ Data získána z tisku, který těžil z dat zveřejněných poskytovatelem sdíleného ubytování Airbnb. Stejný údaj, tedy meziroční nárůst o 86% u poskytovatele ubytování v „soulkromí“ Airbnb se objevuje i ve studii Research Paper 2/2016 – Analýza vybraných sektorů sdílené ekonomiky v České republice z dubna 2016 vydané Asociací pro mezinárodní otázky.

⁴ KRAJČÍK, V., VEBER, J., BEJČEK, M., KLJUČNIKOV, A. a kol.: (2017) Ekonomická analýza ubytovacích služeb včetně segmentu tzv. sdílené ekonomiky. Praha: VŠPP 2017, uveřejněno v analytickém materiálu 06/2017 Úřadu vlády vypracovaném Sekcí pro evropské záležitosti nazvaném Analýza sdílené ekonomiky a digitální platformy.

Na právní úpravu stávajících místních poplatků nelze v současné době nahlížet, aniž by se vzala v úvahu problematika sdílené ekonomiky v oblasti poskytování ubytovacích služeb. Turismus je jednou z nejvýznamnějších ekonomických oblastí a získává stále více na významu. Z výsledků Analýzy sdílené ekonomiky a digitálních platforem (Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR Analytický materiál 06/2017) vyplývá, že využití krátkodobých ubytovacích kapacit se v posledních letech několikanásobně rozrostlo. Např. v roce 2016 počet zahraničních turistů ubytovaných v „soukromí“ představoval 9 % z celkového počtu zahraničních turistů, kteří navštívili Českou republiku, oproti roku 2014, kdy tento podíl činil 5 %, a roku 2015, kdy tento podíl činil 6 %⁵. Pokud jde o celkově nabízené ubytovací kapacity v rámci sdílené ekonomiky v počtu nabízených lůžek, jsou dnes téměř srovnatelné s kapacitami poskytovanými tradičními hromadnými ubytovacími zařízeními. Největší koncentrace nabídek sdíleného ubytování je pozorovatelná především v centrech velkých měst a v mnoha městech a obcích s historickými památkami, lázeňskými místy nebo se zajímavými přírodními lokalitami. Nejčastěji nabízeným typem ubytování v rámci sdílené ekonomiky jsou celé domy či byty, které se podílejí na celkové kapacitě téměř ze tří čtvrtin. Se čtvrtinovým podílem dále následují soukromé pokoje, přičemž ty sdílené zabírají zcela marginální podíl.

Ve srovnání s evropskými metropolemi je průměrná obsazenost ubytovacích kapacit např. v Praze podstatně vyšší, když např. podíl Airbnb na ubytovacích kapacitách v Praze činí 23 %, kdežto v rámci celé České republiky pak jen 5,6 %⁶. Z dosavadních šetření mimo jiné vyplývá, že většina poskytovatelů ubytování pronajímá skrze sdílenou ekonomiku jednu ubytovací jednotku, nicméně např. Praha je specifická relativně vysokým podílem pronajímatelů sdílených ubytovacích kapacit, kteří nabízejí k pronájmu více jak pět ubytovacích jednotek naráz (viz výše uvedená Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem).

⁵ Data získána ze zájmového časopisu o cestování a turistice COT č. 1/2017, který čerpal z výzkumu provedeného Českým institutem turismu provedeným pro agenturu CzechTourism.

⁶ Data ze studie „Sdílená ekonomika – Bohatství bez vlastnictví“ vypracovaná (a uveřejněná na webu) skupinou Deloitte Czech Republic v roce 2017.

Rozvoj sdílené ekonomiky v ubytovacím sektoru má nepochybně dopad do oblastí zajišťování veřejných služeb (např. osvětlení, dotované MHD, úklid města, likvidace odpadů atd.), které jsou financovány z rozpočtu obcí. Jako nezbytně nutné se jeví zajistit podíl na financování veřejných služeb i ze strany ubytovaných osob, návštěvníků obce.

Na základě výše uvedených důvodů je opodstatněné, aby nová právní úprava reagovala na nové podněty a podmínky a stanovila takový místní poplatek, jehož předmětem by bylo zpoplatnění přechodného pobytu za úplatu (lázeňský, rekreační, turistický a byznys pobyt), a to bez omezení, zda jde o pobyt v lázeňských místech, v místech soustředěného turistického ruchu, či v jiných místech.

Oblast sdílené ekonomiky v sektoru cestovního ruchu a ubytování a její vliv na problematiku místních poplatků, konkrétně na současnou právní úpravu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity, byla diskutována se zástupci krajských úřadů a statutárních měst. Z vyjádření konzultantů vyplynuly zejména následující obecné závěry:

- ve značném počtu obcí je zaveden především poplatek z ubytovací kapacity,
- oba poplatky mají zavedeny zejména obce a města, které jsou atraktivní z hlediska turistického nebo z hlediska využívání lázeňských služeb,
- v praxi se nejčastěji objevují problémy s ubytováním v ubytovnách sloužících pro přechodné ubytování zahraničních dělníků nebo sociálně slabých vrstev obyvatel,
- současně bylo upozorněno na nemožnost vybírat poplatek z ubytovací kapacity za přechodné ubytování v bytech, rodinných domech nebo stavebách pro rodinnou rekreaci,
- jako potřebné se jeví vyřešení poplatkové povinnosti v případě tzv. byznys turistiky.

Počet obcí, v nichž je zaveden jeden z uvedených místních poplatků nebo oba poplatky, je uveden v následující tabulce:

Poplatek	Počet obcí, v nichž byl místní poplatek (poplatky) zaveden(y)		
	2015	2016	2017
Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	302	325	334
Místní poplatek z ubytovací kapacity	736	809	828
Oba poplatky	625	673	681

Údaje byly poskytnuty Ministerstvem vnitra s upozorněním, že ne všechny obce v České republice, které mají zavedeny místní poplatky, plní povinnost zaslat obecně závazné vyhlášky ministerstvu. Uvedené údaje tedy mají orientační charakter.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity lze zařadit mezi tradiční místní daně, které svým charakterem patří z hlediska historického mezi tzv. turistické taxy, které jsou v evropských zemích označovány různými názvy (např. turistická daň, turistická taxa, dávka nebo pobytová daň).

Předchůdcem uvedených místních poplatků byl od roku 1964 lázeňský poplatek (později poplatek z přechodného ubytování) a poplatek z ubytovací kapacity v rekreačních, školících a rehabilitačních zařízeních organizací v oblasti Krkonošského národního parku.

Oba uvedené poplatky mají především fiskální funkci, neboť jejich účelem je zajistit příjmy do rozpočtu obce. Tyto příjmy by měly kompenzovat náklady, které obec vynaloží v souvislosti s cestovním ruchem a službami s ním spojenými, např. na likvidaci odpadů, rozvoj infrastruktury, péči o veřejnou zeleň a prostranství. Navíc obce ve většině případů prostřednictvím svých informačních center poskytují návštěvníkům různé propagační materiály, turistické průvodce, seznam pořádaných akcí, mapy apod. Zjednodušeně lze konstatovat, že účelem předmětných ubytovacích poplatků je především přispět na zvýšené náklady obcí v souvislosti se soustředěným turistickým ruchem.

Podle právní úpravy zákona o místních poplatcích zavádí obec oba místní poplatky v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro splnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození.

Od roku 1991 prošla právní úprava obou stávajících poplatků řadou změn, na základě kterých poplatek z ubytovací kapacity ztratil svůj původní smysl. Úpravou tohoto poplatku v roce 2009 došlo ke zrušení osvobození ubytovací kapacity v zařízeních sloužících pro ubytování pracovníků právnických a fyzických osob, které toto zařízení vlastní a současně bylo vypuštěno omezení stanovit poplatek pouze v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu. U poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nedošlo k žádným výrazným úpravám.

Předmětem diskuse však byla výše sazby, která činí až 15 Kč za osobu a za každý započatý den pobytu, není-li dnem příjezdu. Přes opakované požadavky, zejména obcí a měst s lázeňským statutem sdružených ve Sdružení lázeňských míst České republiky a dále Svazu měst a obcí České republiky, zůstává sazba poplatku v nezměněné výši od nabytí účinnosti zákona, tj. 27 let. Výše sazby poplatku neodpovídá současným podmínkám, zejména nelze pochybovat o tom, že náklady lázeňských míst a míst se zvýšeným soustředěným turistickým ruchem na udržování lázeňské a jiné infrastruktury (kolonády, parky, místní komunikace, nároky na čistotu apod.), které jsou využívány i zvýšeným počtem návštěvníků, za období od zavedení tohoto poplatku mnohonásobně vzrostly.

Přehled současné právní úpravy ve vybraných evropských zemích je uveden v následující tabulce:

Tabulka 3 - Země mající zavedený poplatek za ubytování (nebo např. turistický poplatek, lázeňský poplatek či jiný obdobný poplatek, daň nebo taxu). Přepočet měnových kurzů je proveden podle kurzů vyhlášených Českou národní bankou pro 21. únor 2018.

Země	Název poplatku	Výše sazby	Poznámka
Bulharsko	Turistický poplatek	0,20 až 3,00 BGN (cca 2,6 Kč až 38,9 Kč) za přenocování	Výši stanovuje místní municipalita.
Itálie	Daň z „vykládky“		Vybírá se na ostrovech místo turistické/pobytové daně - je obsažena v ceně jízdenky a vybírána lodními společnostmi.
	Turistická/pobytová daň	1 do 7 EUR (cca 25,4 Kč až 177,5 Kč) za den a osobu	Uplatňuje se v turistických lokalitách.
Chorvatsko	Daň z prázdninových domů	5 až 15 HRK (cca 17,- Kč až 51,1 Kč) podle počtu m ² užitného prostoru	Daň je stanovena zákonem a upravena místními samosprávami.
Lucembursko	Daně za turistické pobyty		Stanovované autonomně na úrovni jednotlivých 102 komun, bez zásahů/dozoru státní správy.
Maďarsko	Turistická daň	až 300 HUF (cca 24,37,- Kč) za noc anebo až 4 % z platby za ubytování	Přesnou výši stanoví místní samospráva.
Německo	Lázeňská taxa/poplatek či pobytová taxa	1 EUR až 3,5 EUR (cca 25,4 Kč až 88,8 Kč) na osobu na noc	Úprava je obsažena v zákoně dané spolkové země.
Nizozemí	Dočasná daň z pobytu		Dopadá na toho, kdo stráví v obci, v níž je nerezidentem, více než 90 nocí.
	Daň vybíraná od turistů		Dopadá na toho, kdo stráví noc v obci, v níž je nerezidentem.
Polsko	Lázeňský poplatek	Místní samosprávy si mohou určit konkrétní výši až do výše vyhlášené ministerstvem financí	Osobám, od kterých je vybírán lázeňský poplatek, není účtována pobytová taxa.
	Pobytová taxa	Místní samosprávy si mohou určit	Nevybírá se od osob, kterým je účtován lázeňský

		konkrétní výši až do výše vyhlášené ministerstvem financí	poplatek.
Rakousko	Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt		Vybírán pouze v lázeňských městech.
	Poplatek z ubytovací kapacity	Výši si stanovují místní samosprávy, např. v Salzburgu činí 1,50 EUR (cca 38,- Kč) za každou osobu a noc + příplatek 0,05 EUR (cca 1,3 Kč) jako příspěvek do fondu podpory cestovního ruchu	Spolkové (federální) zákony stanoví podrobnosti ohledně poplatků, přičemž místní samosprávy stanoví konkrétní výši.
Řecko	Ubytovací daň	Hotely 1-2* 0,50 EUR (cca 12,7 Kč) 3* 1,50 EUR (cca 38,- Kč) 4* 3,00 EUR (cca 76,- Kč) 5* 4,00 EUR (cca 101,4 Kč) Penziony 0,25 až 1,00 EUR (cca 6,3 Kč až 25,4 Kč)	Platí majitelé veškerých ubytovacích zařízení.
Slovensko	Místní daň za ubytování	Výši daně stanoví samosprávy, např. v Bratislavě činí 1,70 EUR (cca 43,1 Kč) pro fyzickou osobu za noc v ubytovacím zařízení	Platí se za ubytování v ubytovacím zařízení; ubytovacím zařízením se rozumí hotel, motel, hotel, hostel, penzion, apartmánový dům, lázeňský dům, ubytovací zařízení přírodních léčebných lázní a lázeňských zařízení, turistická ubytovna, chata, stavba na individuální rekreaci, srub, bungalov, kemp, minikemp, tábořiště, rodinný dům, byt v bytovém domě, v rodinném domě nebo ve stavbě sloužící k více účelům.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Fyzické a právnické osoby v postavení poplatníka a plátce místního poplatku

Dotčenými subjekty jsou osoby, kterým nová právní úprava nebo současná právní úprava ukládá práva a povinnosti související s jejich postavením poplatníka nebo plátce poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatku z ubytovací kapacity nebo nového poplatku z pobytu.

Obce

Dotčenými subjekty jsou jednak obecní úřady, které jsou správci místních poplatků a tyto poplatky vybírají. Dotčenými subjekty jsou dále obecní zastupitelstva, neboť v případě, že by byl dosavadní místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity nahrazen novým poplatkem, musela by zastupitelstva rozhodnout, zda a s jakými parametry zavedou tento nový poplatek.

Ministerstvo vnitra

Vzhledem k tomu, že obce mají povinnost Ministerstvu vnitra zasílat obecně závazné vyhlášky, byl identifikován nepřímý dopad.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem návrhu zákona je především nahrazení místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem, kterým je poplatek z pobytu.

Navrhovaná úprava by měla vést zejména ke zjednodušení a zefektivnění procesu výběru místních poplatků a přizpůsobení právní úpravy tzv. turistických poplatků aktuálnímu stavu ekonomiky.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizika nebyla identifikována.

Stanovení hranice pro úplatný (zpoplatněný) pobyt v délce 60 dnů kalendářního roku znamená samo o sobě svou délkou zamezení možnosti vyhnout se placení poplatku nebo alespoň její minimalizaci. Poplatníkům se nevyplatí prodlužovat pobyt nad stanovenou hranici 60 dní, neboť vždy budou muset brát v úvahu částku místního poplatku, kterou zaplatí za optimální (z hlediska poplatníka) dobu pobytu a oproti tomu cenu za ubytování a den při záměrném prodlužování pobytu.

2 Návrh variant řešení

VARIANTA 0 - Zachování současného stavu

Varianta 0 vychází z dosavadního stavu a ten ponechává beze změny.

VARIANTA 1 – Nahrazení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním místním poplatkem z pobytu

Varianta 1 nahrazuje dosavadní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity místním poplatkem z pobytu.

Poplatek z pobytu se bude vztahovat na fyzické osoby, které v obci pobývají krátkodobě za úplatu bez ohledu na skutečnost, v jakém zařízení jsou ubytovány. Krátkodobý pobyt je

limitován 60 po sobě jdoucími kalendářními dny. Hranice 60 dnů pro úplatný (zpoplatněný) pobyt v obci je stanovena v návaznosti na skutečnost, že má jít o poplatek, který bude obdobou poplatků či tzv. turistických tax, obvyklých v zahraničních úpravách. Současně předkladatel vychází z potřeby do určité míry navázat na dosavadní místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a vycházet z podmínek a poměrů v České republice, kde např. délka letních prázdnin žáků základních a středních škol, která činí, na rozdíl od některých jiných zemí, dva měsíce. Rovněž lázeňské nebo rehabilitační pobyty, zpravidla 30 denní, jsou a mohou být z různých důvodů prodlužovány. Cílem návrhu novely není možnost zpoplatnění pouze turistických pobytů cizinců, které jsou zpravidla krátkodobějšího charakteru a týkají se spíše „proslulých“ turistických lokalit. Navrhovaná právní úprava má prostřednictvím poplatku umožnit zvýšení příjmů i těch obcí, ve kterých převažuje tuzemská turistika. Přes skutečnost, že zpoplatnění pobytu je časově limitováno, navrhuje se stanovení osvobození určitého okruhu fyzických osob, které by poplatek mohl nadměrně zatížit. Zůstane zachována osoba plátce poplatku, který pod svou majetkovou odpovědností poplatek vybere a odvede správci poplatku, a současně mu zůstane povinnost vést evidenční knihu.

Výše sazby poplatku, která již neodpovídá současným cenovým podmínkám a ani nákladům lázeňských míst a míst se zvýšeným soustředěným turistickým ruchem na udržování lázeňské a jiné infrastruktury (kolonády, parky, místní komunikace, nároky na čistotu apod.), se navrhuje ve dvou fázích postupně upravit až na konečných 50 Kč za každý započatý den pobytu, není-li tento den dnem zahájení pobytu.

Poplatek z pobytu je jednorázovým poplatkem, nestanoví se mu proto poplatkové období.

2.1 Přízpůsobení variant regulaci a její vynucování

Vzhledem k tomu, že se žádná z navrhovaných variant nedá vyloučit pro její nerealizovatelnost, nebo pro rozpor s ústavním pořádkem nebo právem Evropské unie, budou všechny navržené varianty dále analyzovány.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Výše uvedené varianty byly vyhodnoceny podle kritérií, která pokrývají klady a zápory (resp. přínosy a náklady) jednotlivých navržených variant.

Jako hlavní hodnotící kritéria byla identifikována:

- reakce na nové podněty a podmínky na trhu (např. sdílená ekonomika),
- zjednodušení správy místních poplatků,
- rozlišování mezi pobytem v lázeňských místech, v místech soustředění turistického ruchu, či v jiných místech,
- rozlišování zařízení určených k přechodnému ubytování za úplatu a zařízení užívaných k přechodnému ubytování za úplatu.

3.2 Náklady

Navrhované varianty nepředpokládají žádné významné náklady.

Obecní úřady, jako správci poplatku, budou při vybírání a vymáhání místního poplatku z pobytu oprávněny využívat všechny kontrolní a evidenční nástroje, které jsou v oblasti místních poplatků fungujícími nástroji využívanými již v současné době ve vztahu k tzv. tradičním poskytovatelům ubytovacích služeb. Správci místních poplatků disponují

dostatečným okruhem zákonných nástrojů, s jejichž pomocí mohou dosáhnout jak plnění povinností nepeněžité povahy, tak plnění platebních povinností. Mezi kontrolní a evidenční nástroje využívané při správě všech v místních poplatků patří především ohlašovací povinnost poplatkového subjektu a povinnost vést evidenční knihu, pravomoc obce stanovit lhůtu pro plnění ohlašovací povinnosti, stanovení poplatku a možnost jeho zvýšení při nezaplacení včas nebo ve správné výši, využívání referenčních údajů ze základního registru obyvatel a údajů z informačního systému evidence obyvatel a údajů z informačního systému cizinců, dále pak ve smyslu zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, možnost uložení pořádkové pokuty, pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy, dále pak instituty jako poskytování informací správci daně, místní šetření, daňová kontrola, výměna informací podle zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Přínosy

Reakce na nové podněty a podmínky na trhu

Kritérium hodnotí, do jaké míry jednotlivé varianty vhodně reagují na nové podněty a podmínky na trhu, a to zejména na rozvoj tzv. sdílené ekonomiky. Taková reakce je nezbytná k odstranění nerovného postavení některých subjektů poskytujících ubytování a osob využívajících ubytovací služby.

Zjednodušení správy místních poplatků

V rámci tohoto kritéria se zohledňuje zjednodušení správy místních poplatků spočívající ve snížení administrativní náročnosti.

Rozlišování mezi pobytem v lázeňských místech, v místech soustředění turistického ruchu, či v jiných místech

V případě nerozlišování mezi pobytem v lázeňských místech, v místech soustředění turistického ruchu, či v jiných místech se jedná o rozšíření okruhu obcí, které mohou nový poplatek z pobytu zavést. Případné rozšíření by vedlo k získání finančních prostředků do rozpočtu obce, které bude možno mimo jiné investovat do rozvoje infrastruktury a cestovního ruchu v obci.

Rozlišování zařízení určených k přechodnému ubytování za úplatu a zařízení užívaných k přechodnému ubytování za úplatu

Právní úprava předmětu poplatku reaguje na problematiku tzv. sdílené ekonomiky a to tak, že se navrhuje zpoplatnění přechodného pobytu za úplatu bez ohledu na to, kde je pobyt poskytnut (hotel, motel, byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci apod.).

3.4 Vyhodnocení variant

3.4.1 Varianta 0 – Zachování současného stavu

Reakce na nové podněty a podmínky na trhu

Zachování současného stavu, tj. ponechání místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity, nepovede k řešení stávajících problémů, zejména problémů souvisejících s problematikou sdílené ekonomiky v oblasti poskytování ubytovacích služeb.

V případě místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt zachování současného stavu neumožní vyřešení poplatkové povinnosti v případě tzv. byznys turistiky.

Varianta 0 znamená zachování nerovného postavení subjektů poskytujících ubytování, ale i osob využívajících ubytovací služby, a to včetně negativních dopadů do územních rozpočtů.

Zjednodušení správy místních poplatků

V případě varianty 0 nedojde ke zjednodušení správy místních poplatků vyplývajícimu z nahrazení dvou současných místních poplatků souvisejících s přechodným pobytem za úplatu jedním poplatkem. Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a místní poplatek z ubytovací kapacity mají totožný účel a jejich konstrukční prvky jsou podobné. Většina obcí, které mají zájem získat finanční prostředky z turistického ruchu, má zavedeny oba poplatky. Správci poplatku v těchto případech vykonávají správu dvou poplatků, při sloučení obou poplatků do jednoho by se náklady obce na správu snížily.

Rozlišování mezi pobytem v lázeňských místech, v místech soustředění turistického ruchu, či v jiných místech

V případě varianty 0 zůstane obec při zvažování o zavedení poplatku limitovaná zákonem, který podmiňuje zavedení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt pojmem neurčitého obsahu „místo soustředěného turistického ruchu“ a pojmem „lázeňské místo“, který je sice určitý, ale zbytečně omezující.

Rozlišování zařízení určených k přechodnému ubytování za úplatu a zařízení užívaných k přechodnému ubytování za úplatu.

Zachování současného stavu, tj. ponechání místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a místního poplatku z ubytovací kapacity, nepovede k řešení stávajících problémů, zejména u poplatku z ubytovací kapacity, kdy poplatková povinnost bude dopadat pouze na tradiční poskytovatele ubytovacích služeb. Zcela vyloučení z poplatkových povinností budou i nadále osoby poskytující ubytování v soukromí. Varianta 0 zároveň vede k nutnosti složitě ověřovat charakter zařízení, ve kterém jsou poskytovány ubytovací služby.

3.4.2 Varianta 1 – Nahrazení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity jedním poplatkem z pobytu

Reakce na nové podněty a podmínky na trhu

Právní úprava poplatku z pobytu reaguje na nové podněty a podmínky na trhu tím, že předmětem je úplatný pobyt v obci u jednoho poskytovatele pobytu po dobu nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Zpoplatnění pobytu je časově limitováno tak, aby cílilo především na krátkodobé „turistické“ pobyty osob. Takto nastavená délka krátkodobého pobytu zahrnuje jak krátkodobější dovolenou na zotavenou, tak dlouhodobější rekreační pobyty (např. tzv. letní byty) nebo lázeňské pobyty. Dále pak zahrnuje i ubytovávání (pobyty) poskytované v rámci sdílené ekonomiky. Respektována je skutečnost, že poplatková povinnost by neměla dopadat na osoby, které se v obci zdržují za účelem dlouhodobějšího pobytu, např. v rámci výkonu zaměstnání, studia nebo za účelem uspokojení bytových potřeb, ať již na základě nájemního či družstevního vztahu.

Lze proto uzavřít, že z pohledu tohoto kritéria je třeba variantu 1 hodnotit pozitivně, neboť umožňuje odstranění nerovného postavení některých subjektů poskytujících ubytování a osob využívajících ubytovací služby.

Zjednodušení správy místních poplatků

V případě varianty 1 dojde ke zjednodušení správy místních poplatků vyplývajícimu z nahrazení dvou současných místních poplatků souvisejících s přechodným pobytem za úplatu jedním poplatkem.

Rozlišování mezi pobytem v lázeňských místech, v místech soustředění turistického ruchu, či v jiných místech

Je nerozhodné, zda jde o pobyt v lázeňských místech, v místech soustředěného turistického ruchu, či v jiných místech. Poplatek z pobytu bude na základě svých místních podmínek a potřeb zavádět obec podle vlastního uvážení, aniž by byla limitovaná zákonem, který podmiňuje zavedení poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt pojmem neurčitého obsahu „místo soustředěného turistického ruchu“ a pojmem „lázeňské místo“, který je sice určitý, ale zbytečně omezující.

Rozlišování zařízení určených k přechodnému ubytování za úplatu a zařízení užívaných k přechodnému ubytování za úplatu

Zavedení poplatku z pobytu obcí se bude vztahovat na fyzické osoby, které v obci pobývají krátkodobě za úplatu bez ohledu na to, v jakém zařízení jsou ubytovány. Krátkodobý pobyt je limitován 60 po sobě jdoucími kalendářními dny. Dojde k výraznému zjednodušení správy poplatku spočívající v nejen v tom, že obec bude zavádět a spravovat pouze jeden poplatek, ale v rámci řízení o poplatku odpadne nutnost složitě ověřovat charakter zařízení, ve kterém jsou poskytovány ubytovací služby.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Níže uvedená tabulka je grafickým přehledem vyhodnocení variant. Varianty jsou řazeny podle vhodnosti číslicemi od nejlepší (číslo 1) po nejhorší (číslo 2).

Tabulka 4 - Vyhodnocení kritérií

	Reakce na nové podněty a podmínky na trhu	Zjednodušení správy místních poplatků	Rozlišování mezi místem pobytu	Rozlišování mezi druhy zařízení určených k ubytování
Varianta 0	2	2	2	2
Varianta 1	1	1	1	1

Doporučuje se VARIANTA 1.

Jeví se jako opodstatněné, aby právní úprava reagovala na nové podněty a podmínky a stanovila jeden místní poplatek, jehož předmětem by bylo zpoplatnění přechodného pobytu za úplatu (lázeňský, rekreační, turistický a byznys pobyt), a to bez ohledu na to, zda jde o pobyt v lázeňských místech, v místech soustředěného turistického ruchu, či v jiných místech. Právní úpravu místních poplatků v současné době nelze řešit, aniž by se vzal v úvahu nový trend v oblasti poskytování ubytovacích služeb, který přináší sdílená ekonomika.

D Zamezení spekulativnímu jednání pořadatelů akcí u poplatku za užívání veřejného prostranství a u poplatku ze vstupného

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zamezení spekulativnímu jednání pořadatelů akcí u poplatku za užívání veřejného prostranství a u poplatku ze vstupného.

1.2 Definice problému

V důsledku nedostatečné právní úpravy je u poplatku za užívání veřejného prostranství a poplatku ze vstupného vytvořen předpoklad pro možnost spekulativního jednání některých pořadatelů akcí. Spekulativní jednání pořadatele akce spočívá v tom, že mnohdy již v rámci plnění ohlašovací povinnosti uvádí jako účel akce získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely proto, aby se případně poplatkové povinnosti vyhnul. Poplatník v rámci plnění ohlašovací povinnosti oznámí pořádání akce a prohlásí, že výtěžek akce je určen na charitativní nebo veřejně prospěšné účely a spekuluje s tím, že poplatek nebude platit, pokud následně prohlásí, že výtěžek akce je nulový. Správci poplatku vždy přísluší posoudit, zda jsou naplněny podmínky zákona k tomu, aby pořadatel poplatek neplatil, resp. aby od něho nebyl vybrán. Dospěje-li správce poplatku k názoru, že z údajů uváděných v ohlášení nemá k dispozici dostatečné a spolehlivé údaje pro správné zjištění a stanovení poplatku, resp. že je nemá v případě, kdy poplatník ohlásil změnu údajů ve smyslu ustanovení § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích, tj. že výtěžek akce byl nulový, musí, podle okolností konkrétního případu, využít příslušné nástroje daňového řádu a učinit potřebné kroky k ověření údajů rozhodných pro stanovení výše poplatkové povinnosti, resp. pro upuštění od vybrání poplatku. Teprve v případě, kdy správce poplatku zjistí, že po odpočtu nákladů na realizaci akce pořadatel skutečně žádný výtěžek z akce nezůstal, tj. náklady převýšily výtěžek ze vstupného, poplatek nevybere.

Z dosavadních zkušeností Ministerstva financí vyplývá, že navrhovaná úprava je potřebná. S problémy souvisejícími s uvedenými spekulacemi pořadatelů a dotazy na jejich řešení se na Ministerstvo financí obrací řada obcí, resp. obecních úřadů, kde jsou uvedené místní poplatky zavedeny a spravovány.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V případě poplatku za užívání veřejného prostranství a poplatku ze vstupného zákon o místních poplatcích v § 4 odst. 1 a v § 6 odst. 1 stanoví, že z akcí, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se tyto poplatky neplatí. V textu dotčených ustanovení chybí výslovné uvedení podmínky, že výtěžek musí být na tyto účely skutečně odveden. To vede ke spekulativnímu jednání některých pořadatelů akcí, kteří sice prohlásí, že akce je pořádána za účelem získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely, ale ve svém důsledku žádný finanční výtěžek na tuto činnost neodvedou, neboť prohlásí, že akce konaná za uvedeným účelem nebyla úspěšná a nepřinesla žádné finanční prostředky.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Pořadatelé akcí podléhající poplatku za užívání veřejného prostranství nebo poplatku ze vstupného

Tyto osoby jsou dotčeny jako poplatníci uvedených poplatků, kteří mohou uplatňovat nárok na osvobození.

Obce

Obec je dotčeným subjektem z toho důvodu, že obecní úřad je správcem místních poplatků, který poplatky vybírá.

Ministerstvo vnitra

Vzhledem k tomu, že obce mají povinnost Ministerstvu vnitra zasílat obecně závazné vyhlášky, byl identifikován nepřímý dopad.

1.5 Popis cílového stavu

Cílem navrhované úpravy je zabránit spekulativnímu jednání pořadatelů akcí, které je v rozporu se smyslem osvobození od poplatků.

1.6 Zhodnocení rizika

Rizika nebyla identifikována.

2 Návrh variant řešení

VARIANTA 0 - Zachování současného stavu

Varianta 0 vychází z dosavadního stavu a ten ponechává beze změny.

VARIANTA 1 – U poplatku za užívání veřejného prostranství a u poplatku ze vstupného stanovit povinnost odvést výtěžek na charitativní nebo veřejně prospěšné účely

Varianta 1 mění podmínku pro osvobození od místních poplatků z povinnosti určení výtěžku z pořádané akce na charitu nebo veřejně prospěšné účely na povinnost výtěžek z pořádané akce na charitu nebo veřejně prospěšné účely skutečně odvést. V případě pořádání charitativní nebo veřejně prospěšné akce bude poplatník (pořadatel akce) povinen správcí poplatku doložit, že celý výtěžek akce, předem určený (ohlášený) na charitativní a veřejně prospěšné účely, byl na uvedené účely skutečně odveden. Bude-li celý výtěžek na charitu či jiné prospěšné účely odveden, bude pro účely osvobození od místního poplatku irelevantní, zda byla akce jako charitativní pořádána, nebo se její pořadatel rozhodl odvést výtěžek na charitu či veřejně prospěšné účely až později.

2.1 Přizpůsobení variant regulaci a její vynucování

Vzhledem k tomu, že se žádná z navrhovaných variant nedá vyloučit pro její nerealizovatelnost, nebo pro rozpor s ústavním pořádkem nebo právem Evropské unie, budou všechny navržené varianty dále analyzovány.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Výše uvedené varianty byly vyhodnoceny podle kritérií, která pokrývají klady a zápory (resp. přínosy a náklady) jednotlivých navržených variant.

Jako hlavní hodnotící kritéria byla identifikována:

- administrativní náklady,
- omezení spekulativního jednání.

3.2 Náklady

Navrhované varianty nepředpokládají žádné významné náklady.

3.3 Přínosy

Omezení spekulativního jednání

Toto kritérium hodnotí, jak která varianta umožní dosáhnout cíle navrhované úpravy, tj. zamezit spekulativnímu jednání a zajistit tak také rovné postavení všech pořadatelů akcí na veřejném prostranství a pořadatelů kulturních, prodejních, sportovních nebo reklamních akcí, na které je vybíráno vstupné, jejichž cílem je získání finančních prostředků za účelem přispění na charitativní nebo veřejně prospěšné účely.

3.4 Vyhodnocení variant

3.4.1 Varianta 0 – Zachování současného stavu

Administrativní náklady

Varianta 0 nevede k vynaložení administrativních nákladů ani k nárůstu administrativní zátěže na straně poplatníků ani správců poplatků.

Omezení spekulativního jednání

Využitím této varianty dojde k zachování možnosti spekulativního jednání pořadatele akce, který mnohdy již v rámci plnění ohlašovací povinnosti uvádí jako účel akce získání finančních prostředků na charitu nebo veřejně prospěšné účely proto, aby se případně vyhnul poplatkové povinnosti. V případě ponechání současné úpravy bude umožněno úspěšně se vyhýbat poplatkové povinnosti, tj. bez ohledu na výsledek akce předem určit její výtěžek na charitu a podobné účely, a tím si zajistit neplacení poplatku. Z výše zmíněných důvodu nedojde k zajištění rovného postavení všech pořadatelů sportovních, prodejních, kulturních a reklamních akcí.

3.4.2 Varianta 1 – U poplatku za užívání veřejného prostranství a u poplatku ze vstupného stanovit povinnost odvést výtěžek na charitativní nebo veřejně prospěšné účely

Administrativní náklady

Nárůst administrativní zátěže na straně správce poplatku je zanedbatelný a vzhledem k rozsahu současné ohlašovací povinnosti poplatníka stanovené zákonem se nepředpokládá zvýšená administrativní zátěž ani na jeho straně.

Omezení spekulativního jednání

V případě varianty 1 nestačí pouze projevít úmysl získané finanční prostředky na charitu nebo veřejně prospěšné účely poskytnout, ale skutečně je také na zmíněný účel odvést. Důkazní břemeno v tomto případě ponese pořadatel akce, což se nevymyká zásadám daňového řízení. Ve svém důsledku uvedené řešení povede i k zachování rovného postavení všech poplatníků.

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Níže uvedená tabulka je grafickým přehledem vyhodnocení variant. Varianty jsou řazeny podle vhodnosti číslicemi od nejlepší (číslo 1) po nejhorší (číslo 2).

Tabulka 5 - Vyhodnocení kritérií

	Administrativní náklady	Omezení spekulativního jednání
Varianta 0	1	2
Varianta 1	2	1

Doporučuje se VARIANTA 1

Varianta 1 umožňuje dosáhnout stanoveného cíle. Ve svém důsledku uvedené řešení povede i k zachování rovného postavení všech poplatníků, neboť nadále nebude možné se dovolávat zproštění poplatkové povinnosti v době, kdy ještě není známo, zda výsledek akce bude úspěšný či nikoliv. Růst administrativních nákladů je zanedbatelný.

Navrhovaná úprava stanoví pro neplacení poplatků (uplatnění osvobození od poplatků) podmínku, a to odvedení celého výtěžku z pořádané akce na charitu nebo veřejně prospěšné účely. Nadále nebude rozhodné projevení úmyslu získané finanční prostředky na charitu nebo veřejně prospěšné účely poskytnout, ale jejich skutečné odvedení. Důkazní břemeno v tomto případě ponese v souladu se zásadami daňového řízení (§ 92 daňového řádu) pořadatel akce. Prokázání odvedení výtěžku na charitativní či veřejně prospěšné účely bude rozhodné pro správce poplatku, který v takovém případě nebude požadovat zaplacení poplatku, resp. poplatek nevyměří. Vzhledem k tomu, že obec stanovuje obecně závaznou vyhláškou lhůtu splatnosti poplatků, bude mít pořadatel možnost prokázat odvedení výtěžku do okamžiku splatnosti poplatku. Pokud tak neučiní, je povinen poplatek zaplatit, jinak mu bude správcem vyměřen. Ve svém důsledku uvedené řešení povede i k zachování rovného postavení všech poplatníků. Navrhovaná úprava přinese snížení administrativní zátěže na straně správce poplatku a vzhledem k rozsahu současné ohlašovací povinnosti poplatníka (pořadatele) stanovené zákonem se nepředpokládá zvýšená administrativní zátěž ani na jeho straně.

Přezkum a zdroje

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Za implementaci budou, vedle Ministerstva financí, odpovědné příslušné územní samosprávné celky podle jejich příslušnosti k výkonu správy místních poplatků.

Předpokládá se realizace s účinností od 1. ledna 2020 s výjimkou ustanovení, kterým se zvyšuje sazba poplatku z pobytu z 21 Kč na 50 Kč za osobu a den, které nabyde účinnosti od 1. ledna 2021

6 Přezkum účinnosti regulace

Vyhodnocení účinnosti právního předpisu bude provedeno Ministerstvem financí ve spolupráci se stávajícími dotčenými subjekty, a to následně v období tří let. Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem vnitra bude sledovat, kolik obcí využilo možnosti zavést místní poplatek z pobytu a dále jaký byl z poplatku dosažen výnos. Podněty a zkušenosti s uplatňováním právní úpravy v praxi budou vyhodnocovány na pravidelných setkáních pořádaných Ministerstvem financí s metodiky krajských úřadů.

7 Konzultace a zdroje dat

V souladu s obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (RIA) provedlo Ministerstvo financí v průběhu přípravy návrhu zákona konzultace. Cílem konzultace bylo především získat od konzultantů zkušenosti z praxe, návrhy nových možností řešení, zjistit možná úskalí a problémy, se kterými by se mohlo navrhované řešení setkat. Jako konzultanti byly osloveny kraje, hlavní město Praha a statutární města.

Předmětem konzultace, která proběhla na pracovní poradě s krajskými úřady dne 21. září 2017 a na pracovním setkání se zástupci statutárních měst dne 7. listopadu 2017, byla oblast sdílené ekonomiky v sektoru cestovního ruchu a ubytování a její vliv na problematiku místních poplatků, konkrétně na současnou právní úpravu poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity. K uvedenému tématu byla diskutována především otázka možného budoucího legislativního řešení, tj. nahrazení uvedených poplatků jedním turistickým (pobytoвым) poplatkem, které by snížilo administrativní náročnost správy obou poplatků a rovněž by cílilo i na sdílené ubytovávání. Obecné závěry z této diskuze jsou uvedeny v části C 1.2.

**Platné znění zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích,
s vyznačením navrhovaných změn a doplnění k 1. lednu 2020
a s vyznačením navrhovaných změn a doplnění k 1. lednu 2021**

ZÁKON

**České národní rady
ze dne 13. prosince 1990
o místních poplatcích**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

**ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

§ 1

~~Obce mohou vybírat~~ **Obec může zavést** tyto místní poplatky (dále jen "poplatky"):

- a) poplatek ze psů,
- b) ~~poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt~~ **poplatek z pobytu,**
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) ~~poplatek z ubytovací kapacity,~~
- ~~f) e)~~ **poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,**
- ~~g) f)~~ **poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,**
- ~~h) g)~~ **poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.**

**ČÁST DRUHÁ
POPLATKY**

**Hlava I
Poplatek ze psů**

§ 2

(1) ~~Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem psa je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Tím může být pro účely tohoto poplatku osoba, která je přihlášená nebo má sídlo na území České republiky.~~

(2) ~~Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná¹⁾ a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu^{1a)} osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy pro zvířata nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.^{1b)}~~

(3) ~~Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %.~~ **Sazba poplatku ze psů za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může sazba poplatku ze psů činit až o 50 % více, než činí horní hranice poplatku podle věty první nebo druhé.** V případě držení psa **trvání poplatkové povinnosti** po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

(4) Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle ~~místa trvalého pobytu svého místa~~ **přihlášení** nebo sídla. Při změně ~~místa trvalého pobytu~~ **přihlášení** nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci. Při změně ~~místa trvalého pobytu~~ **přihlášení** nebo sídla platí pro výpočet poměrné výše poplatku obdobně odstavec 3.

Hlava II Poplatek z pobytu

§ 3

~~(1) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.~~

~~(2) Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají~~

- ~~a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu 1a) a jejich průvodci;~~
- ~~b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné)^{4a)} anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.~~

~~(3) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybere a obci odvede ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytl; tato osoba je plátcem poplatku.~~

~~(4) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem.^{4a)}~~

~~(5) Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí až 15, Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.~~

§ 3

Subjekt poplatku

Poplatníkem poplatku z pobytu je osoba, která v obci není přihlášená.

§ 3a

Předmět poplatku

(1) Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.

(2) Předmětem poplatku není pobyt, při kterém je na základě zákona omezována osobní svoboda.

§ 3b

Osvobození od poplatku

(1) Od poplatku z pobytu je osvobozena osoba

- a) nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, a její průvodce,**
- b) mladší 18 let,**
- c) starší 65 let,**
- d) hospitalizovaná na území obce ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče s výjimkou osoby, které je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče**
 - 1. hrazená jako příspěvková lázeňská léčebně rehabilitační péče podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, nebo**
 - 2. nehrazená z veřejného zdravotního pojištění,**
- e) pobývajících na území obce**
 - 1. ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo školském zařízení pro preventivně výchovnou péči anebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,**
 - 2. v zařízení poskytujícím ubytování podle zákona upravujícího sociální služby,**
 - 3. v zařízení sloužícím k pomoci lidem v ohrožení nebo nouzi provozovaném veřejně prospěšným poplatníkem daně z příjmů právnických osob, nebo**
 - 4. za účelem výkonu záchranných nebo likvidačních prací podle zákona o integrovaném záchranném systému.**

(2) Od poplatku z pobytu je osvobozen příslušník bezpečnostního sboru, voják v činné službě, státní zaměstnanec nebo zaměstnanec České republiky pobývajících na území obce v zařízení ve vlastnictví České republiky nebo této obce v souvislosti s plněním služebních nebo pracovních úkolů.

§ 3c

Základ poplatku

Základem poplatku z pobytu je počet započatých dnů pobytu, s výjimkou dne počátku pobytu.

§ 3d

Sazba poplatku

Sazba poplatku z pobytu činí nejvýše 21 Kč.

§ 3d

Sazba poplatku

Sazba poplatku z pobytu činí nejvýše 21 50 Kč.

(pozn. účinnost od 1. ledna 2021)

§ 3e

Výpočet poplatku

Poplatek z pobytu se vypočte jako součin základu poplatku a sazby poplatku.

§ 3f

Plátce poplatku

(1) Plátcem poplatku z pobytu je poskytovatel úplatného pobytu.

(2) Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

§ 3g

Evidenční povinnost

(1) Plátce poplatku z pobytu je povinen vést v listinné nebo elektronické podobě evidenční knihu, za každé zařízení nebo místo, kde poskytuje úplatný pobyt. Do evidenční knihy zapisuje údaje týkající se fyzické osoby, které poskytuje úplatný pobyt.

(2) Údaji podle odstavce 1 jsou

- a) den počátku a den konce pobytu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa přihlášení nebo obdobného místa v zahraničí,
- c) datum narození,
- d) číslo a druh průkazu totožnosti, kterým může být
 - 1. občanský průkaz,
 - 2. cestovní doklad,
 - 3. potvrzení o přechodném pobytu na území,
 - 4. pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie,
 - 5. průkaz o povolení k pobytu,
 - 6. průkaz o povolení k pobytu pro cizince,
 - 7. průkaz o povolení k trvalému pobytu,
 - 8. průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nebo
 - 9. průkaz žadatele o poskytnutí dočasné ochrany, a
- e) výše vybraného poplatku nebo důvod osvobození od poplatku.

(3) Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny správně, úplně, průkazně, přehledně, srozumitelně, způsobem zaručujícím trvalost zápisů a musí být uspořádány postupně z časového hlediska.

(4) Plátce poplatku je povinen uchovávat evidenční knihu po dobu 6 let ode dne provedení posledního zápisu.

§ 3h

Evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu

(1) Plátce poplatku z pobytu, který jako pořadatel kulturní nebo sportovní akce poskytuje úplatný pobyt účastníkům této akce, může plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu, pokud

- a) důvodně předpokládá, že poskytne pobyt nejméně 1000 účastníkům této akce, a
- b) oznámí záměr plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu nejméně 60 dnů přede dnem zahájení poskytování pobytu správci poplatku.

(2) Plátce poplatku v oznámení podle odstavce 1 písm. b) odůvodní předpokládaný počet účastníků akce, kterým bude takto poskytnut úplatný pobyt, a uvede o kulturní nebo sportovní akci alespoň údaje o

- a) dni počátku a dni konce konání této akce,
- b) názvu a druhu této akce, a
- c) jednotlivých zařízení nebo místech, ve kterých se bude poskytovat pobyt.

(3) Správce poplatku rozhodnutím zakáže plátcí poplatku oznámené plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu, nelze-li předpokládat splnění podmínek podle odstavce 1. O zákazu plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu rozhodne správce poplatku nejpozději do 15 dnů ode dne oznámení podle odstavce 1 písm. b).

(4) Při plnění evidenční povinnosti ve zjednodušeném rozsahu se v evidenční knize vedou pouze

- a) údaje podle odstavce 2 písm. a) až c) a
- b) souhrnné údaje o počtu účastníků, kterým byl pobyt poskytnut, a o výši vybraného poplatku v členění podle
 1. dne poskytnutí pobytu,
 2. zařízení nebo místa, ve kterých byl poskytnut pobyt, a
 3. důvodu osvobození.

Hlava III

Poplatek za užívání veřejného prostranství

§ 4

(1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství,^{4b)} kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž ~~výtěžek je určen~~ **celý výtěžek je odveden** na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

(2) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.

(3) Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby ~~zdravotně postižené, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P.~~^{4a)}

(4) Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10,-Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

Hlava IV Poplatek ze vstupného

§ 6

(1) Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z akcí, jejichž celý výtěžek je ~~určen~~ **odveden** na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

(2) Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

(3) Sazba poplatku ze vstupného činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou.

§ 7

~~(1) Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.~~

~~(2) Poplatku ubytovací kapacity nepodléhá~~

- a) ~~ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků;~~
- b) ~~(zrušeno)~~
- c) ~~ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení;~~
- d) ~~ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.~~

~~(3) Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl. Ubytovatel je povinen vést evidenční knihu obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (§ 3 odst. 4) s výjimkou údaje o účelu pobytu.~~

~~(4) Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí až 6 Kč za každé využití lůžko a den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou.~~

Hlava V Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

§ 10

(1) Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem¹²⁾ do vybraných míst a částí měst (dále jen "vybraná místa") platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst. Poplatek neplatí fyzické osoby

~~mající trvalý pobyt~~ **přihlášené** nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké,¹³⁾ manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP **nebo ZTP/P** a jejich průvodci.

(2) Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

(3) Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 200 Kč za každý započatý den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.

Hlava VI

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

§ 10b

(1) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí

- a) ~~fyzická osoba,~~
 - ~~1. která má v obci trvalý pobyt,~~
 - ~~2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,~~
 - ~~3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíce,~~
 - ~~4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,~~
- a) **fyzická osoba přihlášená v obci,**
- b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není ~~hlášena k pobytu~~ **přihlášená** žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny ~~obecnímu úřadu~~ **správcí poplatku** oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba podle odstavce 1 písm. a), která je

- a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,
- b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého, nebo
- c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

(4) Poplatek se platí obci, na jejímž území je fyzická osoba ~~hlášena k pobytu~~ **přihlášená**, nebo obci, na jejímž území se nachází stavba určená k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům.

(5) Sazbu poplatku tvoří

- a) částka až 250 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok a
- b) částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

(6) V případě změny místa ~~pobytu~~ **přihlášení** fyzické osoby, změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle odstavce 3 v průběhu kalendářního roku, se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců ~~pobytu~~ **přihlášení**, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.

Hlava VII

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

§ 10c

(1) Poplatek **za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace** platí vlastník stavebního pozemku¹⁶⁾ zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek uvedený v odstavci 1.

(3) Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační ~~rozhodnutí~~¹⁸⁾ **rozhodnutí nebo nabytí právních účinků kolaudační souhlas** pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce, kterou může obec vydat nejpozději v kalendářním roce, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle věty druhé.

ČÁST TŘETÍ

ZAVEDENÍ A SPRÁVA POPLATKŮ

§ 11

(1) Nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu ~~obecní úřad~~ **správce poplatku** poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

(2) Nebudou-li poplatky odvedeny plátcem poplatku včas nebo ve správné výši, vyměří mu ~~obecní úřad~~ **správce poplatku** poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.

(3) Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může ~~obecní úřad~~ **správce poplatku** zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku **sledujícím jeho osud**.

(4) Penále, úroky a pokuty, upravené daňovým řádem, s výjimkou pořádkových pokut a pokut za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy, se neuplatňují.

§ 12

(1) Vznikne-li nedoplatek na poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.

(2) V případě podle odstavce 1 vyměří ~~obecní úřad~~ **správce poplatku** poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.

(3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.

§ 14

~~(1) Stanovení poplatků patří do samostatné působnosti obce, která je ve svém území zavedla.~~

~~(2) Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.~~

~~(3) Řízení o poplatech vykonává obecní úřad.~~

§ 14

Zavedení poplatku

(1) Obec zavádí poplatek obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obec v obecně závazné vyhlášce upraví

- a) sazbu poplatku,
- b) lhůtu pro podání ohlášení, nevyloučí-li povinnost ohlášení podat, a
- c) splatnost poplatku.

(3) Obec v obecně závazné vyhlášce může dále upravit

- a) další osvobození od poplatku,
- b) úlevu na poplatek,
- c) vyloučení povinnosti podat ohlášení,
- d) paušální částku poplatku, pokud její použití u tohoto poplatku zákon připouští; připouští-li zákon u tohoto poplatku volbu paušální částky, upraví obec i způsob její volby,
- e) další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu, nebo

f) delší lhůtu pro oznámení změn v podaném ohlášení.

(4) Obec v obecně závazné, kterou zavádí poplatek za užívání veřejného prostranství nebo poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, určí místa, která těmto poplatkům v obci podléhají.

§ 14a

(1) Poplatník nebo plátce poplatku je povinen podat správci poplatku ohlášení, nevyloučí-li obec tuto povinnost v obecně závazné vyhlášce. V případě poplatku odváděného plátcem poplatku podává ohlášení pouze plátce poplatku.

(+) (2) V ohlášení poplatník nebo plátce uvede

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název ~~nebo obchodní firmu~~, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, ~~místo podnikání~~ **sídlo podnikatele**, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,
- b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,
- c) údaje rozhodné pro stanovení ~~výše poplatkové povinnosti~~ **poplatku**.

(-) (3) Poplatník nebo plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odstavci 2 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.

(-) (4) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala, ~~nestanoví-li obec v obecně závazné vyhlášce delší lhůtu~~.

(5) Povinnost ohlásit údaj podle odstavce 2 nebo jeho změnu se nevztahuje na údaj, který může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů zveřejní správce poplatku na své úřední desce.

(4) (-) (6) V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu od poplatku ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou nebo ve lhůtě podle odstavce 3 4, nárok na osvobození nebo úlevu od tohoto poplatku zaniká; za nesplnění této povinnosti nelze uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy.

~~§ 15~~

~~Působnost stanovená obecnímu úřadu podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.~~

§ 15

Správce poplatku

(1) Správcem poplatku je obecní úřad.

(2) Správa poplatku je výkonem přenesené působnosti.

§ 16

(1) Obecní úřad a krajský úřad využívají pro účely ~~řízení o místních poplatcích~~ **správy poplatků**

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z informačního systému cizinců.

(2) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,**
- ~~d) e)~~ datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- ~~e) f)~~ datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- ~~f) g)~~ státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- h) typ datové schránky a identifikátor datové schránky, je-li tato datová schránka zpřístupněna.**

(3) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a okres narození, v případě narození v cizině místo a stát,
- d) rodné číslo,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- f) adresa místa trvalého pobytu,
- g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- ~~h) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a adresa místa pobytu zákonných zástupců;~~
- h) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,**
- i) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození; je-li jiným zákonným zástupcem právnická osoba, název a adresa sídla,**
- j) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti včetně uvedení čísla jednacího a označení soudu, který rozhodl o omezení svéprávnosti,**
- k) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení omezení svéprávnosti,**
- l) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo opatrovníka; nebylo-li opatrovníkovi rodné číslo přiděleno, datum, místo a okres jeho narození a u opatrovníka, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil; je-li opatrovníkem ustanovena právnická osoba, název a adresa sídla.**

(4) Využívanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,

- c) rodné číslo,
- d) místo a stát, kde se cizinec narodil; v případě, že se cizinec narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- f) druh a adresa místa pobytu na území České republiky,
- g) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu,
- h) adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti,**
- i) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti včetně uvedení čísla jednacího a označení soudu, který rozhodl o omezení svéprávnosti,**
- j) datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení omezení svéprávnosti,**
- k) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení a rodné číslo nebo datum narození zákonných zástupců.**
- l)**

(5) Z údajů podle odstavců 1 až 4 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu. **Za stejných podmínek může správce poplatku získat také seznam osob přihlášených v obci.** Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel nebo informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

§ 16a

~~Obeční úřad~~ **Správce poplatku** může na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně prominout poplatek podle § 10b nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit.

§ 16b

(1) ~~Obeční úřad~~ **Správce poplatku** může z moci úřední poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 se promíjí poplatek všem poplatníkům, jichž se důvod prominutí týká, a to ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Rozhodnutí oznamuje ~~obeční úřad~~ **správce poplatku** vyvěšením na své úřední desce a zároveň ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

ČÁST ČTVRTÁ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 16c

Přihlášení fyzické osoby

Pro účely poplatků se za přihlášení fyzické osoby považuje

- a) **přihlášení k trvalému pobytu podle zákona o evidenci obyvatel, nebo**
- b) **ohlášení místa pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců, jde-li o cizince,**
 - 1. **kterému byl povolen trvalý pobyt,**
 - 2. **který na území České republiky pobývá přechodně po dobu delší než 3 měsíce,**

3. který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo osobou strpěnou na území podle zákona o azylu anebo žadatelem o poskytnutí dočasné ochrany podle zákona o dočasné ochraně cizinců, nebo
4. kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo jde o cizince požívajícího dočasné ochrany cizinců.

§ 17

Zrušují se:

1. Pro území České republiky zákon č. 82/1952 Sb., o místních poplatcích.
2. Pro území České republiky vyhláška ministerstva financí č. 67/1966 Sb., o místních poplatcích.
3. Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky č. 216/1988 Sb., o místním poplatku ze psů a o lázeňském poplatku.
4. Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky č. 7/1989 Sb., o některých místních poplatcích vybíraných v Krkonošském národním parku.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

-
- ~~1) § 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.~~
- ~~1a) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.~~
- 1b) Například zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.
- ~~4) § 18 zákona č. 88/1968 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.~~
- ~~§ 71 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.~~
- ~~4a) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.~~
- 4b) § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- 12) § 2 bod 12 vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu).
- 13) § 116 občanského zákoníku.
- 16) Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.
- 17) Vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.
- ~~18) Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.~~